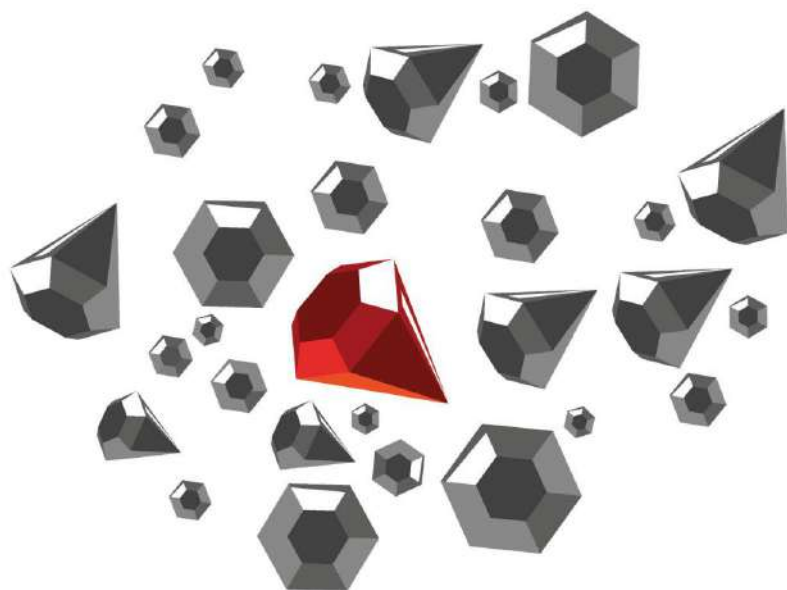

ŘEKA DIAMANTŮ

Edgar Wallace

Hledáte místo, kde...

... můžete celý den studovat nebo pracovat?

... seženete knížku pro zábavu, do školy, k poučení?

... stahujete e-knihy, posloucháte hudbu, tisknete 3D?

... osobně potkáte české i světové autory?

... můžete zajít na koncert, filmy artové i 3D?

Právě jste ho našli!

Městská knihovna v Praze

43 poboček, **3** pojízdné knihovny, **4 000** akcí ročně,
2 000 000 dokumentů, **60 Kč** za registraci

www.mlp.cz

knihovna@mlp.cz

www.e-knihovna.cz

www.facebook.com/knihovna

Řeka Diamantů

Edgar Wallace

Přeložil Miloš Maixner

Znění tohoto textu vychází z díla [Řeka Diamantů](#) tak, jak bylo vydáno nakladatelstvím A. Altrichter v Praze v roce 1928. Pro potřeby vydání Městské knihovny v Praze byl text redakčně zpracován.

Text díla (Edgar Wallace: Řeka Diamantů), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), není vázán autorskými právy.

Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uveďte autora-Nevyužívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 3.0 Česko](#).

Verze 1.0 z 18. 9. 2020.

OBSAH

Prolog.....	6
I. Amber.....	13
II. U Whistlerů.....	20
III. Petr, romantik.....	28
IV. Lambaire hledá mapu.....	39
V. Amber se přiznává k vině.....	54
VI. Ve Flair Courtu.....	61
VII. Amber jde do Scotland Yardu.....	68
VIII. Francis Sutton klade otázku.....	76
IX. Amber uzřel mapu.....	83
X. Muž v trestaneckých šatech.....	92
XI. Na scéně se objeví kapitán Ambrož Grey.....	101
XII. Amber odplul.....	112
XIII. V pralese.....	120
XIV. Hrstka oblázků.....	130
XV. V řečišti.....	139
XVI. Amber mluví o prospektech.....	147
XVII. Bělásek má plán.....	157
XVIII. Běláskovy cesty úspěchu.....	167
XIX. Amber prchá.....	181
XX. Kapitola poslední.....	190

Prolog

Cesta z Alebi vede houštinami. Je to sotva znatelná vozová cesta vinoucí se lesy a bažinami, přes míle džunglí a přes hustě zarostlé kopce.

Žádný přítok velké řeky neusnadňuje cestu do země Alebské, kde podle toho, co říkají lidé, žijí divoké a neznámé kmeny, kde provozují podivnou magii a zachovávají podivné obřady.

A tam také je řeka Diamantů.

Kdysi přišla do těchto zlých krajů výprava, vedená bílým mužem. Přivedl s sebou nosiče a těžké náklady zásob a přistál z pobřežního parníku jednoho říjnového jitra. Byli celkem čtyři bílí muži, z nichž jeden měl vrchní velení. Byl to příjemný muž středních let, vysoký, široký a usměvavý.

Byl mezi nimi jeden, jenž nikterak netajil, že nemá v úmyslu doprovázeti výpravu do vnitrozemí. Byl to rovněž vysoký muž, těžšího složení, tučné tváře, a všechny dny čekání nežli bylo možno sestaviti a zařídit výpravní karavanu, strávil kouřením dlouhých doutníků a proklínáním podnebí.

Několik dní předtím, nežli výprava vyrazila, vzal si jejího vůdce stranou.

„Nuže, Suttone,“ řekl, „tahle celá věc mne stála velmi důkladné peníze a já bych o ně nerad přišel pro nějakou vaši hloupost – já mám ve zvyku mluvit zpříma a tak se proto nezačněte durdit. –

Najdete-li ten důl, musíte domů přinést ukázky, ale hlavně musíte přinést přesné údaje o tom místě. Přesně, kde ta řeka je, nevím. Vy máte ten náčrtek tužkou, který nám dal ten Portugalec –“

Druhý muž jej přerušil nervosním zasmáním:

„Není-li to ovšem na portugalském území,“ řekl.

„Pro nebesa, Suttone,“ pravil veliký muž tónem rozčileného zoufalství. „Vyžeňte si toho portugalského brouka z hlavy! Řekl jsem vám dvacetkrát, že se vůbec nejedná o portugalské území. Řeka teče britským územím –“

„Ale vy víte, že ministerstvo osad –“

„Vím to vše, o tom ministerstvu osad,“ přerušil ho jeho druh hrubě. „Je to zakázáno, vím, a je to velmi nesnadné místo, kam je těžko se dostat – ale – ať je jak chce –,“ vyndal z kapsy plochou kulatou krabici a otevřel ji – „použijte tohoto kompasu v tu chvíli, jakmile dorazíte k první řadě kopců. Máte ještě nějaké jiné kompasy?“

„Mám dva,“ řekl druhý udiveně.

„Ukažte mi je –“

„Ale –“

„Můj drahý brachu –,“ řekl tučný muž umírněně, ... a vůdce výpravy pokrčiv dobromyslně rameny odešel od něho a vrátil se za dvě minuty s oběma svými nástroji. Vzal výměnou kompas, jež mu druhý podával, a otevřel jej.

Byl to krásný přístroj. Nebylo tu obvyklé dvoubarvé jehly, ale celý kruh s údaji světových směrů otáčel se místo ní.

Vůdce výpravy prohlížel nástroj, ale náhle přihlédl blíže, zřejmě překvapen.

„To je zvláštní,“ řekl udiveně. „Jste si jist, že je tenhle kompas správný? Sever by měl býti přesně přes tamten vlajkový stožár na domě vládního zastupitelství. Přesvědčil jsem se o tom včera právě z tohoto...“

„Nesmysli,“ přerušil ho druhý hlasitě. „Žvást! Tento kompas je úředně zkoušen. Je to znamenitý nástroj a proto vám ho dávám. Myslíte snad, že vás chci poslat špatným směrem – po těch penězích, co jsem do toho vrazil –?“

Ráno nežli se výprava vydala na pochod, když už nosiči brali svá břemena na ramena, přišel malý muž velmi hnědé tváře, s bílou

tropickou přilbou naraženou nazad hlavy a s chocholem peří k odhánění much v ruce.

„Sanders, zástupce!“ představil se. „Zrovna teď jsem přišel z vnitrozemí. Lituji, že jsem nepřišel dříve. Vy jdete do houštin?“

„Ano.“

„Diamanty, slyšel jsem?“

Sutton přikývl.

„Najdete ďábelský odpor na pochodu. Lidé z Alebi budou s vámi bojovat a lidé z Ataki vás rozsekají jistě.“ Stál, hledě na ně zamýšleně, a klátil chocholem ze strany na stranu.

„Vyhněte se srážkám,“ řekl. „Nechci války ve svých územích – a držte se pryč od portugalské hranice.“

Sutton se usmál.

„Vyhneme se té drahocenné hranici co nejdůkladněji – ministerstvo osad vidělo plán naší cesty a schvaluje ho.“

Zástupce přikývl vážně a hleděl na Suttona co nejvážněji.

„Mnoho štěstí!“ řekl potom.

Výprava odešla s rozedněním a brzy zmizela v lesích na druhé straně řeky Isisi.

O týden později odplul tučný muž do Anglie.

Měsíce plynuly a nikdo se nevracel a žádné zprávy nepřicházely od výpravy – ani žádný posel jich nepřinášel, ani domorodí Sokali. Uplynul rok a ještě jeden a dosud nebylo zpráv.

Za mořem se lidé pro to znepokojovali. Kabelogramy a dopisy a úřední depeše přicházely zástupci, naléhající naň, aby pátral po ztracené výpravě bílých mužů, kteří přede dvěma lety vyšli, aby našli řeku Hvězd, jak jí říkaly zprávy, do Evropy proniklé. Sanders v Bofabi potřásl hlavou.

Jaké pátrání mohlo býti podniknuto? Jinde mohl proniknouti rychlý malý parník, sledující běh tuctu přístupných řek – a tlustá roura vodního chladiče Maximovy strojní pušky mohla budit potřebný respekt nad jeho přídou. Ale země Alebi byla houštinou.

Pátrání znamenalo ozbrojený voj. A ozbrojený voj znamenal peníze. Zástupce potřásl hlavou.

Přesto vyslal tajně dva zvědy do houštin, obratné muže, zběhlé ve stopařství divočiny.

Byli pryč přes dva měsíce, a když se vraceli, jeden z nich vedl druhého za ruku.

„Chytili jej divocí lidé z Alebi,“ řekl vedoucí, bez rozčilení. „A vypíchlí mu oči. Té noci, kdy ho chtěli spálit, zabil jsem strážce a odnesl jsem ho do houštiny.“

Sanders stál před svým bungalovem v zeleném měsíčním světle, a hleděl od mluvčího k oslepenému muži, jenž stál beze všeho nářku, kroutě trpělivě prsty.

„Jaké jsou zprávy o bílých mužích?“ optal se zástupce konečně a mluvčí, opíraje se o svůj dlouhý oštěp, obrátil se k oslepenému muži po svém boku.

„Cos viděl, Messambi?“ ptal se domorodým dialektem.

„Kosti,“ krákorál slepý muž, „kosti jsem viděl. Kosti a skorem kosti. Alebi ukřižovali bílé muže na velkém návsi před pohlavárovým domem, a lidé říkají, že nenechali nikoho na živu.“

„Myslil jsem si to,“ řekl Sanders vážně a podal do Anglie svoji čekanou zprávu.

Opět plynuly měsíce a přišly deště a zelené období, které následuje po deštích, a Sanders byl v plné práci, jak jen může býti v práci vládní zástupce v Západní střední Africe, v území, kde spává nemoc a boje mezi domorodými kmeny tvoří hlavní příčinu úmrtnosti.

Byl povolán do houštin, aby učinil konec zprávám o velkém doktoru-čaroději. Urazil šedesát mil po zarostlých cestách, vedoucích do země Alebů a ustavil svůj soudní dvůr v malém městečku, zvaném M'Saga. Doprovázelo ho dvacet Houssů, spolehlivých a zdatných vojínů Afriky, jinak by se byl nedostal tak daleko beztravně. Seděl pod doškovou střechou poradního domu a naslouchal neuvěřitelným

povídkám a příběhům o čarách a kouzlech, o očarování a udělání, o stravující chorobě, jež následovala, o strašlivých obřadech mezi západem měsíce a východem slunce a vydával soud.

Čarodějný doktor byl starým mužem, ale Sanders neměl úcty k šedým vlasům.

„Je zřejmo mým očím, že jsi špatný a zlý člověk,“ řekl, „a –“

„Pane –“

Byl to žalobce, jenž jej přerušil, muž vyhublý a vyschlý chorobou a hrůzou, jenž vešel do kruhu vojáků a zarputile mlčících obyvatel městečka.

„Pane, je to velmi špatný muž –“

„Bud' ticho!“ velel Sanders.

„Provozuje ďábelské čary krví bílých mužů!“ ječel muž v úzkosti, když ho uchopili dva Houssovové na zástupcův pokyn. „Drží v lese bílého muže na řetěze –“

„Eh?“

Sanders byl okamžitě pln čilosti a zájmu. Znal domorodce lépe nežli kdokoliv jiný. Dovedl rozpoznati lež a – což je mnohem obtížnějším úkolem – dovedl rozpoznati pravdu. Ted' pokývl oběti čarodějova nepřátelství, aby přistoupil blíže.

„Co to je, s tou řečí o bílých mužích?“ ptal se.

Starý doktor řekl něco tiše, ale rozhodným, ostrým tónem, a žalobce stanul v třesivém váhání.

„Pokračuj!“ řekl Sanders.

„On řekl –“

„Ty pokračuj!“ velel Sanders.

Muž se třásl od hlavy k patě a kolena mu povolovala.

„Je bílý muž tam v lese – přišel od řeky Hvězd – Starý doktor ho našel a dal jej do chaty, protože potřebuje jeho krve ke svým čárům...“

Pak vedl výpravu cestou hustým lesem a za ním šel Sanders, obklíčený šesti vojáky a starý čaroděj s rukama svázanýma dozadu.

Dvě míle od vesnice byla chýše. Kolem dokola rostla „sloní tráva“ tak vysoko, že bylo chýši sotva vidět. Její střecha byla shnilá a propadala se – vnitřek byl pln plísně.

Sanders tam našel muže. Ležel na zemi, připoután řetězem za nohu k těžké kládě. Muž, jenž se tiše smál sám k sobě, když je viděl, a mluvil jako vzdělaný muž.

Vojáci jej vynesli ven na volný vzduch a položili ho pečlivě na zemi.

Jeho šaty byly pouhými sotva souvislými cáry, vlasy a vousy vyrostly do velké délky, a na obou předloktích bylo mnoho malých jizev na místech, kde mu starý čaroděj odebral krev.

„Hm – m!“ udělal Sanders potřásaje hlavou.

„... Řeka Hvězd!“ řekla lidská zřícenina s tichým smíchem. „Hezké jméno, co? Kimberley? Eh, Kimberley není ničím u porovnání s tím!... Nevěřil jsem tomu, až jsem to viděl na vlastní oči. Celé řečiště je vystláno diamanty, a vy ji nikdy nenajdete, Lambaire, i kdybyste měl moji mapu a svůj pekelný kompas. Nechal jsem tam skryši s nástroji a potravinami na dobrá dvě léta.“

Vstrčil ruku do své hadrové košile a vytáhl kus špinavého papíru.

Sanders se sklonil, aby jej přijal, ale muž odstrčil jej prudce zpět.

„Ne – ne – ne!“ vydechl. „Vy si vezměte svou krev – to je vaší věcí – já jsem dosti silen, abych to vydržel – a jednoho dne vám přeci uteku –“

Deset minut po té spal hlubokým, zdravým spánkem.

Sanders nalezl jeho papír a odebral mu jej a vložil si ho do kapsy své uniformy.

Poslal oddíl výpravy zpět k tábořišti a jeho lidé přinesli dva stany, které dal postavit na mýtině nedaleko chýše. Nalezený muž byl v tak zuboženém stavu, že se Sanders neodvážil nebezpečného přenosu.

Té noci, když celý tábor ležel ve spánku a obě domorodé ženy, kterým zástupce poručil, aby hlídaly nemocného muže, chrápaly

vedle svého svěřence, zřícenina se probudila. Chorý muž vstal kradí se svého lože a vyplížil se ven do hvězdné noci.

Sanders se vzbudil a našel prázdnou chýši – a sto yardů dále od tábora, na břehu malého lesního proudu našli hrst hadrů, které kdysi byly kabátem bílého muže.

* * *

Čarodějný doktor ze M'Sagy, předvolán ráno k časnému rozhovoru, přišel do želez a neměl nijakých pochybností o trestu, který ho očekával, neboť nedaleko v lese Sandersovi Houssové vykopali podle zpráv obyvatel mnoho důkazů obětí, konaných čarodějem.

„Pane,“ řekl muž zíraje do upřeného pohledu Sandersových šedých očí, „vidím smrt ve tvé tváři!“

„A to je Boží pravda,“ řekl Sanders, a dal jej pověsiti na místě a ihned.

I. Amber

Amber seděl ve své kobce ve věznici ve Wellboro, pohvizduje si tiše písničku a poklepává si o podlahu takt nohou v punčoše. Bylť si přitáhl stolicí k drsné zdi a zaklonil ji tak, že stála jen na dvou ze svých tří noh.

Jeho oči bloudily kriticky těsnou místností.

Lžíce a umývací mísa na polici; vězeňské předpisy zvětralé v tupou žlut' nad ní. Postel pěkně složená... pokývl pomalu, hvízdaje stále.

Nad postelí a trochu nalevo bylo malé okénko s tabulkami z tvrdého skla, jež vpouštělo denní světlo, ale svou nepravidelně svrasklou plochou nedovoľovalo pohledu na venkovský svět. Na polici nad postelí byla bible, modlitební kniha, a špinavá kniha z vězeňské knihovny.

Uškíbl se na knihu. Byla to neobyčejně hloupá zpráva o neobyčejně hloupé ženě – misionářce, která strávila dvacet let v Severním Borneu, aniž by vsála více z ovzduší tohoto zvláštního místa, nežli že je „velmi horké“ a dále tu národopisně důležitou zkušenost, že domorodí sluhové dovedou příležitostně býti „velmi nepřijemnými“.

Amber neměl nikdy štěstí s knihami z vězeňských knihoven. Před pěti lety, když viděl po prvé nitro jedné z věznic Jeho Veličenstva, vymyslel si plán na studium, objímající národní a politické hospodářství a řecké drama a zažádal o potřebnou literaturu, aby se mohl oddati svým studiím. Byly mu „dodány“ „První počátky řecké gramatiky“ a „Švýcarská rodina Robinsonů“ – což ani jedno, ani druhé valně neposloužilo jeho cílům. Na štěstí doba jeho uvěznění skončila dříve, nežli očekával a Amber ji strávil tím, že překládal dobrodružství ctnostných Švýcarů do latinských veršů – ačkoliv v tom brzy nenalezl dosti zábavy a zanechal toho. –

Za svého čtvrtého uvěznění učinil si chemii cílem dlouhého studia. Ale štěstí mu opět nesloužilo a nemohl se dostat k ničemu, co by se blížilo jeho vědeckým touhám více, nežli že mu opatřili příručku k seznamu úředních léčiv.

Amber byl v době, o níž píšeme, mezi osmadvacátým a třicátým rokem svého žití, trochu nadprostřední výše, dobře urostlý, ač na pohled působil dojmem štíhlosti. Jeho vlas byl zarudle žlutý, oči šedé, nos rovný, ústa a brada byly pevné a byl vždy hotov pootevřít rty a ukázat dvě řady skvělých zubů, neboť se rád usmíval a bylo lehké ho pobaviti. Dolní část jeho líce byla teď neholena, což hyzdilo jeho vzezření, ale přesto byl i v ošklivém šatě svého trestanectví neobyčejně hezkým mladým mužem.

Zazněl zvuk klíče ve dveřích a Amber vstal, když zámek po druhé cvakl a dveře se otevřely.

„Sedmdesát pět,“ řekl autoritativní hlas, a Amber vyšel ze své kobky do dlouhé chodby a postavil se v pozoru.

Dozorce houpaje klíči v ruce na konci lesklého řetězu ukázal na věžňovy střevice přesně položené u dveří kobky.

„Obujte si je!“

Amber uposlechl pod dozorcovým pohledem.

„Proč toto vtírání do posvátného soukromí, můj vznešený Auguste?“ ptal se kleče na jednom koleně, jak se obouval. Dozorce, který se nejmenoval Augustus, neodpověděl. V dřívější době by byl Ambera poznamenal pro drzost, ale výstřednosti tohoto jinak vzorného vězně byly už dobře známy a mimo to měl jakési právo na shovívavost, neboť to byl on, jenž zachránil pomocného dozorce Beita od zuřivého útoku londýnské tlupy lupičů. To se přihodilo v okresní věznici v Devizes, r. 1906, ale vězeňský svět je malý a Amberova pověst proběhla z Exeteru do Chelmsfordu a z Lewesu ledakams.

Kráčel se svým strážcem dlouhou chodbou dolů po vyleštěném ocelovém schodišti, do poschodí, kde byla veliká síň a úzkou ka-

mennou chodbou ke kanceláři ředitele věznice. Tam po několik minut čekal, a pak byl uveden do ředitelovy svatyně.

Major Bliss¹ seděl u psacího stolu – malý, silně opálený muž s malým černým knírkem a vlasem, v němž bylo na skráních trochu šedi.

Propustil dozorce pokynem.

„Sedmdesát pět,“ řekl krátce. „Vyjdete odtud zítra ráno, podle rozkazu z ministerstva vnitra.“

„Ano, pane,“ řekl Amber.

Ředitel setrval nějakou chvíli v úplném mlčení, poklepáváje prsty neslyšně na podložku pijavého papíru.

„Co budete dělat?“ optal se náhle.

Amber se usmál.

„Budu pokračovati ve své zločinné kariéře,“ řekl vesele, a ředitel se zamračil a potřásl hlavou.

„Nemohu vám rozumět – nemáte žádných přátel?“

Opět ten pobavený úsměv.

„Ne, pane.“ Amber byl dokonce ještě veselejším nežli prve. „Nemohu nikoho vinit, že jsem byl prozrazen nežli samého sebe.“

Major obrátil několik listů papírů ležících před ním, přečetl je a opět se zamračil.

„Desetkrát odsouzen!“ řekl. „Muž vašich schopností – jakže, se svými schopnostmi byste byl mohl býti –“

„Oh, ne, nebyl bych mohl,“ přerušil ho trestanec. „To je žvást, jehož užívají soudcové, ale není to pravda. Z toho, že je někdo důmyslným zločincem, neplyne, že by byl mohl býti nějakým fenoménem jako architekt; anebo z toho, že dovede padělati šek, že by byl mohl nadělati jmění zřízením akciové společnosti. Docela všedně inteligentní člověk může se vždy skvěti ve světě zločinu, protože tu závodí s velmi tupomyslnými a nevědomými soudruhy v povolání.“

1 Vystupuje ve znamenitém románu „Maska“, kde vzbudil tolik živého a napjatého zájmu.

Učinil krok kupředu a opřel se o hranu stolu.

„Podívejte se, pane, vy se na mne pamatujete ze Sandhurstské vojenské školy – byl jste z mého ročníku. Vy víte, že jsem závisel od podpory svého strýce, jenž zemřel, nežli jsem dostudoval. K čemu jsem měl schopnost a přípravu, když jsem se ocitl venku? Zdálo se to docela snadným prvním týdnem v Londýně, protože jsem měl deset liber do začátku – ale o měsíc později jsem klesal hladem. A tak jsem se chytil podvodu se ‚Španělským zajatcem‘ – hrál jsem na ziskulačnost lidí, kteří doufají, že dojdou nesmírného jmění nepatrným vydáním – byly to pro mne velmi snadné peníze.“

Ředitel potřásl znovu hlavou.

„Od té doby jsem provozoval všechny možné kousky,“ pokračoval sedmdesát pět lživě. „Vyzkoušel jsem všechny možné úskoky,“ – usmíval se jakoby v příjemné vzpomínce. „Není tahu ve hře proti lačným ziskuchtivcům, jehož bych neznal. Není v Londýně špatného člověka, jehož životopis bych vám nemohl podat, kdybych měl k tomu chuť. Nemám přátel, ani příbuzných, nikoho na světě, o němž bych stál více nežli o skleničku rumu za dva penny a jsem docela spokojen. A pravíte-li, že jsem byl desetkrát ve vězení, měl jste říci čtrnáctkrát.“

„Vy jste blázen!“ řekl ředitel mrzutě a stiskl zvonek.

„Jsem dobrodružným filosofem,“ řekl sedmdesát pět spokojeně, když vešel dozorce, aby ho dovedl nazpět do jeho kobky.

Právě nežli vězeňský zvon zazněl na znamení k ulehnutí na lože, přinesl mu jiný dozorce pěkně upravený balíček šatů.

„Podívejte se na to, sedmdesát pět, a spočítejte si to,“ řekl úředník přívětivě. Podal mu strojem psaný seznam.

„Nemohu se zdržovat,“ řekl Amber bera papír. „Spolehnu na vaši počestnost.“

„Jenom to prohlédněte!“

Amber rozvázal balíček, rozbalil své šaty, vytrásl je a položil je přes postel.

„Chováte člověku šaty lépe, nežli to dělají ve Waltonu,“ řekl s pochvalou. „Žádné zmačkané záhyby v kabátu – kalhoty pěkně vylisovány – halo, kde je můj monokl?“

Nalezl jej v kapse vesty, pečlivě zabalený v hedvábný papír a byl velmi vřelým ve své chvále vězeňských autorit.

„Pošlu vám sem zítra člověka, aby vás oholil,“ řekl dozorce a zastavil se trochu u dveří.

„Pěťasedmdesátko,“ řekl, „nevracejte se sem!“

„Pročpak ne?“

Amber k němu vzhlížel se zdviženým obočím.

„Protože to je život pro špinavce,“ řekl dozorce. „Gentleman, jako vy! Dojista byste se mohl udržeti pryč od míst jako je toto!“

Amber pohlížel na dozorce se zábleskem dobromyslného a vlídného úsměvu.

„Vy jste nevděčný člověk, můj milý dozorce,“ řekl vlídně. „Lidé, jako jsem já, dodávají těmto místům záře – a mimo to sloužíme za příklad zpustlejších a nevázanějším strážníkům.“

– Patřilo k Amberovým výstřednostem, že vždy mluvil v množném čísle, když pronášel svá poučení. –

Dozorce ještě váhal.

„Je mnoho zaměstnání, kterých by se mohl chopit chlapík, jako jste vy,“ řekl téměř rozmrzele. „Jenom kdybyste použil svých schopností v pravém směru –“

Sedmdesát pět zdvihl ruku k důstojnému protestu.

„Dozorce, vyť citujete listy pro nedělní školy,“ řekl vážně, „a toho nemohu strpět ani od vás!“

Později v kantýně dozorců řekl pan Scruton, že pokud se jeho týče, vzdává se pěťasedmdesátky – je to nedobrota. –

„Tak hezký a milý chlapík, jak jen si můžete přát potkat,“ přiznával.

„A jak se vlastně dostal tak dolů?“ ptal se jeden z pomocných dozorců.

„Býval farářem v londýnském West Endu, upadl do dluhů a rozlouskl kostelní kasu – vyprávěl mi to sám.“

Bylo několik zřízenců v místnosti. Jeden z nich, obstarožnější muž, vyndal z úst dýmku a odfoukl kouř, nežli promluvil.

„Viděl jsem ho v Lewes přede dvěma lety. Pokud mne moje paměť neklame, byl vyhozen od válečného námořnictva, protože přivedl svého torpédoborce na mělčinu.“

Amber byl předmětem hovoru i v malém pokoji v ředitelových místnostech, kde ředitel večerel se svým zástupcem.

„Ať to zkusím, jak chci, nemohu se upamatovat na toho muže Ambera,“ řekl ředitel v zamyšlení. „Říká, že se na mne pamatuje, ale opravdu – nemohu naň přijít –“

Nevědom zájmu jež budit, dřímal Amber pokojně na své tenké žíněnce a usmíval se ve spánku.

* * *

Venku před vraty věznice nazítrí malý hlouček lidí, skládající se hlavně z ošuměle oděných mužů a žen, čekal na propuštění svých příbuzných.

Jeden po druhém vycházeli malými dvířkami ve bráně, usmívajíce se hloupě na své přátele, poddávající se s trochou patrné nevolnosti objetím svých uslzených žen a přijímající s větší poněkud obratností hrubé žerty svých mužských obdivovatelů.

Amber vyšel prudce. V jeho pěkném letním šatě, měkkém homburgském klobouku a s monoklem v oku, ti, kdo čekali, měli jej za některého z úředníků a ustoupili uctivě stranou. Ani propuštění vězňové, kteří tu byli, nepoznali ho, neboť byl čistě oholen a dokonale upraven. Ale mladý muž v černém kabátě, bledý a velice vážný a opravdový, čekal naň a přikročil k němu podáváje mu vztaženou ruku.

„Amber?“ ptal se váhavě.

„Pan Amber!“ opravil ho druhý, nachyluje hlavu na stranu jako zvědavá slepice.

„Pan Amber.“ Misionář přijal opravu vážně. „Moje jméno je Dowle. Jsem pomocníkem v Lize pro obrodu vězňů.“

„Velmi zajímavé, velmi zajímavé, opravdu –,“ mumlal Amber a třásl mladému muži silně rukou. „Dobrá práce – a všechno to dohromady – a tak dále – ale příkrá práce, pane, do vršku – vzhůru na stěnu.“

Potřásl beznadějně hlavou a s přátelským pokynem ruky na rozloučenou činil jako by chtěl jít dále.

„Okamžik jen, pane Ambere!“ ruka mladého muže spočinula na jeho rameni. „Vím vše o vás a o vašem neštěstí – nechtěl byste nám dovolit, abychom vám pomohli?“

Amber naň pohlížel velmi vlídně a položil rovněž ruku vlídně na rameno mluvčího.

„Můj drahý hochu,“ řekl něžně, „já nejsem tím pravým mužem pro vás. Nemohu se pustit do štípání dříví, abych se uživil. Poctivá práce má pro mne jenom tolik přitažlivosti, jako má země pro měsíc. Obíhám okolo ní jednou za čtyřadvacet hodin, aniž bych se kdy dostal o kousek blíže. – Tady!“

Vsunul ruku do kapsy kalhot a vyndal trochu peněz. Bylo tam několik bankovek – ty měl u sebe, když byl zatčen – a trochu stříbra. Vybral pětišilink.

„Na dobrý účel!“ řekl blahosklonně a vloživ minci do misionářovy ruky odešel vesele svou cestou.

II. U Whistlerů

Č. 46. Curefax Street, West Central jest podnikem, jenž je znám několika vybraným jako „The Whistlers“ – „Svišti“. Jeho úřední titul je Pinnock's Club. Byl založen v prvních dnech devatenáctého století jakýmsi Karlem Pinnockem a své doby byl proslulým shromaždištěm společnosti.

Bylo ovšem nezbytným osudem, že mu bylo trpěti nesnázemi a chorobami vlastními všem podobným zařízením a pověst klubu stoupala a klesala, jak se měnily časy. Upadl v podezřelost. A více nežli jednou byl překvapen policií, ačkoliv beze všeho výsledku, jenž by uspokojil útočníky.

Je nesporno, že stálí návštěvníci „Svišťů“ byli sbírkou zvláštních lidí a že měl v seznamech svých členů málo jmen, jež měla ve společenském světě významnější zvuk – měl-li vůbec takové členy. Ale přesto byl klub značně populárním v jistém stydlivém způsobu. Zlatá mládež londýnská cítila rozkoš, mohla-li se chlubit v úkrytu clonící dlaně, že strávili noc u Whistlerů. Někteří z nich naznačovali hru – vysokou hru. Ale mladí muži z bohatých domů, kteří měli nejlepší důvody, aby věděli, že hra šla vskutku velmi vysoko, nikdy o tom nemluvili, jsouce si nepochybně vědomi, že svět má pramálo sympatie k pošetilci, jenž se přiznal a tak ta trocha důkazů, kterou si vměšující se policie přeje, nikdy nepřišla najevo.

Jedné říjnové noci těšil se klub neobyčejně pěkné přízni svých hostů. Taxi za taxi vysazovalo dobře oblečené muže před ctihodným portálem v Curefax Street. Muži bezvadně oděni sestupovali po jednom i ve dvojicích a společnosti ve třech, v krátkých mezerách za sebou.

Někteří opět vycházeli, zdrževše se jen krátce a odjížděli, ale zdálo se, že většina jich zůstávala. Zrovna před půlnocí přijela autodrožka a vydala tři pasažéry.

At' náhodou anebo úmyslně, není žádného světla u klubovního domu, a nejbližší elektrická svítlna je o několik metrů dále v ulici, takže návštěvník může vejít a odejít v polotmě a kdo by číhal, měl by potíže při poznávání svého známého.

V tomto případě byl šofér patrně neobeznalým s přesným místem klubu a přejev přes svůj cíl zastavil několik kroků od uliční svítlny.

Jeden z vystoupivších byl vysoký a vojenského vzezření. Měl mocný černý knír a šíře jeho ramen mluvila o velké svalové síle. Ale blíže ve světle mnoho z jeho vojenské bystrosti mizelo, neboť měl tučnou, odulou tvář. A pod očima kabelkové naběhliny. Za ním šel menší muž, jenž vypadal o mnoho mladším, nežli vskutku byl, neboť jeho vlas, obočí a malý knírkový kartáček byly tak bledobarvy, že byly téměř bílé. Měl nos a bradu toho rázu, jež z nedostatku lepšího porovnání nazývávají „louskáčkovým“, a po jeho líci, od skráně k bradě, táhla se rudá jizva.

Alfons Lambaire byl prvním z těchto mužů, pozoruhodná a pochmurná osobnost. Zdali Lambaire bylo opravdu či snad nebylo jeho pravým jménem, neodvažuji se tvrdit určitě. Ve všem ostatním byl ryzím Angličanem. Mohli byste marně hledat v seznamech zločinců Scotland Yardu, aniž byste tam našli jeho jména, vyjma v oddílu „podezřelých osobností“. Byl pověstný – nic více.

Podávám vám jeho zhruba načrtnutý životopis, protože hraje značnou úlohu v tomto příběhu. Byl to hezký muž, po těžkopádném a nezdravém způsobu, a jenom veliký démantový prsten na jeho malíku vybočoval z mezí dokonalého vkusu celé jeho ostatní osobnosti.

Druhým mužem byl „Whitey“ – „Bělásek“. Jak se doopravdy jmenoval, nikdo nikdy nezvěděl. „Běláskem“ byl pro všechny, kdo ho znali. „Panem Whiteyem“ pro sluhy klubu a „George Whitey“ znělo jméno, vepsané na úřední listině při jediné příležitosti, kdy policie učinila nezdařený pokus dostat ho do své sítě.

Třetím byl osmnáctiletý hoch, čerstvých lící, hezký, po dívčím způsobu. Když vystoupil z drožky, zavrával lehce a Lambaire uchopil jeho paži.

„Pomalů, staroušku, pomalů,“ řekl. Lambairův hlas zněl hluboce a plně a končil trochu zasmáním. „Zaplatte tomu pekelnému hrubci, Bělásku, zaplatte jízdne podle ciferníku a ani o penny více – tadyhle, držte se, Suttone, můj hochu!“

Chlapec klopýtl opět a zasmál se pošetile.

„Dáme ho do pořádku v minutě, co říkáte, majore?“

Bělásek měl vysoký, slabý hlas a mluvil velmi rychle.

„Vezměte ho pod paži, Bělásku,“ řekl Lambaire, „několik číšek starého brandy udělá z něho nového muže.“

Zmizeli v kývacích dveřích klubu a bzučení odjíždějící drožky doznívalo v sousední ulici.

Ulice byla po několik minut skorem liduprázdná, a pak okolo rohu St. James Square přijelo soukromé auto. Jeho řidič věděl rovněž málo o místě, neboť zabrzdil a jel pomalů ulicí, hledě na domovní čísla, pokud je bylo vidět. Před číslem 46. zastavil trhnutím, seskočil ze sedadla a otevřel dveře.

„Tady to je, slečno,“ řekl uctivě, a z auta vystoupila dívka. Byla velmi mladá a velmi hezká. Strávila večer patrně v divadle, neboť byla ustrojena v bohatou večerní toaletu a přes holá ramena měla divadelní plášť.

Váhala okamžik a pak vystoupila na oba schody vedoucí ke dveřím klubu a zaváhala opět.

Pak se vrátila k vozu.

„Mám se zeptat, slečno?“

„Budete-li tak laskav, Johne –“

Stála na chodníku dívajíc se na šoféra, jak klepal na skleněnou tabuli dveří.

Vyšel sluha a stál v otevřených dveřích, drže je a hledě na šoféra nepřátelským pohledem.

„Pan Sutton? – Ne! Nemáme žádného takového člena!“

„Řekněte mu, že tu je jako host,“ řekla dívka a strážce, pohlédnuv přes šoferovo rameno, viděl ji a zamračil se.

„Není tady, madame,“ řekl.

Pokročila vpřed.

„Je tady. Vím určitě, že je tady.“ Její hlas zněl klidně, ale přece bylo patrné, že je v jakémisi rozčilení. „Musíte mu říci, že ho potřebuji sem – ihned.“

„Není tady, madame,“ řekl muž umíněně.

Výjev měl diváka. Kráčel pohodlně ulicí a zastavil se ve stínu velkého auta.

„Je tady!“ Dívka dupla nohou. „V tomhle bídém, špatném klubu – olupují ho – je to ošklivé, ošklivé!“

Strážce jí zavřel dveře před nosem.

„Promiňte mně!“

Mladý muž, hladce oholený, se sklem v oku, oblečený v nejhezčí letní šat, stál před ní s kloboukem v ruce.

Měl nejšťastnější úsměv světa na rtech a na chodníku ležela sotva nakouřená cigareta.

„Mohu vám snad býti nějak nápomocen?“

Jeho chování bylo dokonalé. Uctivost, zdrženlivost, omluva – vše zračilo se v jeho postavě a dívka ve své nouzi zapoměla se báti toho prozřetelností seslaného cizince.

„Můj bratr – je tady!“ ukázala chvějícím se prstem na nevlídné dveře klubu. „Je ve špatných rukách – pokoušela jsem se –“ Hlas jí selhal a její oči se polily slzami.

Amber zdvořile přikývl. Beze slova ji dovedl zpět k jejímu vozu a ona šla bez otázek. Na jeho pokynutí vstoupila do vozu.

„Jak zní vaše adresa? – Přivedu vám vašeho bratra.“

Rukou, jež mohla přemoci chvění, otevřela malou kabelku ze zlatého předu, visící jí od zápěstí, otevřela drobnou krabičku a podala mu visitku.

Vzal ji, přečetl ji a poklonil se lehce.

„Domů!“ řekl šoférovi a stál hledě za vozem, až jeho velká světla zmizela.

Čekal, přemýšleje hluboce.

Toto malé dobrodružství bylo docela podle jeho srdce. Byl dnes nejšťastnějším mužem v Londýně a byl na cestě zpět do skromného obývacího pokoje, jež si najal v Bloomsbury, když osud či štěstí zavedly jeho kroky směrem ke Curefax Street.

Když velké auto zmizelo za rohem, obrátil se a vystoupil zvolna po stupních klubu.

Otevřel dveře strčením, vešel do malé síně a pokývl nedbale tlustému vrátnému sedícímu v malé lóži u paty schodiště.

Vrátný naň hleděl s pochybnostmi v líci.

„Člen, pane?“ ptal se, a bylo mu odplatěno rozhořčeným pohledem rychle zdvižené hlavy.

„Prosím za odpuštění, pane,“ řekl zdrcený vrátný. „Máme teď tolik členů, že je obtížno pamatovati si je.“

„Zdá se tak!“ řekl Amber chladně. Stoupal po schodech pomalými kroky. Uprostřed se zastavil a obrátil.

„Je kapitán Lawn v klubu?“

„Ne, pane,“ odpovídal vrátný.

„Nebo pan Augustus Breet?“

„Ne, pane, žádný z těch pánů tu právě není.“

Amber pokývl a pokračoval ve své cestě. Že nikdy neslyšel ani o jednom, ani o druhém z obou jmenovaných, ale že věděl, že oba sem patří a že tu žádný z nich není, slouží ke cti jeho pozorovacím schopnostem. V síni byla skříňka, kde byly vystaveny dopisy pro členy, a když šel okolo, nahlédl krátce do ní. Kdyby bylo bývalo potřebí, byl by mohl jmenovati půl tuctu jiných členů, ale portýrovo podezření bylo úplně uspáno.

První patro bylo zabráno jídelnami a „čítárnami“.

Amber se tiše usmíval.

„Tady to je,“ myslil si, „kde kavky podpisují své malé šeky – velmi důmyslné zařízení!“

Vystoupil po druhém oddílu schodů, vešel do kuřáckého salonu, kde sedělo několik skvěle oblečených mužů, přijal jejich zpytavý pohled pokynutím a úsměvem zaměřeným k větší skupině ve vzdálenějším koutě, zavřel za sebou dveře a vystoupil po dalším a příkřejším schodišti.

Před hlazenými dveřmi sálu, o němž soudil, že byl průčelním sálem horního patra, seděl na stráži sluha.

Byl to krátký a široký, rozložitý chlapík a jeho tvář byla nesporně tváří boxera z povolání. Muž vstal a postavil se proti Amberovi.

„Nuže, pane?“

Hlas zněl nesmlouvavě nepřátelsky.

„V pořádku,“ řekl Amber a sahal po klice dveří.

„Okamžik, pane – vy nejste členem.“

Amber mu zíral upřeně do očí.

„Milý brachu,“ řekl upjatě, „máte špatnou paměť pro tváře.“

„Na vaši si aspoň nevzpomínám.“

Mužův tón byl neobvykle drzým a Amber viděl konec svého podniknutí dříve, nežli opravdu započalo.

Vstrčil ruce do kapes, usmíval se klidně.

„Jdu do tohoto pokoje,“ řekl.

„Nepůjdete!“

Amber vztáhl ruku a uchopil knoflík dveří a muž ho chytil za rameno.

Jenom na zlomek vteřiny, neboť vetřelec se obrátil jako blesk.

Strážce dveří viděl přicházející ránu a pustil Amberovo rámě, aby nastavil rychlou a odborně dokonalou obranu – ale už pozdě. Tvrdá pěst, hnaná paží jakoby z oceli, zasáhla ho pod úhlem čelisti a on se kácel nazad, ztratil rovnováhu a sletěl se hřmotem dolů z příkrých schodů – neboť to byly schody velmi vhodné pro spadnutí, jako žebřík.

Amber stiskl kliku a vešel.

Hráči byli vzhůru, stojíce s očima plnými obav upřenými na dveře. Hřmot dveřníková těla, jak letělo po schodech, vyburcoval je naráz. Nebylo kdy k ukrytí důkazů o hře a karty ležely po podlaze a po stolech, peníze a hrací známky válely se pomíchaně.

Na okamžik hleděli na sebe, chladný muž ve dveřích a zamračení hráči u stolů. Pak zavřel Amber za sebou tiše dveře a vstoupil. Rozhlížel se rozvážně, kam by pověsil klobouk.

Nežli se ho mohli počít vyptávat, byl tu strážce dveří, bez kabátu a bojovný oheň plál mu v očích.

„Kde je?“ hřimal. „Já ho naučím –“

Jeho řeč byla prudká, ale Amber si myslel, že je plně ospravedlněna okolnostmi.

„Pánové,“ řekl Amber stoje zády ke zdi, „můžete tu mít pořádný rámus a policii, anebo mi můžete dovoliti, abych tu zůstal.“

„Vyhod'te ho!“

Lambaire tady měl vedení. Jeho tvář byla svraštělá a zrudlá hněvem a jeho prst ukazoval na vetřelce.

„Vyhod'te ho, Jiří –“

Amber měl ruce v kapsách.

„Budu střílet!“ řekl klidně, ale slyšitelně, a zavládlo mlčení a pohyb nazad.

I bojechtivý dveřník váhal.

„Přišel jsem si na klidné večerní pobavení,“ pokračoval Amber. „Jsem starým členem klubu a jedná se se mnou jako s tajným.“

Vrtěl nespokojeně hlavou.

Jeho oči letěly z tváře k tváři; znal mnoho přítomných, byť oni asi neznali jeho. Uzřel chlapce, zbledlého v líci, skleslého a napolo spícího, ležícího ve velké lenošce u Lambairova stolu.

„Suttone!“ řekl hlasitě. „Suttone, chlapče, vzbud'te se a představte svého starého přítele.“

Vzrušení pomalu vyprchalo z ulekanych tváří. Lambaire hodil hlavou ke dveřím strážci a rváč se mrzutě odstranil.

„Nechceme žádný skandál,“ řekl veliký elegán, mrače se zuřivě na nevzrušitelného cizince. „Neznáme vás. Vynutili jste si sem vstup a jste-li gentlemanem, odejdete.“

„Nejsem gentlemanem, jsem jedním z vás!“ řekl Amber chladně.

Šel klidně k místu, kde napolo seděl, napolo ležel mladý muž a zatřásl jím.

„Přišel jsem, abych se shledal se svým přítelem,“ řekl urážlivě, „a vy, lidé, jste mu zahráli náramně pěkný kousek.“

Obrátil k ostatnímu davu přísnou, tvrdou tvář.

„Odvedu si ho odtud,“ řekl náhle.

Jeho síla udivovala, neboť zdvihl hochu na nohy jednou rukou.

„Dost! Stůjte!“

Lambaire stál mezi ním a dveřmi.

„Necháte toho mladíka zde – a klidte se!“

Amberova odpověď byla charakteristická.

Svou volnou rukou uchopil nejbližší stoličce, zatočil jí jednou kolem hlavy a poslal ji s třeskem oknem.

Slyšeli slabé bouchnutí židle, jak dopadla dole v ulici na dláždění, cinkot rozbitého skla, a pak píšťalku policistovu.

Lambaire ustoupil nazad ode dveří a rozhodil je dokořán.

„Můžete jít,“ řekl mezi zuby. „Zapamatuji si vás!“

„Jestliže nikoli,“ řekl Amber, objímaje hochu paží, jež ho úplně nesla, „pak máte náramně špatnou paměť!“

III. Petr, romantik

Amber měl v rukou 86 liber šterlinků – obnos jistě úctyhodný. Měl pozvání, aby přišel na čaj o páté hodině odpolední k Cynthii Suttonové. Zamýšlel odevzdati peníze jí, aby je doručila svému bratru, ale rozmysliv se rozhodl, že vrátí mladému muži, co prohrál, raději anonymně. Vždyť usuzoval na výši jeho ztrát jenom přibližným odhadem.

Amber měl příjemný pokoj v Bloomsbury, pohodlnou lenošku, dlouhý, tenký, jemný doutník a zajímavou knihu a byl úplně šťasten. Jeho nohy ležely na stoličce, hodiny na stěně tikaly – ne nemelodicky – byla to situace, která zve k dumání, ke snění za bílého dne a ke dřímotě. Jeho duševní nálada mohla vyvolat závist u mnohého mnohem zasloužilejšího a užitečnějšího člena lidské společnosti, neboť to byla nálada dokonalé spokojenosti, duševního klidu a citové libosti.

Někdo zaklepal na dveře a Amber vyzval klepajícího ke vstupu.

Čistě upravená služka vešla s podnosem, na němž ležela visitka. Amber ji nedbale přijal.

„Pan George Whitey,“ četl. „Vpusťte jej!“

Bělásek byl velmi pěkně oblečen. Od jeho lesklého, hedvábného cylindru po zářící lakové střevíce byl dokonale takovým, jakým má býti gentleman co do vzhledu.

Usmál se na Ambera, postavil cylindr pečlivě na stůl a svlékl své žluté rukavice.

Amber drže visitku pečlivě za růžek hleděl na svého hosta s výrazem blahosklonné přívětivosti.

Když se dveře zavřely, ptal se stejně vlídně:

„A mohu pro vás učiniti, drahý pane Whitey?“

Whitey usedl, pečlivě rozepjal knoflík svého šosatého kabátu a povytáhl rukávy.

„Jmenujete se Amber?“

Jeho hlas byl velmi vysokého tónu – téměř pištivě pronikavý.

Amber přikývl.

„Věc je ta, starý brachu,“ řekl host s lehkou a pohodlnou důvěrností, „Lambaire si přeje dohody – dorozumění – a – co – hm –“

„A kdo je Lambaire?“ ptal se nevinný Amber.

„Nuže, podívejte se, drahý hochu –,“ Whitey se předklonil a poklepal Amberovi na koleno, „buďme dokonale upřímní a na výši situace. Našli jsme vše o vás – jste starý ptáček – nejste ani tři dny z věznice – mám pravdu?“

Zaklonil se a opřel o opěradlo židle s vítěznou tváří muže, jenž odhalil a sdělil velmi dobře střežené tajemství.

„Do černého!“ řekl Amber klidně. „Přejete si doutník – nebo kousek zákusku?“

„Ted' tedy vás známe – vidíte to, že? Vyštourali jsme vás až do podpatků. – Nehněváme se na vás – nezlobíme, docela nic ne –“

„Dokonce ne!“ opravil Amber. „Nuže –?“

„Toto je naše stanovisko.“ Bělásek se nakláněl a kreslil plán Amberovy akce ukazovákem pravice po levé dlani. „Přišel jste ke ‚Svišťům‘ – prorazil jste si cestu až nahoru – velmi obratně, opravdu, velmi obratně – i Lambaire to uznává – zavřeli jsme nad tím oči, chceme jíti dále a zavřeme oči i nad těmi penězi.“

Ustal významně a usmál se výmluvně.

„I nad těmi penězi,“ opakoval, a Amber zdvihl obočí.

„Penězi?“ řekl. „Můj hoste, nedaří se mi dostat se na kloub vašim hlubokým náznakům.“

„Penězi,“ řekl Bělásek pomalu a důrazně. „Bylo bez mála sto liber jenom na Lambairově stole, nemluvě ani o ostatních stolech. Byly tam, když jste přišel. Byly pryč, když jste odešel.“

Amberův úsměv byl úsměvem anděla odpuštění.

„Mohl bych vám snad naznačit,“ řekl vlídně, „že jsem nebyl jediným špatným charakterem, jenž byl přítomen?“

„Ať jakkoli, nezáleží na tom – peníze patří k tomu,“ pokračoval Bělásek. „Lambaire vás nechce stihati.“

Amber se velmi zdvořile zasmál, velmi pobaven.

„Nechce vás stihati. Vše, co od vás chce, jest, abyste nechal na pokoji mladého Suttona. Lambaire povídá, že vůbec nejde o to, aby byly ze Suttona vyždímány peníze – je to něco většího, oč jde; Lambaire povídá –“

„Oh! K čertu s Lambairem!“ řekl Amber konečně dopálen. „Utopte Lambaira, milý Bělásku. Mluví jako kapitán čtyřiceti Petrovských! Vraťte se k svému pánu, můj drahý služební duchu a řekněte mladému Ali Babovi, že Amber není zrovna v náladě, aby se domlouval o nějaké dohodě – –“

Bělásek vyskočil na nohy – jeho tvář podivuhodně zbledla, jeho oči se přimhouřily, až je bylo sotva vidět, a ruce sebou nervosně škubaly.

„Oh, vy – vy to víte? Víte to?“ zakoktal. „Já jsem Lambairovi říkal, že to asi víte! – To je tedy vaše hra? Dobrá! Dejte si pozor!“

Bělásek hrozil prstem udivenému mladému muži v lenošce.

„Dejte si pozor, Ambere! Čtyřicet Petrovských a Ali Baba? Eh? Tak vy o tom tedy víte? Kdo vám to řekl? Já jsem Lambairovi říkal, že jste tak zrovna z těch ptáků, abyste mohl přijíti na tenhle zob!“

Byl velmi vzrušen a Amber, mlčenlivý a bdělý, otočil se v lenošce, aby naň lépe viděl, hlídaje každé jeho hnutí. Bělásek vzal svůj klobouk, uhladil ho mechanicky rukávem kabátu, a jeho rty se pohybovaly, jako by mluvil sám k sobě. Obešel okolo stolu, jenž stál uprostřed pokoje a mířil ke dveřím.

Tam – na několik vteřin stanul, rozmýšleje poslední projev.

„Mohu vám říci jenom jedinou věc,“ řekl konečně. „A to je toto: chcete-li vyjít z téhle záležitosti živ, spojte se s Lambairem. Rozdělí se poctivě. Dostanete-li tu mapu do rukou, doneste ji Lambairovi.“

Pro vás nemá nejmenší ceny bez toho kompasu, a Lambaire jej má – a Lambaire praví –“

„Ven!“ řekl Amber krátce a Bělásek vyšel rychle a zapráskl za sebou dveře.

Amber přistoupil k oknu a z úkrytu záclony hleděl dolů na ulici. Dole čekalo taxi a Bělásek doň vstoupil.

„Bez rozkazů řidiči,“ všiml si Amber. „Jede domů – dle úmluvy předem.“

Zazvonil na zvonek na stole a hezká služka vešla.

„Komorná naše milá,“ řekl, hledě na ni s náramně souhlasným úsměvem, „přejeme si svůj účet – nikoli, nehleďte kolem, jsme tady jenom jeden. Říkáme-li my, promlouváme po způsobu redaktorů a králů.“

„A zároveň rozkažte našim botám, aby sbalily náš majetek do zavazadel – neboť my odcházíme.“

Děvče se usmálo.

„Nezůstal jste u nás dlouho,“ řekla.

„Králov posel,“ řekl Amber vážně, „nikdy nezůstane příliš dlouho na jediném místě. Neustále ve službě, čekaje na zavolání bezohledného veličenstva, nesa den ze dne těžké břímě státní zodpovědnosti a nebezpečí. Merkurius diplomacie – je skutečným stěhovavým kočovníkem společnosti.“

Měl hrozně rád komedii imponování. A teď chodil pokojem se svěšenou hlavou, s rukama sepjatýma za sebou – aby pobavil Bloomsburyskou komornou.

„Jednu noc v Londýně – noc nato v Paříži – noci po té v křížku s loupežníky Albanie, rozhodnut prodati svůj život co nejdražší – a pak zase plovaje po rozvodněných vlnách Dunaje, své depeše v zubech – kule hvízdají a rozrážejí temné vody okolo něho!“

„Pánečku!“ vydechlo udivené děvče. „Vy ale máte časy!“

„Mám!“ přiznával Amber. „Přineste mi účet, děvče!“

Vrátila se s účtem, Amber zaplatil, dal jí královské zpropitné a dal jí hubičku pro štěstí – bylať na slunnější straně pětadvacítky.

Jeho malý kufřík byl připraven a autodrožka zavolána.

Stál jednou nohou na kaučukovém krytu stupátka v hlubokém zamyšlení – a pak se obrátil k čekající dívce.

„Kdyby sem přišel muž nevábnivého zevnějšku, s bělavým vlasem a vousem, bledé líce, s pleť, která vypadá spíše jako by to byl spíše obilný hrob nežli smutná lilie – krátce, kdyby přišel chlapík, který přišel před hodinou, řekněte mu, že jsem odešel.“

„Ano, pane,“ řekla trochu zaražena.

„Řekněte mu, že jsem byl povolán pryč – do Teheranu.“

„Ano, pane!“

„Za diplomatickým poselstvím,“ dodal se spokojeným úsměvem.

„Ano, pane!“

Vstoupil do vozu a zavřel za sebou dveře.

Poslíček – chlapec s košem na rameni – stál omámeně uprostřed chodníku naslouchaje s otevřenými ústy.

„Myslím, že se vrátím –,“ pokračoval Amber se zamyšleně svěšenou hlavou – „v srpnu nebo v září 1943 – budete si to pamatovat?“

„Ano, pane,“ řeklo děvče zřejmě pod dojmem imposantních sdělení, a Amber s úsměvem a vlídným pokynem obrátil se k řidiči.

„Domů!“ řekl.

„Prosím, pane?“

„Ah – ano! – Borough High Street!“ opravil se Amber, a vůz sebou trhl vpřed. –

Jel k východu, přešel řeku po Londýnském mostě a propustil taxi u kostela sv. Jiří. V ruce s malým koženým kufříkem, obsahujícím jeho zásobní šatstvo a prádlo, šel rychle širokou ulicí, až přišel k úzké uličce, protáté uličkou ještě užší a nepěknější. Obrátil se ostře vlevo a jda jako člověk, jenž dobře zná svoji cestu, přišel k nejspinavějšímu ze špinavých domků v této nešťastné ulici.

Číslo 19 v Redcow Court – „Dvůr u červené krávy“ – nebylo místem nijak vábivým. V domovních vratech byla vyražena jedna dveřní výplň, vchod i chodba byla úzká a špinavá, a točité rozbité schodiště vedlo křivolace k horním poschodím.

Dům byl pln neustálého hluku pronikavých hlasů, hlasů vadících se a hádajících žen a vřeštících dětí. V noci zaléhal do tohoto babylo- nu hlubší tón. Mnoho bručivých, drsně mluvících mužů hovořilo. A někdy tyto mužské hlasy zlobně křičely a byly provázeny zvuky ran a ženským jekem a malý hlouček nepořádných lidí, dychtících po krvavých podrobnostech, shromáždil se u dveří čísla 19. –

Amber vystoupil bera dva schody najednou a hvízdaje si vesele. Uprostřed druhého oddílu schodů byl nucen zastaviti, protože dvě docela malá děcka si hrála nebezpečně na příkrých schodech, nezměkčovaných žádným kobercem.

Amber položil kufřík, vzal obě děcka a postavil je na bezpečnější půdu chodby, postál chvíli, aby k nim promluvil a pokračoval ve stoupání.

V nejvyšším poschodí šel ke dveřím v chodbě a zaklepal.

Nikdo neodpověděl a Amber zaklepal znovu.

„Vstupte!“ Ozval se tvrdý hlas a Amber vešel.

Pokoj byl mnohem lépe zařízen, nežli mohl cizinec očekávati. Byl to obývací pokoj a neočekávané dveře vedly do menšího pokoje sousedního.

Podlaha byla vydrhnuta do běla a prostředek pokoje byl pokryt malým, vesele zbarveným, čistým kobercem, a malý stůl se soustruhovanými nohama ukazoval leskle hlazenou desku. Na stěnách bylo několik obrazů, starých to a nemoderních tisků, představujících mythologické události. „Odyseův návrat“ byl nápis pod jedním, „Perseus a Gorgo“ pod druhým. A ovšem nezbytně třetím byl „Upoutaný Prometheus“.

Zpěv tuctu ptáků zazněl do Amberových uší, když tiše za sebou zavíral dveře. Jejich klece byly umístěny ve dvou svislých řadách

po obou stranách okna, jež bylo dole pokryto záhonem, utvořeným z květináčů červených pelargoníí.

Ve windsorské lenošce u stolu seděl muž středních let. Byl hohlavý a jeho knír i licousy po stranách tváří byly ohnivě rudy, a ač bylo jeho obočí huňaté a oči hleděly přísně, přece jen celé jeho vzezření působilo dojmem svrchované dobrosrdečnosti. Jeho zaměstnání bylo podivuhodné. Šilt' drobnými, obratnými stehy malý povlak na polštář.

Odložil svoji práci na kolena, když Amber vešel.

„Halo!“ řekl a zatřásl hlavou v nespokojené výčitce. „Falešný peníz! Falešný peníz! Už je tu zas! – Eh! Pojd'te! Udělám vám šálek kávy.“

Složil svoji práci s téměř ženskou pečlivostí, vložil ji do malého košíku na šití, a začal sháněti a kutiti po pokoji. Měl na nohou střevíce z kobercové látky, trochu veliké pro jeho nohy a při své práci neustále mluvil.

„Jak dlouho jste byl venku? – Nějaká nová mrzutost před vámi?“ „Drž ruce své od braní a okrádání a ústa svá od zlé mluvy –,“ řekl kazatelsky – „nu, nu! Ticho!“

„Můj Sokrate,“ řekl Amber vyčítavě.

„Ne, ne, ne!“ Malý mužík zapaloval oheň ze třísek. „Nikdo vás nikdy nevinil ze zlého mluvení, jak praví Wild Cloud – nikdy jste nečetl tohoto příběhu, či ano? Pak jste přišel o mnoho. Hra o štěstí Denvera Dada, čili Siouxský král' – vysloví se Sú. Stojí to za čtení. Dnes vyšel čtyřiadvacátý sešit.“

Žvatlal čile dále a jeho žvatlání točilo se okolo zoufale odvážného a malebného heroismu Divokého západu. Petr Musk – tak se mužík jmenoval – byl ctitelem hrdinů, nadšencem dobrodružství a vytrvalým čtenářem toho druhu romantiky, kterou příliš ukvapení kritikové pohrdlivě odmítají jako „krváky“. Srovnány za pestrobarevnými záclonami halčími přihrádky jeho knihovny, byly celé stovky těchto příběhů, z nichž každý přispěl k vytvoření toho ovzduší, v němž Petr Musk žil.

„A co dělal po celý tento čas můj Petr?“ ptal se Amber.

Petr postavil koflíky s kávou na stůl a usmál se.

„Stále můj starý život,“ řekl. „Moje studie, moji ptáci – trochu šití – život plyne velmi hladce pro zničeného muže a skromného studenta života.“

Usmál se opět, jakoby jakési tajné myšlenky.

Amber nebyl ani dotčen ani pobaven tajemněstkářstvím malého muže, ale hleděl naň s laskavě účastným zájmem.

Petr byl odjakživa snílkem. Snil o hrdinských činech, jako o zachraňování šedookých slečen z rukou velikých lotrů v salonním úboru. Tito lotři kouřili cigarety a pošklebovali se úzkostem svých obětí, až přišel Petr a jedinou dobře mířenou ranou srazil mizerné ničemy k zemi.

Petr byl vysoký asi čtyři stopy jedenáct palců a trochu ztučnělý. Nosil velké, ocelovými kruhy vroubené, kulaté brýle a měl falešný zub – majetek to, jenž obyčejně velmi ochromuje každého k boxování náchylného boječtívce, a může rozumně sloužiti jako znamenitá záminka k opatrně moudré nečinnosti v okamžicích, kdy hrdinnost horlivě kyne svým romantickým prstem.

Petr mimo to choval i ztracené naděje. Vyzbrojen neporušitelným charakterem bral útokem opalisádovaná opevnění a pevnosti za deště šípů. Zasazoval rozstřílené korouhve, plné děr od létajících střel, na rozbitých baštách. A v klidnějších chvílích a v mezidobích těchto hrdinských činů byl mučen pro blaho své vlasti na malých poloválečných výpravách ve Střední Africe.

A protože byl přirozenou povahou i výchovou velmi pořádným, uvedl cosi jako metodu svého zevního žití i do změti svých vnitřních snů.

A tak vedl v čele útoku svého mužstva mezi č. 19, Redcow Court a rybářským krámem, ráno, když si šel koupit rybu k snídani. Byl mučen u kůlu mezi Borough a hřišti v Marshalsea, když šel na procházku. Byl nesen do vojenského hrobu uprostřed naříkajícího davu

z celého národa na cestě domů, a prováděl většinu svých záchran, když skončil svoje pracovní hodiny.

Před mnoha lety byl Petr zřízencem v městském prodejním domě. Byl to ctihodný muž, oddaný zahradničení. Jednoho dne scházely peníze v pokladníkově stole a podezření padlo na Petra. Petr byl jakoby hypnotisován tímto obviněním, nechal se odvésti na policejní stanici bez nejmenšího protestu, vyslechl jako ve snách přednes důkazů proti sobě – velmi krásně seskupené zevní důkazy usvědčujících okolností – a odešel z lavice obžalovaných nejsa si plně vědom, že šedovlasý pán za stolem určil mu šest měsíců tuhé práce klidným, nevzrušeným hlasem.

Petr si odbyl čtyři měsíce prisouzeného trestu, když byl objeven pravý zloděj, jenž se pak přiznal i k tomuto předchozímu zločinu. Petrovi zaměstnavatelé byli zaraženi. Byli to dobří, poctiví křesťanští lidé, a vrchní ředitel společnosti byl – jak potom řekl Petrovi – tak rozrušen touto věcí, že by byl málem odložil svoji každoroční dovolenou, kterou trávil v Engadinu.

Firma učinila pěkný skutek. Dali Petrovi pensi, a Petr odešel do Borough, protože měl výstřední názory a k těm patřilo i to, že na něm spočívá skvrna jeho odsouzení.

A časem se stal téměř hrdým na svoje jediné dobrodružství. Chlubil se jím i trochu, jak se obávám, a získal si nezaslouženou pověst ve zločineckém světě. Když se procházel nebo šel ulicí za chladných letních večerů, ukazovali si ho jako muže, jenž vyloupil banku – jak se jmenovala? – a jako slavného padělatele. Byl velmi vážen ve svém okolí.

„Jak se vám vedlo?“

Amber myslil na mužíkovo mnohé láskyhodné vlastnosti, když mu byla položena tato otázka.

„Já – oh – stále tak stejně, Petře!“ řekl s úsměvem.

Petr se ohlédl s přehnanými projevy opatrnosti.

„Změnilo se tam něco, co jsem odtamtud vyšel?“ ptal se horlivým šeptem.

„Myslím, že ústřední síň byla znovu vymalována,“ řekl Amber vážně.

Petr potřásl nespokojeně hlavou.

„Myslím, že bych to tam už ani nepoznal,“ řekl s politováním. „Je ředitelova kancelář dosud za síní A?“

Amber jenom přikývl.

Mužík nalil šálek čaje a podal hostu.

„Petře,“ řekl Amber míchaje pomalu cukr v čaji, „kde mohu být?“

„Tady?“

Petrova tvář se rozzářila a otázka zazněla horlivě.

Amber přikývl.

„Jsou za vámi, ano?“ ptal se Petr s tichým, radostným smíchem. „Zůstanete zde, můj hochu! A já vás vystrojím nejkrásnějším převlekem, jež jste kdy viděl. Licousy a paruku. A propašuji vás dolů k řece a dostaneme vás na loď –“

Amber se zasmál.

„Oh, Petře! – Můj starý přestupníku všech možných zákonů! – Ne, nejde o policii – no, no, nehleďte tak smutně, vy člověče bez srdce a citu – ne; prchám před zločinci – před skutečnými, zlými zločinci, Petře. Ne před milými dareby, jako jsem já, anebo před oběťmi okolností, jako jste vy, ale před lidmi velmi vysokého kruhu – skutečnými desperády, Petře, horšími nežli Denver Dick anebo Michiganský Mike anebo Sam Settler anebo kterýkoliv z těch statečných hochů, kteří byli dobrými chlapy.“

Petr zdvihl žalobný prst.

„Vy jste je zradil a oni vás honí,“ řekl slavnostně. „Přísahali vám pomstu –“

Amber potřásl hlavou.

„Ani to ne. Naopak. Já honím je. A všechno přísahání pomsty bylo na mé straně. Ne, můj milý Petře – já jsem ctnostný Mike – já jsem

velikým detektivem z Bakerovy ulice, N. W. – Potřebuji, abych mohl někoho hlídat bez mrzutosti, že budou oni hlídati mne.“

Petrův zájem byl napjat.

Jeho oči svítily brýlemi a ruce se mu chvěly vzrušením.

„Vidím, vidím!“ pokyvoval prudce hlavou. „Chcete je uvést v niveč!“

„Uvésti v niveč – to je to slovo, kterého bych užil!“ přisvědčil Amber velmi vážně. –

IV. Lambaire hledá mapu

Lambaire měl v City kancelář, v níž vedl obchod. Nikdo nevěděl, v čem tento obchod záležel. Na dveřích byl mosazný štít, jenž nepodával jiného vysvětlení nežli slova:

J. LAMBAIRE
(a v Paříži.)

Bylo tedy možno p. J. Lambaira naléztí buď zde, nebo v Paříži. Dostával návštěvy, psal a přijímal dopisy a časem zmizel – nikdo nevěděl kam, ačkoliv ono „a v Paříži“ mohlo poskytnouti pravděpodobné vysvětlení.

Někteří říkali, že je agentem. Velmi neurčité označení, jež mohlo znamenati cokoliv. Jiní, že je finančníkem, ačkoliv optimističtí lidé se vzdušnými plány a návrhy, potřebující hmotnou podporu, byli velmi citelně zklamáni nalézající, že nemá zbytečných peněz, aby je vkládal do dobrodružných a neurčitých podniků.

Tolik divných lidí má kanceláře v londýnské City, bez patrného účelu, že Lambairův obchod nemohl vybízeti k příliš podrobnému pátrání.

Říkalo se, že kdysi v minulé době financoval výpravu do Střední Afriky, a bylo-li to pravda, byly všechny důvody pro jeho přítomnost v čís. 1., Flair Lane, E. C. Jiní muži financovali podobné výpravy, zařídili se v podobných kancelářích a po celá další léta čekali na návrat peněz, jež do toho vložili. To byla věc obecné zkušenosti.

Ale Lambaire měl skutečné zaměstnání a to zaměstnání velmi výnosné. Jeho bankéři ho znali jako spekulanta ve stříbře, jiný bankéř věděl, že má zájmy v tiskárenském podniku firmy Flinthenstein & Borris. Měl podíly rejdářské firmy s obchodními

parníky, která měla nezáviděníhodnou pověst v loďařských kruzích. A aby byla řečena pravda, měl zájmy ve stu různých podniků, velkých i malých, zákonných i pokoutních.

Měl několik koní; velmi ochotné koně, kteří vyhrávali, sázel-li na ně, a byli na opačném konci závodní listiny, když na ně nesázel. –

Dva dny po Amberově rychlém odchodu z předešlého bytu byl Lambaire ve své kanceláři. Byla doba dopolední přesnídávky a Lambaire pomalu oblékal rukavice. Na jeho ústech vznášel se jemný úsměv a jeho oči uspokojeně mhouraly.

Jeho tajemník stál u psacího stolu v očekávání, rovnaje svazek záznamů.

Pan Lambaire kráčel zvolna k těžkým dveřím svého soukromého pokoje a stanul s trochou váhání.

„Snad by bylo lépe psátí ještě dnes,“ řekl s pochybností. Tajemník přikývl a položiv papíry na stůl otevřel knihu poznámek.

„Snad by bylo –,“ řekl Lambaire, jako by se dotazoval sám sebe. „Ano, je to možno udělati stejně i dnes.“

„Ctěný pane!“ – počal a tajemník psal zuřivě – „Ctěný pane, jest mi Vám potvrditi Váš list ve věci démantových dolů ve Velkém lese. Tečka. Chápu Vaši – er – rozmrzelost –“

„Netrpělivost?“ navrhl tajemník.

„Netrpělivost,“ souhlasil Lambaire, „ale věci jdou dobře kupředu. Tečka. Vzhledem k Vaší nabídce, že převezmete další podíly, čárka, jest mi Vám sdělití, že naše správní rada jsou –“

„Jest!“ opravil tajemník.

„Jest hotova přiznati Vám toto právo,“ pokračoval Lambaire, „ovšem po schválení našich –“

„Svých,“ řekl tajemník.

„Svých bankéřů. Váš v účtě.“

Lambaire si zapálil doutník.

„Jak to zní?“ ptal se žoviálně.

„Velmi krásně, pane,“ řekl tajemník mna si ruce. „Velmi dobrá věc pro správní radu –“

„Pro mne,“ řekl Lambaire bez nejmenší rozpačitosti.

„Řekl jsem pro správní radu,“ řekl bledolící tajemník a zasmál se jemnému humoru tohoto vtipu.

Něco dnes těšilo Lambaira a tajemník využítkoval tohoto návalu dobré nálady.

„K tomu dopisu,“ řekl. „Bylo tu dnes mnoho všelijakých lidí,“ řekl sugestivně a Lambaire, již opět na cestě ke dveřím, ohlédl se ostře.

„Co u čerta tím míníte, Greene?“ ptal se a všechna žoviálnost zmizela z jeho tváře.

Jeho podřízený sebou nevolně pohnul. Bylť u velmi choulostivého námětu. Lambaire mu do jisté míry důvěřoval. Bylo bezpečno, že projevil znalost Lambairových podniků – až do této jisté míry.

„Je to v té africké věci –,“ řekl úředník.

Lambaire stál u dveří s hlavou skloněnou v zamyšlení.

„Mám za to, že jste jim řekl –“

„Řekl jsem jim obvyklé povídání, že náš geometr a inženýr navštívil ten majetek a že čekáme jeho zprávy co nejdříve. Jeden chlapík – Buxtedsův úředník – byl trochu drzým – a já –,“ zaváhal.

„Ano – vy?“

„Řekl, že myslí, že sami vůbec nevíme, kde ty doly jsou!“

Lambairův úsměv byl trochu nucený.

„Směšno,“ řekl bez veliké upřímnosti. „Jako by člověk mohl uvést v život společnost démantových dolů, aniž by věděl, kde vlastně jsou – nesmysl. Není to nesmysl, Greene?“

„Hrozný, pane,“ řekl tajemník zdvořile.

Lambaire stál dosud u dveří.

„Mapa je v prospektech, doly jsou zrovna v rohu – Etrurský prales – zní to jméno tak?“

Tajemník přikývl, hledě naň.

„Buxtedsův člověk, eh?“ Lambaire byl zmaten a znepokojen, neboť Buxtedsové jsou nejspínavějšími a nejostřejšími advokáty v Londýně a neměli Lambaira nikdy rádi.

„Jestliže se Buxteds dozví –“ začal a zarazil se. „Totiž, co chci říci je, jestliže si Buxtedsovi domýšlejí, že mne mohou nějak vydírati –“ Odešel v hlubokém zamyšlení.

Není nic tak pošetilého, jako uvést v život akciovou společnost a přitahovati peníze spekulujícího obecenstva skvělou reklamou, když sám předmět, o nějž při tom jde, vůbec neexistuje. Je-li na světě něco, co je svrchovaně důležitě pro zdar a rozkvět dýmantové důlní společnosti, jsou to dýmantové doly, a tady byly důvody, proč toto nebylo uvedeno v prospektech a listinách společnosti. Prvním důvodem bylo, že Lambaire nevěděl ani s přibližností pěti set kilometrů, kde se tyto doly ve Střední Africe nalézaly. A druhým důvodem bylo, že neměl žádné jistoty, že má vůbec jaké právo nakládati s nimi jako se svými, i kdyby věděl, kde jsou.

Ale Lambaire nebyl z oněch nadšenců, kteří uvedou v život akciovou společnost na jediném základě – na svém důvěřivém optimismu. Abychom to pověděli s dokonalou upřímností, „Společnost dýmantových dolů ve Velkém lese“ vešla v jsoučno v době, kdy jeho peněžní rovnováha byla velmi ohrožena. Neboť takovéto doby se mu dostavovaly přes mnohonásobnou rozmanitost jeho zájmů. Možno o něm říci – jako se o něm říkalo – že nepřistoupil k vypsání podílů, pokud si neuvědomil, že jest trochu pochybno, zdali se kdy určitě dozví, kde tyto jeho doly vlastně leží.

Že to je důl z říše snů, pouhá pověst o novém Eldoradu, nepotvrzená ničím nežli blouzněním umírajícího muže s mapou, kterou Lambaire neměl v rukou a které se žádným prostředkem nemohl domoci – to nebylo oznámeno v malém květnatém prospektu, jenž byl rozdáván soukromí, ale velmi účinně a důkladně, všem známým spekulantům a vkladatelům v celé Anglii. Prospekt spíše naznačoval, že doly jsou zjištěny a právo na ně zajištěno. Prospekt

mluvil neurčitě o „jistých dopravních obtížích, které společnost přemůže“, a ke konci následovala učená a technická zpráva „na místě usazeného inženýra“ (neuvedeno žádné jméno), jež mluvila o „kapsách“ a „přesypech“ a „ložiskách“ a byla plna všemožné konversační terminologie podobných zpráv.

Není potřeba, abychom se pokoušeli zastříti skutečnost, že Lambaire neznal nijakých ohledů svědomí. Málo lidí je úplně špatných, ale čteme-li jeho životopis, jsme nakloněni k úsudku, že všechno dobré sémě, které lidskost vštípila do jeho nitra, nikdy vůbec nevzklíčilo.

Sestoupil do malé předsíně budovy a vycházel právě na ulici, když přijelo taxi a z něho vyskočil nastrojený Bělásek.

„Potřebuji vás!“ kvičel.

Lambaire se zachmuřil.

„Nemám kdy –,“ počal.

„Pojďte nazpět!“ řekl Bělásek, chytiv ho za paži. „Pojďte nazpět do kanceláře. Mám něco nutného, co musíte nezbytně vědět.“

Neochotně vracel se velký muž s ním do schodů.

Pan tajemník Greene zažil velmi těsný únik, neboť právě prohlížel soukromou zásuvku svého zaměstnavatele, když kroky obou mužů zazněly na dlaždicích chodby.

S hbitostí a obratností, která by byla vzbudila Lambairův upřímný souhlas, kdyby byly tyto vlastnosti proječovány v jeho zájmu, místo aby jich bylo používáno k jeho škodě, zavřel a zamkl tajemník zásuvku jediným pohybem, vsunul klíč do kapsy a byl horlivě zaměstnán studiem svých záznamů, když Lambaire otevřel dveře.

„Můžete jít, Greene,“ řekl Lambaire. „Musím projednat malou záležitost s panem Whiteyem – najezte se a přijďte za půl hodiny zpátky.“

Když se dveře za tajemníkem zavřely, obrátil se Lambaire ke svému druhu.

„Nuže?“ ptal se.

Bělásek zaujal nejpohodlnější lenošku v pokoji a zkřížil své elegantně oblečené nohy. Měl spokojený výraz člověka, jenž pro své vyšší vědomosti je pánem situace.

„Až se dosti nakoukáte s výrazem usmívajícího se mezka, snad mi dobtovivě povíte, proč jste mne přinutil, abych odložil svoji snídani,“ řekl Lambaire nepříjemně.

Běláskovy nohy se rozpletly a on usedl zpříma.

„Jde o novinku, Lambaire.“ Jeho citlivá ruka zdůrazňovala důležitost zprávy, kterou měl sdělit.

„Jde o nápad a o novinku zároveň,“ řekl. „Byl jsem u Suttonových.“

Lambaire přikývl. Běláskova odvážnost byla proň zdrojem neustálých překvapení. Ale velký muž měl pevně ve zvyku, že svých překvapení nikdy neprozrazoval.

Bělásek byl zřejmě zklamán, že jeho velká zpráva dopadla tak chabě.

„Vy nějak předpokládáte hrozně mnoho jako samozřejmé –,“ zahučel. „Byl jsem u Suttonových – Lambaire – byl jsem u nich po té aféře u Svišťů! Bylo k tomu něčeho potřebí!“

„Vy jste dobrý chlapec, Bělásku,“ konejšil ho Lambaire. „Obdivuhodný chlapec. – Nuže?“

„Nuže,“ řekl nadurděný muž v lenošce, „měl jsem rozmluvu s tím hochem. Velmi rozhněván, velmi rozmrzen, Lambaire. Rozčepýřen. Nechce se mnou vůbec nic mít. A jeho sestra – fjú!“

Zdvihl obě ruce, dlaněmi vpřed, vzpomínaje na tuto rozmluvu.

„Ta mi dala ledu za krk,“ řekl vážně. „To byl mráz – to byla zmrzlá rtuť. Mluvit k ní, Lambaire – to bylo jako sedět v lednici. Brr-r!“

Zachvěl se opravdu.

„Nu a co ten hoch?“

Bělásek se plaše usmál.

„Rozčepýřen – povýšen – jděte k – víte kam; ale rozumný. Hrozně dopálen k vůli Svišťům. Bylo to, jako by chytal zpráskanou kočku a lákal ji zpět. Sáhl ke své oxfordské a etonské výchově – hau hau! –

víte, jak to zní! Velmi nerad – ale bude lépe, jestliže tato známost raději přestane. Zmýlil se – byl to omyl. Ne, děkuji vám. Nechme té věci raději. Dobré jitro – nezapomeňte, je tam schod.“

Bělásek byl špatným hercem, ale smysl rozmluvy podal dobře.

„Ale nemohl mne setřásti. Držel jsem se zuby nehty – jako chlapec převrácené loďky. Otevřel dveře, kyná mi k odchodu a já obdivoval jeho pelargonie. Zazvonil na sluhu a já řekl, že se nebudu hněvat pro zákusek. Bouřil a hněval se – přecházel pokojem s rukama v kapsách – řekl mi, co si myslí o mně a co si myslí o vás –“

„Co si myslí o mně?“ ptal se Lambaire rychle.

„Raději to nechtějte vědět,“ řekl Bělásek. „Cítil byste se hrozně polichocen – a o to nestojím. Myslí, že jste gentlemanem – odněkud. Nemyslete na takové hlouposti. Usedl jsem a začal jsem mu to rozmlouvat. Řekl, že jste patrně z nejhoršího druhu hýřilů.“

„Co jste na to řekl?“ ptal se Lambaire s úšklebkem.

„Popřel jsem to,“ řekl Bělásek ctnostně. „Ne z nejhorších, řekl jsem. – Nu, hlavní je, že přijde dnes odpoledne sem.“

Lambaire přecházel zamyšleně pokojem.

„K čemu to bude dobré?“ ptal se.

Bělásek zdvihl oči k nebi o slitování.

„Slyš,“ řekl, mluvě k neviditelnému božství. „Slyš mne – a slyš jej, Pane! Strávím celé dopoledne dřením pro něj – a on se ptá, k čemu to bude dobré!“ Vstal pomalu, vzal klobouk a hladil ho rukávem.

„No, no – neodcházejte,“ řekl Lambaire. „Musím věděti trochu více. – Tedy – co je ochoten učiniti?“

„Podívejte se, Lambaire!“ Bělásek zanechal veškeré hry na důstojnost a zdvořilou úctu a srdečnost a obrátil se ke svému druhu s ňafavým zavrčením. „To kúzle může přijíti k té mapě. Ty naše démantové doly musí se už státi něčím hmatatelnějším, nežli jsou teď – nebo nám nadcházejí velmi zlé časy. Věci se viklají – a vy to dobře víte!“

„A jestliže ji nebude chtít vydat?“

„Nejde vůbec o to, aby ji vydal,“ řekl Bělásek. „Nemá ji v ruce. Je to jeho sestra, která ji drží. Ale on je synem svého otce – nezapomeňte na to. Můžete vsadit, že někde, ukryta v hloubi mimo dohled, skrývá se i u něho dobrodružná žíla. Tyhle věci v rodě nevymírají tak lehce. Pohleďte na mne. Můj otec byl –“

„Neodchylujte se od věci,“ řekl Lambaire netrpělivě. „Kam míříte, Bělásku? Co je mi po tom, má-li v žilách dobrodružnou krev anebo šílenou krev anebo modrou krev anebo cokoliv jiného. Má mapu, kterou udělal jeho tatík – která byla u něho nalezena, když umíral a která byla poslána jeho dceři nějakým hlupáckým zástupcem na pobřeží –! Proč si jí nenechal sám? – A ta mapa to je, čeho potřebujeme!“

Vstal trhnutím, vstrčil ruce do kapes kalhot a vystrčil hlavu dopředu, což měl ve zvyku, když byl podrážděn.

Ačkoliv byl podle jména Bělásek Lambairovým šakalem, náhončím – mužem pro všechno v jeho záležitostech a jeho zřízencem, bylo snadno viděti, že má velký muž ze svého zřízence trochu respektu a trochu strachu a že jsou chvíle, kde Bělásek bere do rukou otěže a kdy ho nelze lehko jen tak pominouti. A teď byla taková chvíle, kde se zlobil on – a kde byl vedoucím beranem – silným, převažujícím, vládnoucím řiditelem věcí. – Se svým vysokým hlasem a s prudkostí, s kterou syčel a prskal v hněvu, byl čímsi téměř démonickým. Měl prapodivný slovník a divně neobvyklé obraty v řeči. K objasnění svého mínění užíval živých, ale jaksi nesouvislých obrazných rčení, jež jen zdržovaly porozumění tomu, kdo jim nebyl zvyklým. Někdy to byla nezahalená slova hantýrky, sebraná po jiných zemích. – Bělásek byl tak trochu cestovatelem a měl mezinárodně světoběžný vkus.

„Vy jste svítícím rudým světlem, Lambaire,“ pokračoval v zuřivě záplavě slov. „Lidé se vám vyhýbají z cesty. Ta diamantová záležitost musí už býti rozhodnuta naráz. Nechte lidi, aby do toho začali strkat nosy, a nespokojí se, když najdou, že celé doly jsou kdesi dole

v horkém místě; chtějí vědět i o té stříbrné věci a o té tiskárenské věci a řeknou, že dvě a dvě jsou čtyři – nevidíte toho? Vy jste byl blázen, že jste se vůbec kdy pouštěl do té diamantové hry. Byl to jediný poctivý obchod, v němž jste kdy opravdu byl, ale vy jste s ním nezacházel poctivě. Kdybyste to byl dělal, kdybyste byl dovedl dělat pravou věc na pravém místě, byl byste dostal Suttona domů živého. Ale to ne – vy si musíte pořídit směšně darebácký kompas, tak, aby mohl nalézt doly a udělati mapu, podle které jenom jedině vy je můžete nalézt. Oh – vy jste pokryt chytrostí jako ježek bodlinami – ale tenkrát jste to přehnal!“

A pak se trochu ztišil.

„Ale teď se podívejte,“ pokračoval vybouřiv se. „Mladý Sutton sem dnes přijde a vy musíte být VLÍDNÝM! Vy musíte být POCTIVÝM! Vy musíte být ROZTOMILÝM! Vy musíte vstát a říci: ‚Podívejte se, staroušku, vyložme si všechny své karty poctivě na stůl!‘“

„Ať mne vezme čert, učiním-li to,“ štěkl Lambaire. „Vy jste blázen, Bělásku. Copak si myslíte, že jsem –“

„Všechny své karty na stůl,“ opakoval Bělásek pomalu, a aby svým slovům dodal důrazu, přiklepl každé slovo na stůl svým kostnatým kotníkem, „své vlastní karty, Lambaire. Musíte říci: Podívejte se, starý brachu, pokusme se jeden druhému rozumět. Pravda a základ celé věci jest – a t. d., a t. d.“

Co toto a t. d., a t. d. znamená, vysvětlil Bělásek v průběhu pěti horkých, hlučných a jedovatých minut.

Ke konci této doby objevil se na scéně Greene a rozmluva došla náhlého konce.

„Ve tři hodiny,“ řekl Bělásek dole na schodech, „hřejte své karty dobře a dostanete se z velmi ošklivé louže.“

Lambaire bručel nemilostnou odpověď a rozloučili se spolu.

Byl to docela jiný Bělásek, jenž se objevil v ustanovenou hodinu. Vlídny, zdvořilý, klidný muž, jenž dovedl mladého muže do kanceláře J. Lambaira.

Francis Sutton byl hezký mladík, ač jej hyzdilo ošklivé zamračení, které měl při této příležitosti za nutné.

Ale hněval se – anebo cítil dozvuky hněvu. Měť nepohodně tísnivý pocit, že byl podskočen a že si z něho udělali blázna a že s ním vůbec bylo špatně zacházeno.

Bylo mu ukázáno jasně, jestliže tento muž světa, Lambaire, projevil zálibu v jeho společnosti, jestliže jej pozval k večeři a uvedl ho více než jednou ke Svišťům, nebylo to proto, že by si ho byl „finančník“ náhle zamiloval, ani proto, že Lambaire znával kdysi v minulosti jeho otce, ale proto, že Lambaire z něho chtěl něco dostat.

Kterými cestami myšlení mu toto vědomí přišlo, nespadá do okruhu mých možností, abych vám to řekl. Nejsladší, nejdražší, nejvěrnější žena je přece tak lidskou, přes všechny své nádherné vlastnosti, že v některé důvěrné chvíli nalezne dosti tvrdosti, aby pronesla pokárání slovy dosti přesvědčivými, aby přivedla pošetilého mladého muže k rozumu. –

Zamračený úšklebek byl na jeho tváři, když vstupoval do Lambairovy soukromé kanceláře. Lambaire seděl u psacího stolu, jenž byl v neuvěřitelné míře pokryt mechanickými potřebami obchodu. Byla tu tlustá účetní kniha, otevřená přímo před ním, po obou stranách kupy a sloupce dopisů, a tajemník seděl, s otevřenou zápisní knížkou v ruce, po jeho boku.

Imposantní šeková knížka ležela na knize před Lambairem a šéf firmy byl opravdu velmi zaměstnán, když Bělásek uvedl svého svěřence do tohoto úlu píle a zaměstnanosti.

„Ah, pan Sutton!“ řekl Lambaire, odpovídaje přívětivým úsměvem na stručné pokývnutí druhého. „Rád, že vás vidím. Udělejte panu Suttonovi pohodlí, Bělásku – já jenom dokončím jednu nebo dvě věci.“

„Snad,“ řekl mladý muž, uvolňuje trochu své napjaté líci, „kdybych přišel trochu později –“

„Dokonce ne – dokonce ne!“

Lambaire odmítl mávnutím ruky domněnku, že by byl příliš zaměstnán, aby ho mohl přijmouti ihned.

„Usedněte jen,“ prosil, „jenom na jediný okamžik. – Připraven, Greene?“

„Ano, pane.“

„Ctěný pane,“ diktoval Lambaire, zakloniv se velkolepě ve své lenošce, „jest nám potěšením, že můžeme podepsati a Vám zaslati šek na čtyři tisíce šest set dvacet pět liber sedm šilinků a čtyři pence, jako výplatu půlletní dividendy. Tečka. Litujeme, že Vám nemůžeme přiřknouti žádných podílů v naší nové subskripci – výpis byl dvacetkrátě přepsán. Váš atd. – Máte to?“

„Ano, pane,“ řekl nepohnutelný Greene.

Mohl toto opravdu býti dobrodruh, jež mu jeho sestra vylíčila? Mladý muž byl jat hlubokým přemýšlením. Takovýto muž, ze světa takovýchto zájmů, že by se snížil, aby ho vlákal do hráčského pelechu kvůli zisku několika jeho stovek! –

„A pošlete ten šek Cauttsovi – kolik to dělá?“ ptal se Lambaire.

„Asi šest tisíc –,“ řekl Greene jen tak.

„A zaplatte ten můj malý účet u Fellsů – jsou to asi čtyři sta – tyhle hloupé účty za víno vyjdou trochu vysoko!“

Konec této poslední věty byl adresován Suttonovi, jenž si uvědomil, že se velmi sdílně usmál. A Běláskova tvář zářila dobromyslným shovívavým úsměvem.

„Tak – a to je myslím vše,“ řekl Lambaire přehrabuje několik papírů. „Oh – tady je dopis od –,“ a podal Greenovi papír, jenž byl opravdu velmi naléhavou výzvou k vyrovnání právě toho účtu za víno, jež před chvilkou tak velkolepě zaplatil.

„Napište mu, že lituji, že nemohu jíti do Cowes s ním – nenávidím cizí jachty a na neštěstí –,“ opět se obrátil k mladému muži s omluvně odmítavým posuňkem – „nemohu si teď dovoliti svou vlastní jachtu, jako před několika lety. – A teď – jsem váš!“ otočil se v lenošce k hostu, když se dveře zavřely za Greenem.

„Nuže, pane Suttone, rád bych si s vámi promluvil otevřeně a zpříma. Nevadí vám, že tu je Bělásek, že? Je mým důvěrníkem ve většině mých věcí.“

„Mně nevadí nikdo,“ řekl jinoch, ač se cítil zřetelně velmi nevolným, nevěda přesně, co je cílem a účelem celé rozmluvy.

Lambaire chvíli pohrával s celuloidovým pravítkem, nežli počal.

„Pane Suttone,“ řekl pomalu, „vy jste byl, myslím, na školách, když váš otec odešel do Západní Afriky?“

„Šel jsem zrovna do Oxfordu,“ odpověděl hoch rychle.

Lambaire přikývl.

„Vy víte, že já jsem vypravil onu výpravu, která tak nešťastně skončila?“

„Vím, že jste s tím byl v jakémsi spojení.“

„Byl jsem,“ řekl Lambaire. „Stálo mne to – leč to nemá co činiti s naší věcí. Nuže, pane Suttone, chci s vámi promluvit otevřeně. Vy trváte pod dojmem, že jsem vyhledal vaši známost s jakýmsi postranním úmyslem. Není potřebí, abyste to popíral. Měl jsem – jaksi – – –“

„Brouka!“ vpadl náhle Bělásek.

„Měl jsem, co pan Whitey nazývá ‚broukem‘, že tomu je tak. Zním dosti dobře lidskou povahu, pane Suttone. A smýšlí-li kdo o mně špatně, cítím to ihned pudově.“

Přesnost vyžaduje doznání, že páně Lambairova intuice plynula méně z jeho citlivosti, jako z Běláskovy velmi důkladné informace.

„Pane Suttone, nechci nikterak popírat, že jsem opravdu měl postranní cíl, když jsem vyhledal vaši společnost.“ Lambaire se předklonil, ruce na kolenou a byl velmi vážný. „Když váš otec –“

„Ubohý otec,“ zamumlal Bělásek.

„Když váš ubohý otec zemřel, byla vám či spíše sestře, poslána mapa jeho cesty, ukazující cestu, kudy se bral. Dostala ji vaše sestra, jsouc starší nežli vy. Stalo se pouhou náhodou, v minulém roce, že jsem zvěděl o existenci této mapy a já jsem o ní psal vaší sestře.“

„Pokud já vím, pane Lambaire,“ řekl mladý Sutton, „neučinil jste nějakého pokusu, abyste nás vyhledal po smrti našeho otce. Ačkoliv jste nebyl v žádném směru zodpověděn za jeho osud, cítila moje sestra, že byste si byl mohl vzít tolik práce, abyste zvěděl, co se stalo s těmi, kteří se tak náhle stali sirotami touto nešťastnou výpravou.“

Tento vysoký mladík, se svými ostře řezanými, trochu ženskými rysy, měl ústa, jež byla trochu slabošsky ochablá. Mluvil teď s určitou bezpečností člověka, jenž ví o všech věcech již po celá léta – ale pravdou bylo, že až do onoho nedávného jitra, kdy mu jeho sestra poskytla trochu pohledu do charakteru muže, s nímž se přátelil a jemuž nedůvěřovala, neměl nejmenšího tušení o okolnostech, souvisících s otcovou smrtí.

Po celou dobu, co mluvil, potřásal Lambaire lehce hlavou v melancholickém protestu proti činěnému mu bezpráví.

„Ne, ne, ne!“ řekl, když druhý skončil. „Nemáte pravdu, pane Suttone. Tenkrát to nebylo na místě. Věděl jsem, že stojíte v světě dobře zajištěni –“

„Ahem!“ zakašlal Bělásek, a Lambaire si uvědomil, že udělal kotrmelec.

„Byli jsme naopak tak daleci všeho dobrého zajištění – leč na tom teď nezáleží. Teprve loni se stalo, po smrti strýcově, že jsme dědili – ale ať bohatí nebo chudí, to sem nepatří.“

„Máte pravdu,“ řekl Lambaire srdečně. Chvátal, aby se dostal z pole, na něž zabloudil, a kde bylo citelně nebezpečno. „Chci skončit, co jsem vám chtěl říci. Vaše sestra nám tuto mapu odmítla. Nuže, dobrá! – Nechceme se s ní o to přítí, nepřejeme si uvést tuto záležitost před rozhodnutí zákona. Říkáme: Velmi dobře – necháme té věci, ačkoliv –“ kýval na hochu slavnostně prstem – „ačkoliv to pro mne je velmi vážnou věcí. Uvedlť jsem v život –“

„Vzhledem k tomu, že si přejete uvést v život –“ řekl Bělásek jemně.

„Chci říci, poněvadž si přeji uvést v život společnost na základě této mapy. Přesto, pravím, jestliže tato mladá dáma cítí takto, lituji – nebudu ji obtěžovati. Ale pak jsem dostal nápad.“ Ustal dramaticky. „Dostal jsem nápad. Doly, které váš otec odešel hledat, jsou dosud neobjeveny. Ani s vaší mapou, které, mimochodem řečeno, nepřipisují velké důležitosti –“

„Nemá žádné praktické ceny vyjma pro majitele,“ přerušil ho Bělásek.

„Žádné velké ceny vůbec,“ souhlasil Lambaire. „I s vaší mapou každý, kdo by se vypravil hledat tyto doly, minul by je. – Čeho je potřeba, jest –“

„Badatelský a výzkumný duch!“ vložil kvapně Bělásek.

„Výzkumný duch, zrozený a vypěstěný v krvi a kostech muže, jenž jde hledat. Pane Suttone –“ Lambaire povstal vážně, ale trochu nepěkně, neboť byl trochu těžce stavěn, „když jsem řekl, že jsem vás vyhledal s postranním úmyslem, mluvil jsem pravdu. Pokoušel jsem se objeviti, zdali jste mužem, schopným uskutečnit podnik svého otce. Pane Suttone, vy jste takovým mužem!“

Řekl to důrazně, působivě, dramaticky, a hoch se zarděl radostí.

Byl by býval dojistu méně nežli lidským, aby vyhlídka na takovou výpravu, jako naznačovala Lambairova slova, nezněla lákavě v jeho uších. Tělesně ani duševně nebyl v ničem podoben badateli a výzkumnému cestovateli, odvážnému Suttonovi otci, muži mnohých výprav a podniknutí. Ale přece bylo v jeho založení cosi z otcovy zvědavosti, zvědavosti, která tkví u kořene všeho podnikání.

V tomto okamžení byly všechny výstrahy sestřiny odhozeny stranou – a zapomenuty. Obraz, jež mu nakreslila o tomto muži, zmizel z jeho mysli, a vše, co v Lambairovi viděl, byl dobrodinec, ochránce, obchodník a podnikatel velmi neobvykle volné a ušlechtilé velkomyslné duše. Viděl teď jasněji (pravil si), bez předsudků (to může říci své sestře); na tyto věci nutno pohlížeti s klidem a roz-

vahou. Minulost s jejím strádáním, kterého díky sestřině mateřské péči a sebeobětování téměř vůbec nepoznal a nepocítil, byla mrtva.

„Já – já sotva vím, co vám mám říci,“ koktal. „Ovšem bych velmi rád pokračoval v díle svého otce – opravdu hrozně rád – byl jsem vždy velmi zaujat pro tyto věci – výzkumy a to všechno...“

Mluvil bez dechu při vyhlídce, která se mu takto nenadále naskytla – kterou mu tento muž otevřel před očima ve chvíli, kdy ho nejvíce podezříval. Když Lambaire vztáhl velikou bílou ruku, uchopil ji mladík a potřásl jí vděčně – on, jenž přišel rozhodnut, že celou známost nadobro a neodvolatelně skončí.

„On je z másla –,“ řekl Bělásek později. „Držte ho pryč od Ledu – a je strašlivě snadným. – Je to Led, jenž je obtížným.“

A potřásl hlavou v pochybnosti.

V. Amber se přiznává k vině

„A teď tomu je konec –“

Tak prohlásil Francis Sutton své sestře s příšerným klidem.

Stála u okna rýsujíc prstem různé vzorky na lesklou plochu malého stolu a její oči hleděly upřeně ven do ulice.

Francis byl velmi nelogickým a zbytečně hlasitým při svém dlouhém výkladu a ona byla úplně poražena bludnými a zmítanými vlnami jeho horlivé výmluvnosti. Zachovávala mlčení, a když už po páté přestal mluvit, aniž odpověděla, nemohl snést, aby se o tom nezmínil.

„Vždyť jsi mi vůbec nedal příležitost, abych mohla promluvit; Francise, jsem úplně udivena náhlou změnou tvého stanoviska.“

„Podívej se, Cynthie,“ vpadl netrpělivě, „není to k ničemu, abys opět začala s celou tou ubohou věcí! Lambaire je muž velkého světa a my ho nemůžeme posuzovati podle obyčejných názorů anebo podle předpisů děvčat z pensionátu. Kdybys o té věci hovořila a dokazovala až do soudného dne, nic tím nedokážeš. Já se do té věci pustím. Je to příležitost, která se nikdy více nevrátí. A já jsem jist, že otci by se to velmi líbilo.“

Ustal čekaje odpověď, ale ona nepoužila této příležitosti.

„A už pro všechno na světě tě prosím, Cynthie, nevzdoruj jako malé dítě!“

Obrátila se od svého pozorování zevního světa k němu.

„Nepamatuješ se již, jak jsi se dostal nedávno v noci domů?“ optala se náhle a hochova tvář zrudla.

„Nemyslím, že to je od tebe hezké,“ vybuchl rozpáleně, „člověk může vyvést hloupost –“

„O tom nemluví,“ řekla. „Ale chtěla jsem ti připomenouti, že tě domů přivedl pán, jenž zná Lambaira trochu lépe nežli ho znáš ty nebo já. – Chtěl jsi něco říci?“

„Jen dál!“ řekl hoch a v jeho hlase zněl vítězný tón – a v jeho očích byl vítězný blesk. „O té věci ti potom něco povím.“

„Řekl, že je Lambaire něčím horším nežli člověkem světa – že je to zločinec, jeden z nejobratnějších zločinců, muž bez svědomí a slitování.“

Na Suttonově tváři byl shovívavý úsměv, a on na ni hleděl číhavě, až skončila.

„A víš, kdo byl tím tvým gentlemanem, jenž ti tak imponoval?“ ptal se. „Je to Amber – neslyšelas nikdy o Amberovi?“

Zavrtěla hlavou.

„Je to zloděj – docela obyčejný nízký zloděj! – Můžeš si třásti hlavou, jak chceš, Cynthie – ale je to chlapík, jenž se vůbec živí jenom zlodějstvím. A je zrovna teď týden z vězení venku. To je, co je tvůj slavný Amber.“

„Pan Amber,“ opakoval hlas ve dveřích a služebné děvče vpouštělo neznekliditelný předmět jejich hovoru do dveří.

Amber byl v obvyklém návštěvním šatě civilisace. Jeho zapjatý kabát byl nejnovějšího střihu a jeho prádlo zářilo bělostí a leskem. Klobouk v jeho ruce se leskl, jak se může lesknouti jenom docela nové hedvábí a sněhově bílou byla i barva kamašek nad jeho lakovými střevíci a těsně přiléhajících rukavic na jeho ruku.

Mohl právě vystoupit z výkladní skříně – tak bezvadně dokonalým byl.

Usmíval se vesele na nešťastného mladíka a podával ruku jeho sestře.

„Stavil jsem se zde jda okolo,“ řekl lehce. „Autobusy jezdí okolo vašeho domu – to je velmi příležitost. Co mám v Londýně rád, jest snadný přístup odevšad kamkoliv jinam – mohu odložit klobouk? Získám-li někdy pořádný obnos peněz, usídlim se v Park Lane. Je to tak blízko podzemní dráhy. – A jak se vede vám?“

Sutton zamumlal nevrlou všednost a šel ke dveřím.

„Okamžik, Francisi.“ Děvče zrudlo a zbledlo střídavě a ruka, jež kreslila vzorky po stole, třásla se trochu, když Amber vešel. Teď však byla velmi sebevládna, byť trochu bledší nežli obyčejně. Hoch stanul, jednu ruku na klíce a mračil se výstražně na sestru.

„Pane Ambere,“ řekla Cynthie, nedbajíc znamení, které jí dával bratr, „myslím, že bude jenom slušné a správné vůči vám, budu-li vám opakovati, co jsem právě slyšela.“

„Ale Cynthie!“ zvolal Francis hněvivě.

„Bylo řečeno, pane Ambere,“ pokračovala nedbajíc ho, „že jste – špatný charakter.“

„Má dámo,“ řekl Amber s vážnou tváří, „jsem špatný charakter.“

„A – a že jste byl nedávno propuštěn z vězení,“ řekla klesajícím hlasem, vyhýbajíc se jeho zrakům.

„Jestliže slovem ‚nedávno‘ myslíte asi tak týden, je to zcela přesné.“

„Vidíš – řekl jsem ti to,“ zvolal Francis s vítězným smíchem. A Amber se ostře obrátil k němu.

„Můj Demokrite – můj milý Abdeřane,“ řekl s výčitkou, „proč to veselí? Není to tak zábavné, ve vězení – quid rides², Suttone?“ Jeho obočí se tázavě zdvihlo.

Cosi přimělo dívku, aby se naň podívala. Snad očekávala, že uzří stud na jeho tváři. Místo toho viděla jenom oprávněnou rozmrzelost.

„Moje minulá nehoda nemůže vás zajímati, má dámo,“ řekl trochu smutně. „Když jsem jedné pamětihodné noci čelil Janusovi podle vašeho přání, a vstoupil do závodu, kam bych dobrovolně nepřivedl žádného jen trochu své cti dbalého vězeňského dozorce, je-li v úřední uniformě – nevzpomínám, že byste byla ode mne žádala legitimaci nebo doporučující listiny, aniž jste mi uložila, abych dříve složil zkoušku z počestnosti a ctihodnosti.“

2 Co je k smíchu? Pozn. red.

A pak se opět obrátil k mladému hochu.

„Pane Suttone,“ řekl jemně, „zdá se mi, že jste trochu nevlídným a trochu ukvapeným. Přišel jsem sem právě, abych učinil s jemností a ohledností, které věc vyžaduje, všechna potřebná vyznání ze svých předchozích zločinů, úskoků, činů prodejné zchytralosti, odsouzení, uvěznění, spolu s dodatkem, jenž by vrhl světlo na snadný způsob, jak může mladý a svéhlavý důstojník královské jízdy sestoupiti k Avernu, jenž čeká nerozvážného sázeče na špatné koně.“

Řekl to vše bez přestávky jediným dechem a byl, jak se zdálo, velmi spokojen sebou samým a náčrtem, jež podal o svém dosavadním životě. Vzpřímil se přesně, vyrovnal ramena a zasadil monokl pevněji do oka, a pak, pokloniv se dívce a pohlédnuv pobaveným okem na mladého hochu, obrátil se ke dveřím.

„Okamžik, pane Ambere.“ Cynthia náhle nalezla hlas. „Nemohu vás nechat takto odejít. Jsme vám něčím povinni, Francis a já...“

„Zachovejte mi vzpomínku,“ řekl Amber tiše. „Bude mi to nejmi-
lejší odměnou, slečno Suttonová!“

Bez rozmýšlení pokročila vpřed a podala mu ruku. Uchopil ji.

„Je mi tolik líto –,“ bylo vše, co řekla, ale rozuměla ze stisku, jímž odpověděl, že rozuměl.

Jak tu tak stáli kratičký zlomek chvilky, vyklouzl Sutton z pokoje. Očekávalť hosty a zaslechl vzdálený cinkot zvonku.

Ani Amber, ani dívka nevšimli si jeho nepřítomnosti.

Dívčina tvář byla zdvižena k Amberovi a v jejích očích byl neko-
nečný soucit.

„Jste příliš dobrým – příliš dobrým pro takovýto život –,“ řekla, a Amber potřásl hlavou a jeho oči se na ni usmívaly.

„Nevíte, slečno,“ řekl jemně. „Snad tratíte svoji účast a soucit vůči nehodnému – cítím se jako velký ničema, když na mne takto hledíte.“

Nežli mohla odpověděti, rozlétly se prudce dveře a Sutton vpadl do pokoje. Za ním šel Lambaire, střízlivě oblečen, s uhlazeným vla-

sem a dokonale upraven a neméně přesný celým vzezřením byl i nezbytný Bělásek, jenž následoval.

Cynthia hleděla nerozhodně na příchozí. Byl to smělý tah jejího bratra, že přivedl tyto muže do jejího bytu. Za každých okolností by se jim bylo dostalo velmi upjatého přijetí. Teď se jí zmocnil chladný hněv, neboť hádala, že byli přivedeni, aby dovršili Amberovo zničení.

Francisova prvá slova to potvrdila.

„Cynthia,“ řekl s uspokojením, které se nepokoušel ukrýti, „toto jsou oba pánové, které pan Amber snižoval – snad bude vůči nim opakovati –“

„Mládí, velmi mladé mládí,“ usmál se Amber shovívavě. Vzal okamžitě další vedení věcí dívce z rukou, a po celou další dobu zůstala Cynthia pouhým divákem. „*Ne puero gladium*³ – eh?“

Amber byl shovívavým učitelem, kárajícím unáhleného chlapce.

„A zde máme důkazy,“ dodal, ukazuje na Lambaira i jeho druha malebným pokynem ruky. „Postaven tváří v tvář mužům, jimž tak hluboce ukřivdil. A teď, můj Lambaire – co můžete o nás říci, co bychom byli již neřekli sami?“

„Vím, že jste zlodějem!“ řekl Lambaire.

„Výborně, můj králi!“ souhlasil Amber vesele.

„Vím, že jste byl odsouzen tři – nebo čtyřikrát – protože jste krad!“

„To zní tak hezky, jako dětská rýmovačka,“ řekl Amber pln obdivu. „Dále, Lambaire!“

„Myslím, že to je dosti, abyste byl navždy odstraněn ze slušné společnosti.“

„Více než dosti, mnohem více než dosti,“ přiznával nezaražený mladý muž, s melancholickým úsměvem. „A co říká můj milý Bělásek – eh? Co říká můj krasavec bledé líce?“

3 Nesvěřuj meče chlapci. *Pozn překl.*

„Podívejte se, Ambere,“ počal Bělásek.

„Měl jsem kdysi příležitost upozorniti vás,“ přerušil ho Amber přísně, „že za žádných okolností nesmíte si dovoliti nijaké volnosti v užívání mého jména. Jsem pro vás pan Amber, můj Bělásku!“

„Pán nebo kdo, jste hmaták –,“ řekl druhý.

„Jsem – co?“

Zděšený výraz na Amberově tváři na okamžik oklamal i tak zkušeného a prozíravého muže, jako byl Bělásek.

„Míním, že jste dobře známým zlodějem,“ řekl.

„To je lepší,“ schválil Amber. „To druhé je hrubý výraz, jež by si slušný gentleman nikdy neměl dovolit užít, můj Boswelle. A čím jsme ještě dále?“

„To je dosti, myslím!“ řekl druhý hrubě.

„Teď, když se opět zmiňujete o této skutečnosti, myslím, že ‚dosti‘ je opravdu správným slovem.“ Hleděl kolem sebe z tváře na tvář, s veselým, pobaveným úsměvem, jenž tak zřídka kdy opouštěl jeho oči. „Více než dosti,“ opakoval. „Jsme odhaleni, zničeni, uvedeni vniveč – jak by to vyjádřil jeden můj drahý a milý přítel.“

Rozepjal pomalu svůj přiléhavý kabát a vložil ruku do vnitřní náprsní kapsy. S velmi okázalou rozvážností vytáhl nápadnou kapesní tobolku z červeného marokýnu. Se svým stříbrným kováním byla tobolka dosti nápadna, aby upoutala pozornost i těch, kdo jí dosud nikdy neviděli. Ale byl tu jeden, kdo ji znal, a Lambaire udělal rychlý krok a chňapl po ní.

„To je moje!“ vykřikl. Ale Amber byl proň příliš rychlým.

„Ne, ne, můj Lambaire,“ řekl. „Je přítomna dáma. Dovolte, abychom odložili svoje hrubé rvaní k jiné příležitosti.“

„To je moje,“ křičel Lambaire zuřivě. „Byla mi ukradena té noci, kdy jste si vynutil vstup ke Svišťům. Pane Suttone – dám na tomto chlapu příklad. Přišel minulý týden z vězení – a dnes se tam vrátí. Chcete poslati pro policistu?“

Jinoch váhal.

„Ušetřte si tu námahu – a ušetřte si ten škandál. Policejní přepadení svého klubu – a vše to ostatní, co s tím souvisí,“ řekl Amber s lehkým klidem. „Zde je vaše portmoné – najdete své peníze nedotknuty.“ Podával mu toboleku s přívětivým pokynem.

„Podržel jsem si –,“ pokračoval – „z části za odměnu své poctivosti, z části na památku příjemné chvíle, jedinou malou pětiliberní bankovku – zpropitné, eh? – Jediný papírek –“

Držel v prstech bankovku a šustil jí zálibně. A Cynthia, hledíc z jednoho na druhého, neschopna vše pochopiti a oceniti ve svém zmatku, viděla, že Lambairova líc zešedivěla strachem.

VI. Ve Flair Courtu

Ani Lambaire ani Whitey nepromluvili slova, když je autodrožka vezla skrze City do Lambairovy kanceláře. Poroučeli se velmi chvatně a velmi podivně od Suttonových a odešli trochu kvapně ihned za Amberem.

Bylo již po úředních hodinách a Greene tu již nebyl, když Lambaire zamkl za sebou zámek své soukromé kanceláře a sklesl do své vypoštářované lenošky.

„Nuže – co si o tom myslíte?“

Whitey naň ostře hleděl dolů, klada tuto otázku.

„Fí!“ – Lambaire si utřel čelo.

„Nuže?“ ptal se Bělásek ostře.

„Bělásku – ten chlap nás dostal!“

Běláskovy rty se zkroutily v opovržlivém úsměvu.

„Vás je strašlivě lehkou povaliti, Lambaire,“ řekl svým pronikavým hláskem. „Vy jste tvarůžek! Vy jste jako roztálý rosol!“

Bičoval sebe sama do jednoho ze svých záchvatů zuřivosti, a Lambaire se bál Běláska v těchto náladách hůře, nežli se bál čehokoliv jiného na světě.

„Podívejte se, Bělásku, mějte rozum! Musíme se na věci dívatí zpříma. Musíme se s ním dohodnouti – umlčeti ho! Vyrovnati se s ním!“

„Vyrovnati se s ním!“ Běláskův výsměch a pohrdání znělo z jeho hvízdavého smíchu. „Vyrovnati se s Amberem! Človče, copak vy to nevidíte, že je poctivým? Ten chlapík je poctivý, Lambaire, nadobro poctivý a pamatujte si to!“

„Poctivý – jak –“

„Poctivý, poctivý, poctivý!“ Bělásek tloukl při každém slově hřmotně na stůl zařatou pěstí. „Copak to nevidíte, Lambaire, jste

opravdu tak slepý? Nedovede vidět, že ten chlapík může býtí všelicos – ale poctivý při tom, že může býtí zlodějem někde a velmi přímým a poctivým jinde – a napravití se nadobro? Že je to docela člověk podle toho?“

Nastalo dlouhé mlčení, když umkl. Bělásek poodešel k oknu a hleděl zadumaně ven. Lambaire seděl a hryzl si zuřivě nehty.

Po dlouhé chvíli se Bělásek vrátil.

„Jaké je naše postavení?“ ptal se.

Lambaire pokrčil rameny.

„Věci stojí velmi mizerně. Jsme nuceni pokračovati v tom démantovém obchodě. Vy jste genius, Bělásku, že jste navrhl toho chlapce. Pošleme-li ho, aby tu věc provedl, zachrání nás to.“

„Nic nás nemůže zachránit,“ ňafal Bělásek. „Jsme v kaši, Lambaire. Už to přesáhlo meze pouhé otázky, co tomu řeknou podílníci, anebo hranice přestupků proti zákonu o společnostech. Je to zřejmý a jasný podvod, Lambaire.“

Viděl, jak se jeho veliký soudruh chvěje, a přikývl.

„Neklamejme v tom sami sebe!“ Bělásek neustal kývati hlavou a připomínal opravdu groteskně porculánovou figurku kývajícího Číňana. „Znamená to dvacet let pro vás a dvacet let pro mne. Policie prohrabává celý svět po člověku, jenž vydává tyhle bankovky – a Amber jim může pověděti vše.“

Znovu dlouhé mlčení. Mlčení, jež potrvalo větší část celé hodiny. Oba muži seděli v houstnoucí tmě večera, oba pohříženi ve vlastní myšlenky.

Byla to tak trapná půlhodina, jakou spolu mohou strávití jenom dva vystrašení viníci, z nichž jeden i druhý má druhého v podezření. Ani hlodání svědomí, ani pal lítosti nezhoršovaly jejich ponurých myšlenek. Hrubé plány na sebezachování za každou cenu – málo se starali o to, na čí útraty to bude – táhly jejich hlavami nepravidelným tahem.

Pak se ozval Bělásek.

„Nemáte přece nic tady, předpokládám?“

Lambaire sebou trhl, když Běláskův hlas švihl tichem.

„Ne – ano!“ řekl váhavě. „Mám tu dvě plotny –“

„Vy šilenče!“ zasyčel Bělásek. „Vy beznadějný pitomče! Zde! Zde, na prvním místě, kde by hledali.“

„V bezpečné pokladně, Bělásku,“ řekl Lambaire téměř prosebně. „V mé osobní pokladně. Nikdo nemá klíče nežli já!“

Opět dlouhé mlčení, rušené jenom nespokojeným poskytováním Běláskovým.

„Zítřa – je odklidíme – slyšíte, Lambaire? Na mou duši, že bych byl raději v rukou špicla, jako je Amber nežli v rukou takového blázna, jako jste vy. A jak jste uložil ty plotny? Zabaleny v plně podepsané příznání, ne? Přisahal bych na to! A knihtiskárna v Hookley – eh? Úplné pokyny a diagramy, aby antouškové neměli příliš mnoho zbytečné práce, ne? Oh, vy proklatý, směšný blázne!“

Lambaire za jeho tirády mlčel. – Bylo skorem tma, když se Běláskovi uráčilo opět promluvit.

„Není to k ničemu, abychom tady seděli,“ řekl hrubě. „Pojďte a navečeřme se trochu, Lambaire. Konečně – kdo ví, snad to není tak zlé!“

A Bělásek klouzal opět nazad do úlohy druhých houslí – jeho hlas to prozrazoval. Jenom ve chvílích vzteku dovedl se povznést k ovládnutí svého velitele. Po celá léta jejich společenství tyto podivné zvraty vlády a poddanosti byly význačným rysem jejich vztahů.

Ted' Lambaire opět uchopil otěže svého vladařského postavení.

„Mluvíte trochu příliš, Bělásku,“ řekl, když zamkl dveře a sestupoval ze schodů. „Berete příliš mnoho za samozřejmé a co více, jste trochu příliš volným ve svém nadávání.“

„Snad jsem,“ řekl Bělásek chabě. „Já jsem jako zapálená přádelna juty, když jsem vzhůru.“

„Budu příště o trochu více hasičem,“ poznamenal Lambaire dobromyslně.

Povečeřeli v malé restauraci ve Fleet Street, v první, kterou našli na své cestě na západ.

„Ať je jak chce,“ řekl Bělásek, když usedali k večeři, „musíme se zbavit těch ploten – tu bankovku nebude těžko vysvětliti. A to, že to je Amber, jenž ji má v rukou, může mnohem více poškoditi jej samého nežli nás – Je to podezřelá osobnost a patří pod zákon o předcházení zločinu.“

„To je pravda,“ přisvědčil Lambaire. „Odstraníme je zítra. Vím o místě –“

„Ne! Dnes v noci!“ řekl Bělásek rozhodně. „Není dobře, čekati do zítřka. Zítra bychom mohli býti už v tom – mohli bychom už býti v Bridewellu. Mně se Amber docela nic nelíbí. To není policista, Lambaire – to je hlava – Hlava! Má vzdělání a lovecký či koňský smysl – začne-li řídit, budou si naše hlavy telegrafovati S. O. S. z nepřijemných kobek!“

„Dnes v noci tedy,“ svoloval Lambaire chvatně. Viděl Běláskův hněv, tak snadno vzbuzený a hrozící, že vypukne znovu. „Jakmile se najíme. A co s Amberem? Kdo je to vlastně? Hejsek příšlý do maléru – či co?“

– Na těchto stránkách může se objeviti mnoho obměn Amberova příběhu a většina z nich více méně pochází z jeho vlastních rtů. Zdali byly zprávy Běláskovy blíže pravdy nežli ostatní, objeví čtenář, až bude na čase.

„Amber? Je to divous. Byl vším na světě – od cowboye až po herce. Slyšel jsem o něm už dávno. Je šibalem jen proto, že ho šibalství baví. A to je jádro celé věci – začátek a konec. – Byl na universitě.“

„Universita“ byla pro Bělásku neurčitým a povšechným výrazem, jenž znamenal tajemnou proceduru, kterou učenost a vědění netušeného obsahu a významu jsou vlévány do lidské hlavy. Universita byla proň místem, kde bylo lze získati vědomosti, kterých nelze

nabýti nikde jinde a za žádnou jinou cenu. Měl respekt nevzdělaného člověka pro vzdělání.

„Dostal se do nesnáze pro věc, kterou začal pro žert. Cosi jako to: ‚Pošlete-mi-pět-šilinků-a-já-udělám-ostatní-za-vás.‘ Bylo to tak snadno, že když vyšel z vězení, udělal to znovu v různých obměnách. Chytil se šibalství zrovna tak, jako se jiní hoši chytají sbírání poštovních známek.“

Zdržovali se nad svými talíři a ručičky četných hodin nalézajících se ve Fleet Street ukazovaly na půl deváté a několik minut, když konečně dovečeřeli.

„Půjdeme nazpět pěšky,“ řekl Lambaire. „Je to štěstí, že Flair Court nemá domovníka.“

„Máte klíč od domovních dveří?“ ptal se Bělásek, a Lambaire přikývl.

Prošli pomalu Ludgate Hillem, zavěšeni přátelsky do sebe – dva velmi ctihodní měšťané z City, v cylindrech, šosatých kabátech, se vzezřením lidí žijících v hlubokém míru s celým světem, a věru dokonale spokojeni s samými sebou.

Flair Court leží rovnoběžně s Lorthbury a v této noční hodině je dokonale liduprázdný. Minuli osamělého strážníka, jenž zkoušel dveře domů a strážník jim dal zdvořile dobrou noc.

Stoje u zavřených dveří budovy, kde byla Lambairova kancelář, dopřál Bělásek svému společníku dobrodiní svých názorů na zamýšlenou výpravu Suttonovu.

„Je to naše naděje, Lambaire,“ řekl. „A čím více o tom přemýšlím, tím větší naději v tom vidím. Jak? Kdyby se to opravdu podařilo – mohli bychom se státi řádnými lidmi – peněz by bylo k vyhazování – mohli bychom nechat všech kousků – zapomenouti na ně, Lambaire!“

„To je, co jsem si myslel,“ řekl druhý. „To byl můj nápad tehdy, když jsem to začal – byl jsem příliš chytrý, jinak bych to byl mohl vyhrát.“

Foukl do klíče.

„Co je?“ ptal se Bělásek, pozoruje náhle jeho nesnáz.

„Je to zámek – nejsem zvyklý na tyhle dveře – a, tu jsme!“

Klíč se otočil po nějaké obtíži a dveře se otevřely. Zamkli je za sebou a Lambaire rozškrtl voskovou zápalku, aby posvítil na cestu po tmavých schodech. Rozsvítil druhou po prvním odstavci a v jejím světle našli cestu do chodby nahoře.

Stanuli.

„Rozžehněte zápalku, Bělásku,“ řekl Lambaire podávaje mu krabičku, a vyndal z kapsy klíč.

Z nějakého důvodu klíč se nechtěl točit.

„To je divné,“ mumlal Lambaire a použil většího násilí.

Ale klíč se přece nehnul.

Bělásek rozškrtl druhou zápalku.

„Nechte to zkusit mne,“ řekl.

Zkoušel klíč, ale bez výsledku. Pak zkusil kliku dveří.

„Vždyť není zamknuto!“ řekl, a Lambaire zaklel.

„To ten prokletý blázen Greene,“ řekl. „Řekl jsem mu tisíckrát, aby se přesvědčil, že je zamčeno, když odchází odtud –“

„Ale vždyť jsme tu byli my – zavíral jste přece sám!“ připomenul Bělásek. A Lambaire mrzutě vstoupil.

Vešel do prvního pokoje kancelářů. V místnosti nebylo elektrického světla – bylo jí používáno jen ve dne – a Lambaire potřeboval další zápalky, aby našel cestu ke dveřím své osobní kanceláře. Vyndal jiný klíč a odemkl patentní zámek.

„Pojďte, Bělásku!“ řekl. „Vyndáme ty věci z pokladny – kdo je to zde?“

Někdo byl v místnosti. Jeho přítomnost spíše cítil, nežli viděl. Pokoj byl v naprosté tmě – jediná trocha šera přicházela od uliční lampy dole v ulici, ale jenom nejslabší paprsky odražené od protějšího domu prorážely oknem.

„Držte dveře, Bělásku,“ zvolal Lambaire a zápalka zazářila v jeho ruce. Na okamžik neviděl ničeho. Když pak si jeho oči navykly na stíny a on zastínil zápalku proti očím rukou, vyrazil zuřivou kletbu.

Pokladna – jeho soukromá pokladna – byla otevřena dokořán.

A pak uviděl skrčenou postavu muže – u psacího stolu – a skočil po něm, pouštěje zápalku z ruky.

V hasnoucím jejím světle uzřel, jak se postava vzpřímila – a pak pěst, tvrdá jako z dubu, a hnaná paží jako z ocelového pera, zasáhla plně jeho tvář, a Lambaire se skácel s třeskem.

Bělásek ode dveří skočil vpřed – ale ruka ho chytila za hrdlo, zdvihla ho jako bezmocné kotě a hodila ho s hřmotem proti zdi...

„Rozsviňte sirku – honem!“ Byl to Lambaire, jenž se vzpamatoval první a zařval to jako raněný býk. „Světlo – rychle, světlo!“

Nejistou rukou našel Bělásek škatulku.

„Plynový hořák je vedle okna – hrom do chlapa, málem mne zabil!“

Záře žárové lampy ukázala Lambaire rozčuchaného, bledého jako smrt, s tváří zalitou krví, jak jeho hlava narazila na ostrý roh psacího stolu.

Běžel k pokladně. Na pohled nebylo nic v nepořádku. Nebylo známek, že by byla vypáčena. Vyhadzoval na zemi papíry prohlížeje je v horečném kvapu, v úzkosti hledaje cosi.

„Pryč!“ vydechl. „Plotny – jsou pryč!“

Bylo mu špatně, jak se obrátil k Běláskovi.

Bělásek stál u dveří, chvěje se, ale kliden.

„Jsou pryč? Opravdu?“ řekl sotva trochu hlasitěji nežli šeptem. „To tedy rozhodlo o Amberovi.“

„Amber!“ opakoval druhý zmámeně.

„Amber! – *Amber!*“ Bělásek skorem vykřikl Amberovo jméno.

„Neslyšíte snad, co povídám? Byl to Amber – náš Amber!“

„Co máme dělat?“

Velký muž byl jako děcko ve svém hrozném strachu.

„Dělat!“ Bělásek se opravdu zasmál. Byl to podivný, krátký smích a vyjadřoval veškerou nenávist, soustředěnou v jeho srdci. „Musíme nalézt Ambera – musíme se setkat s Amberem – a musíme zabít Ambera – do pekla s ním!“

VII. Amber jde do Scotland Yardu

Petr Musk obýval vpravdě celé poslední poschodí v 19. čísle Redcow Court a byl svým domácím považován za vzorného nájemníka. Platil přesně a pravidelně svoje nájemné. Ze tří svých pokojů obýval Petr jeden, Amber (Můj synovec z venkova – řekl Petr obřadně) druhý, a třetí byl Petrovým „společenským pokojem“.

Petr došel k nejnapínavější kapitole v různotvářném životoběhu „Hezkého Hike, Hrůzy Texasu“, když Amber vešel.

Vstoupil kvapně a vydal lehký, bezhlasý smích, když za sebou zavřel dveře.

Petr vzhlédl přes své brýle a položil knihu na kolena.

„Zle?“ ptal se čile, a když Amber potřásl hlavou a usmál se, přelétlo tvář mužíkovu zklamané zamračení.

„Ne, můj Petře,“ řekl Amber věše klobouk na rohatinku, „ještě mne nemají. Není zle – vůbec ne!“ Vyndal z kapsy dva ploché balíčky a položil je pečlivě na stůl. Byly zabaleny do novin a obsahovaly cosi značně těžkého. Amber šel ke skříni, na níž hořela petrolejová lampa, a prohlížel si kabát s pečlivou podrobností.

„Co je, Ambere?“ ptal se mužík. „Co hledáte?“

„Krev, Petře!“ řekl Amber. „Krev – lidskou krev. Byl jsem donucen udeřiti jednoho pána – velmi tvrdým nástrojem, totiž svou pěstí.“

„Hé?“ Petr byl na nohou, pln horlivého vzruchu. Ale Amber se neustal usmívati.

„Jen čtete klidně dále,“ řekl. „Neděje se nic zvláštního!“

To byla velmi přímá a ostrá řeč na Ambera, a Petr zíral a jenom Amberův úsměv ubíral jeho řeči hrubosti.

Amber pokračoval ve své prohlídce svléknuv kabát a prohlížel pečlivě i vestu a spodky.

„Žádné žalující skvrny,“ řekl lehkomyšlně a šel ke stolu, kde ležela jeho kořist. Oblékl opět kabát a sáhnuv do jedné z kapes vyndal plochou koženou krabici. Stiskl pero a víko odskočilo jako kryt kapesních hodinek.

Petr hleděl s nesmírným zájmem.

„To je kompas!“ řekl udiveně.

„Pravda, Petře můj drahý! Je to kompas – ale má tu nevýhodu, že nemluví pravdu. Jinými slovy, je to ten nejnestoudnější lhář mezi kompasy. Zaváděč lidí – horší než bludička, milý Petře. Je to lotr, ďábel mezi kompasy – protože svádí a zavádí nohy na scestí – jinak řečeno, je to zločin!“

Zatřásl trochu nástrojem, otočil jím několikrát a potřásl vážně hlavou. Zavřel přístroj a položil jej na stůl. A obrátil pozornost k oběma balíčkům. Rozbalil je velmi opatrně. Ukázalo se, že to jsou dvě ocelové desky s podivnými rytinami. Naklonil se nad nimi, a jeho úsměv se šířil a šířil, až vypukl ve veselý, radostný smích.

Vzhlédl a setkal se se zaraženým a zmateným pohledem Petrovým a zasmál se hlasitě.

„Ambere – jde o vážnou hru –,“ řekl Petr mrzutě. „Jde o velký kousek – a já nejsem při tom! Já, který jsem byl s vámi při všech kouscích, které jste kdy provedl!“

Nebylo to úplně pravda – ale Petrovi činilo potěšení věřiti, že měl jakousi účast v Amberových mnohých nezákonných činech.

„Je to kousek a hra zároveň, milý Petře!“ řekl Amber zabalující opět pečlivě obě plotny. „Je to tak velká hra, že kdyby policie náhle se tady objevila a našla tohle v mém majetku, šel bych do hrobu na sedm dlouhých, veselých let – a vy byste šel se mnou na stejně dlouho. A nic by vám nepomohlo.“

Snad to bylo účinkem špatného osvětlení pokoje, ale vypadalo to, jako by Petr, zoufale odvážný zločinec, trochu zbledl při vyhlídce takto náhle objevené.

„To je trochu nebezpečné – není?“ řekl stísněně. „Odvažovati se do té míry, Ambere – oč jde?“

„Padělání,“ řekl neochvějný Amber. „Padělání bankovek Anglické banky!“

„Dobrý Bože!“ vydechl Petr a chytil se rohu stolu, aby se opřel.

„Myslíl jsem si totéž,“ řekl Amber a vstal. „Proto jdu a donesu tyto drahocenné předměty ctnosti a úcty na bezpečné místo!“

„Kam? – dejte pozor, starý brachu – nedostaňte se do bryndy – a nedostaňte do kaše mne – když jsem se dovedl udržeti mimo bílé zdi po celá tato léta – hod’te to do vody – vypůjčte si lod’ku tam dole u Waterloo – – –“

Udílel své rady chraptivým šeptem, když Amber vycházel z pokoje, a mluvil ještě přes nepevné zábradlí, když Amber sestupoval s lehkomyšlnou lehkostí ze schodů.

Amber se obrátil do Borough a šel rychle ve směru k Londýnskému mostu. Minul policistu, který, jak tomu nehoda chtěla, jej znal a policista naň ostře pohlédl a pak naň zakýval prstem.

Amber měl v hlavě velmi mnoho vážných přání – ale co si přál ze všeho na světě nejméně, byla rozmluva se zvědavým a bádavým policistou. Jíti dále a činiti, jako by si byl nepovšiml strážníkovy pokynu bylo by úředníka pohněvalo a Amber raději stanul a nasadil svůj nejlíbeznější úsměv.

„Nu, pane Ambere,“ řekl strážník, „vidím, že jste opět venku. Budete teď dělat dobrotu?“

„Takovou dobrotu, pane strážníku,“ řekl Amber vážně, „že byste mohl užítí mé neposkrvněné cesty za promenádu dívčí školy!“ – Viděl rychlý, odbornicky prohledávací pohled, jež mu muž věnoval. Věděl, že plotny vyčnívají z jeho kapsy a nejbližší větou strážníkovou mohla lehko býti žádost o informaci, týkající se obsahu plochého balíčku. Jeho oči letěly kolem, hledajíce prostředek k uniknutí, a pomalu jedoucí autodrožka upoutala jeho pozornost. Zdvihl ruku a hvízdal.

„Hrajete si teď na velkého, ne?“ poznamenal strážník nespokojeně.

„V jistém smyslu jím jsem,“ řekl Amber a nehýbaje se z místa obrátil se k šoferovi, jenž stanul se svým strojem u nich.

„Potřebuji, abyste mne dovezl do Scotland Yardu,“ řekl. A pak obraceje se ke strážníkovi ptal se: „Myslíte, že bude vrchní inspektor Fell ve službě?“

„Inspektor Fell –,“ v hlasu strážníkově zněl uctivý tón – „nemohu vám říci, my strážníci nevíme právě mnoho o lidech ze Scotland Yardu – pročpak ho chcete vidět?“

„Bojím se, že nemohu uspokojiti vaši zvědavost, strážníku,“ řekl Amber, vstupuje do vozu. „Ale povím vrchnímu inspektoru, že si velmi přejete to zvědět!“

„Hola, Ambere – žádné hloupé žerty!“ řekl uleknutý strážník, přikročiv na kraj chodníku a klada ruku na dvířka vozu. „Přece to nepovíte?“

„Ani mi nenapadne!“ zasmál se Amber. „Nerozumíte žertu? Čest mezi policisty, či ne?“

Drožka opisovala veliký oblouk a Amber hledě zpět malým zadním okénkem viděl strážníka státi v neurčité posici člověka jatého nejistotou a podezřením.

Byl to velmi těsný únik, a Amber oddechl úlevou, když nebezpečí minulo. Měl deset minut, aby se ustanovil na svém plánu. A protože byl více nežli obvykle při čilém vtipu, měl vše v hlavě dokonale srovnáno, nežli drožka přešla přes hladký Westminsterský most a zabočila do Scotland Yardu. – Ve vstupní síni byl za psacím stolem policejní inspektor.

„Potřebuji mluvit s panem Fellem,“ řekl Amber.

„Jméno?“

„Amber.“

„Zdá se, že znám – oč jde?“

Místo odpovědi Amber položil ruku na hlazenou přehradu, jež ho dělila od úředníka, a položil dva prsty šikmo přes ni.

Inspektor zabručel přisvědčivě a sáhl po telefonu.

„Mimořádný – chce viděti pana Fella... Ano!“ Pověsil sluchátko.

„Čtyřicet sedm!“ řekl. „Znáte cestu –“

Náhodou neměl Amber této vědomosti, ale neměl obtíží, aby našel dveře číslo 47, což byl přijímací pokoj.

Bylo mu čekati několik minut, nežli přišel sluha a dovedl ho do prostě upravené kanceláře.

Jest potřebí jen málo popisu pro Josiáše Fella, jenž hrál úlohu ve všech velkých kriminálních případech posledních dvaceti let. Krátký, zavalitý muž, s pleší nad čelem, hrotitým hnědým vousem. Jeho nos byl krátký a okrouhlý a kůže okolo mírných modrých očí byla svrasklá a svrašťelá častým a silným smíchem. Podobal se mnohem méně všemu, co je podobno detektivu z povídek, nežli si nezasvěcenec mohl představit.

„Amber – u nebes!“ řekl detektiv. Měl ve zvyku užívat zbytečně silných slov.

„Ambere, můj hochu, vstupte a fermé la porte⁴! – Nuže?“

Otevřel zásuvku a vyndal krabici doutníků. Byl vždy velmi potěšen, když viděl své „klienty“ a Amber byl jeho zvláštním oblíbencem. Ač, když o věci přemýšlel, uvědomil si, že se s Amberem vlastně nikdy nesetkal „úředně“.

„Chcete doutník?“

„Co je s nimi – zkaženy?“ ptal se Amber vybíraje si opatrně jeden.

„Nepřiliš,“ zasmál se úředník, a když Amber zapaloval vybraný doutník, ptal se: „Co si přejete? Přiznání – nový start v životě – oh, ovšem! Máte někoho k uložení! Telefonovali nám, že konáte mimořádnou práci!“

Amber zavrtěl hlavou.

4 Zavřete dveře. Pozn. red.

„Řekl jsem jim to, protože jsem věděl, že mi to opatří rozmluvu s vámi bez okolků – starý trestanec, s nímž jsem seděl, pověděl mi poznávací znamení!“

Vyndal balíčky z kapsy a položil je na stůl.

„Pro mne?“ ptal se úředník.

„Pro vás, můj jestřábel!“ řekl Amber.

Detektiv strhl papír a vyrazil tichý hvízd, když uzřel, co balíčky obsahovaly.

„Dží! Mojžíši!“ A hvízdal dlouze a tiše. „Není to vaše práce, Ambe-re? – Sotva ve vaší čáře, eh?“

„Sotva.“

„Kde jste k nim přišel?“ Fell vzhlédl rychle, když kladl tuto otázku.

„To je ta věc, kterou vám nemohu říci,“ řekl Amber s neporušitelným klidem. „Ale chcete-li vědět, jak jsem k nim přišel, mohu vám povědět, že jsem se vloupal do jedné kanceláře a našel je v pokladně.“

„Kdy?“

„Dnes večer.“

Inspektor stiskl zvonek a vešel policista.

„Pošlete rozkaz všem stanicím: Bude-li hlášeno nějaké vloupání, podržte stěžovatele pod pečlivou dohlídkou.“

Muž si napsal zprávu a odešel.

„Poslal jsem to pro případ, že byste nezměnil úmysl o tom, že mi nepovíte, co potřebuji vědět.“

„Nezdá se, že bych vám pověděl,“ řekl Amber pevně. „V první řadě by vám to mnoho nepomohlo vědět, odkud přišly, nemůžete-li naléztí dílnu.“ Inspektor přikývl. „Když která tlupa dovede dělat práci takhle, má obyčejně více nežli obyčejné pomůcky. Kdybyste se pustili po nich, ukousnete jen kousek ocasu – ale ostatní pes zmizí v díře rychleji, nežli prchají peníze.“

„Mohl bych je dát pod dohlídku –.“ počal inspektor.

„Pfu!“ udělal Amber pohrdlivě. „Pfu, pane inspektore. Dohlídku vzal ďas! Vylídl by hlídače druhým mrknutím. Poznali by jeho

boty – jeho knír, jeho oholenou bradu. Znáám vaše hlídače. Dovedu je nalézt v celém davu. Ne – to není moje myšlenka.“ Amber váhal a zdálo se, že je trochu nevolným.

„Jen dále – a vezměte si ještě jeden! To vám pomůže!“ povzbuvoval Fell, přitahuje mu krabici s doutníky.

„Děkuji – ale už ne!“ řekl Amber pevně. „Mohu mluvit beze všech takových silných prostředků. Co chci říci je toto: Znáte můj rejstřík?“

„Znáám,“ řekl Fell. „Anebo myslím, že znám. Což vyjde na jedno.“

„Pane vrchní inspektore,“ řekl Amber jaksi přísně, „prosím vás, abyste užil své velké inteligence ve věci, která se mne týká tak, jako se týká vás. Lehkovážný a nedbalý zájem o věc, kterou vám předkládám, mohl by velmi snadno zdušit pramének upřímnosti, jenž v tuto chvíli neprýští příliš snadno. Jinými slovy – jsem v rozpacích.“

Mlčel chvíli. Pak vstal ze stolice na druhé straně Fellova stolu, kam byl usedl na inspektorovo pozvání, a počal přecházeti pokojem.

„Je obecnou řečí ve všech věznicích Anglie, že je banda, skutečná velmi nóbl banda mezi skutečnými pány, která uvádí do oběhu bankovky – nejen anglické, ale i cizozemské peníze,“ počal.

„Je to obecnou řečí i v méně uzavřených kruzích, Ambere, můj drahoušku,“ řekl Fell suše. „Potřebujeme tu bandu velmi opravdově.“ Vzal do ruky jednu z ploten a držel ji ve světle lampy. „Tohle vypadá velmi dobře – ale pokud to ‚neobtáhneme‘, nemohu říci, jak dalece dobře.“

„Dejme tomu –,“ Amber se naklonil přes stůl a mluvil velmi vážně – „dejme tomu, že to je práce té bandy – dejme tomu, že ji mohu vypátrat a uštvat.“

„Nuže?“

„Opatřil byste mi legitimaci Yardu?“

Hleděli si chvíli navzájem do očí – pak se čárky okolo inspektrových očí svrašťely a semknuly a on vypukl ve výbuch hlučného smíchu.

„Můj ctěný pane vrchní inspektore,“ řekl Amber s výčitkou, „vy mi ubližujete.“

Ale Amberův žalobný protest nevrátil úředníku jeho vážnost. Smál se, až mu tekly slzy po lících, a Amber naň hleděl ostře.

„Ah Bože!“ vydechl detektiv, utíraje si oči. „Vy jste zábavný chlapík! – Podívejte se!“ – Vstal, vzal z kapsy svazek lesklých klíčů a otevřel skříň vsazenou do zdi. Otevřel jednu ze zásuvek, listoval okamžik a vyndal list papíru, položil jej na desku svého stolu a posadil se.

„Vaše odsouzení!“ řekl.

Papír byl rozdělen svislou čarou ve dvě polovice. Po levé straně, kam detektiv ukazoval, byly dva zápisy. Po pravé straně bylo mnoho těsně seřazených řádek hustého písma.

„Vaše uvěznění,“ řekl detektiv.

Amber neřekl ničeho, jenom si poškrabal zamyšleně bradu.

„Podle mého zběžného počtu,“ pokračoval detektiv pomalu, „byl jste odsouzen za své krátké, ale skvělé kariéry k nějakým osmdesáti letům vězení.“

„To se zdá dlouhá doba,“ řekl Amber.

„Jistě,“ řekl detektiv a složil papír. „Proto přijdete-li teď ke mně a navrhuje mi, že byste chtěl obrátiti nový list, že byste chtěl, opravdu, připojiti se k odboru kriminálního pátrání, nemohu nežli se smáti. Zatahal jste mne za nohu jednou – ale po druhé ne. – Vážně, Ambere,“ pokračoval, ztišiv hlas, „můžete pro nás něco učiniti v téhle penězokazecké věci? Náčelník už je hrozně vzhůru pro tu věc –“

Amber přikývl.

„Myslím, že mohu,“ řekl. „Jestliže se budu moci udržeti ještě týden venku z vězení.“

„Pokuste se,“ řekl Fell s úsměvem.

„Zkusím to,“ řekl Amber vesele.

VIII. Francis Sutton klade otázku

Londýn vůbec nespí. O mrtvém tichu, jež spočívá nad světem, o pokojném, míruplném ztišení všeho živoucího, o poesii nočního klidu Londýn neví ničeho.

Dlouho potom, kdy hřmot bdícího světa ztichne, trvá křečovitý, trhavý hřmot provozu, řinčení zvonců, jak zpožděné nákladní vozy rachotí opuštěnými ulicemi, sténání rychlých automobilů – a okamžik trochu ticha.

Minutový klid od hřmotu světa – a pak vzdálený jekot lokomotivy a staccato třesku nákladních vozů. Kdesi ve vzdáleném železničním nádraží za mávání různobarevných svítilen provozních zřízenců počala již práce pro příští den.

Vzdálený chřestot a skřípot pomalu se točících kol – tržní vůz na cestě ke Covent Garden! Pravidelný zvuk kročejů – policisté jdoucí volným tempem na své hlídky. Další kola, další hřmoty – kostelní hodiny bijí – chvatné kročeje v ulici...

Všechny tyto věci slyšel Lambaire, obraceje se a házeje sebou ze strany na stranu na posteli. Vše to a mnoho nad to doléhalo k jeho uším – mnoho nad to, neboť slyšel zvuky, jejichž původ byl toliko v jeho vlastní obraznosti. Nohy stanuly u jeho dveří – hlasy šeptaly vzrušeně – slyšel cinkot oceli – cvakot klíče otevírajícího pouta. Zdříml na okamžik – jen aby náhle usedl na loži, zalit potem po celém těle a s ušima napjatýma, aby zachytily domnělý zvuk. Malé hodiny na krbové římsě tikaly své neúprosné „Dvacet let – dvacet let!“, až vstal z postele a pokusiv se marně zastaviti je, zabalil je do ručníku a pak i do županu, aby umlčel jejich osudné proroctví.

Po celou noc ležel tak, převraceje v hlavě plány, prostředky, způsoby úniku, uprchnutí, bude-li uprchnouti nutno. Jeho hlava trpěla bušením, žil pod studeným ovinkem, ale přece myslil a myslil a myslil...

Má-li Amber ty plotny – co s nimi může dělat? Bylo sotva pravděpodobno, že by je donesl na policii. Vydírání, nejspíše. To bylo spíše v Amberově směru. Týdenní příjem s podmínkou, že bude držeti jazyk za zuby. Jestliže opravdu nastoupí tuto cestu, bude to jasné a správné jednání – Ale Bělásek něco udělá – Bělásek je zoufalý, nelítostný ďábel... Lambaire se zachvěl. Ne, nesmí býti vraždy –.

Četl právě včera článek, ukazující, že jenom čtyři procenta vražd uniknou v Anglii odhalení... Jestliže nějakým zázrakem tohle utichne, pokusí se o přímější životní cestu. Nechá „obchodu stříbrem“ a „obchodu s tiskárnou“ a soustředí vše na „řeku Hvězd“. To bylo zákonité. Bylo-li co nesprávného ve zřízení společnosti, bude vše zapomenuto, až to vše tak skvěle vyvrcholí... De Beers přijde a nabídne, že koupí podíl – Lambaire bude milionářem – a zapudí rázem stinnou minulost do tmy zapomnění. Jako Isador Jarach, jenž má nádherné palácové sídlo vedle Park Lane a jehož počátky vzešly z velmi divokého vejce... Je tu jiný – jak se jmenuje?

Upadl v neklidný spánek právě, když se počal ukazovati první nejasný rozbřesk nového dne. – Zaklepání na dveře ho vzbudilo a on vyskočil z postele. Byl pln nejdivočejších strachů a jeho oči zalétly ke stolu, v němž ležel nabitý malý revolver.

„Otevřte dveře, Lambaire!“

Byl to Běláskův hlas, žádající netrpělivě vpuštění. A Lambaire odsunul chvějící rukou závorku dveří.

Bělásek vešel do pokoje bruče. Jestliže i on strávil nespavou noc, bylo v jeho vzezření málo, co by o tom mohlo svědčit.

„Je to velmi dobře, že žijete v hotelu,“ řekl Bělásek. „Jinak bych byl mohl tlouci a tlouci a nedostati se k vám. – Fí! Zřícenina! – Z vás je zřícenina!“

Bělásek nad ním potřásal nespokojeně hlavou.

„Oh – zavřete hubu, Bělásku!“ – Lambaire nalil plné umyvadlo vody a ponořil do ní tvář. „Měl jsem špatnou noc,“ řekl potom.

„Já jsem neměl vůbec žádnou noc,“ řekl Bělásek. „Vůbec žádnou noc,“ opakoval pronikavě. „A vypadám snad jako brambora, když má mořskou nemoc? Doufám, že ne. Vy si ležíte v postýlce – a já bloudím ulicemi, hledaje Ambera – našel jsem ho.“

Lambaire si osušoval tvář ručníkem a ustal v tření, aby se zahleděl na mluvčího.

„Snad jste –,“ zašeptal uděšeně.

Běláskovy rty se ohrnuly.

„Ne, nezabil jsem ho, je-li toto, nač myslíte,“ řekl krátce. „Neskákejte tak, Lambaire – vy jste příliš veliký na skákání! – Ne, nezabil jsem ho – žije v Borough!“ dodal jakoby mimochodem.

„Jak jste ho našel?“ ptal se Lambaire.

„Nemluvte!“ odsekl druhý mrzutě. „Neptejte se jen, abyste se ptal. Oblečte se raději – necháme teď Ambera běžet!“

„Proč?“

Bělásek vložil dva dlouhé bílé prsty do kapsy u vesty a vyndal zlaté párátka na zuby. Použil ho roztržitě hledě oknem s nepřítomným výrazem v očích.

„Lambaire,“ řekl hlasem, jako by mluvil k sobě samému, „nechte Ambera – vypustte ho! Soustředte vše na diamanty.“

„To jsem si právě myslil také,“ řekl Lambaire horlivě. „Snad kdybychom sami šli tam a ohlédli se –“

„Jít tam – do pekla s tím!“ ňafl Bělásek. „Uvidíte-li mne jít do Střední Afriky – horko – zimnice – Brr! Ne! – Navštívíme tu mladou dámu, povíme jí svou povídku. Vydáme se jí jaksi na milost a nemilost. Smluvil jsem rozmluvu s mladým Suttonem.“

„Už?“

„Už!“ řekl Bělásek. „Mluvil jsem s ním telefonem.“

„A co s Amberem a plotnami?“

„Vyděračství,“ řekl Bělásek a Lambaire se radostně zasmál.

„To jsem si myslil – ovšem – to je jeho směr! – A jak se Suttonem?“

„Přijde sem na snídani. Pospěšte si se strojením.“

O půl hodiny později připojil se k němu Lambaire ve velkém hotelovém foyeru. Lázeň a návštěva u hotelového holiče uvedla ho do pořádku, ale stopy jeho noci strávené tváří v tvář svědomí nemohly být úplně odstraněny a černý hedvábný obvazek kolem lebky dodával mu neobvykle ponurého vzezření.

Úderem deváté přišel Francis Sutton nesa se trochu důležitě, jak se patřilo na výzkumného cestovatele v zárodku, a trojice vydala se do jídelny.

Jest jistý druh povah, které se vymykají všemu popisu, a Francis Sutton byl takovouto povahou. Jeho povaha byla tak prchavá, tak neurčitá – nejen nehotová – tak strašně zoufale tvárlivá, že zdání jednoho dne bylo by úplně chybným zítra. Mnohem snazší bylo by nakresliti mlhovinu anebo podati černou a bílou barvou dojem táhnoucího kouře, měněného větrem nežli vystihnouti spravedlivě jeho beztvárnou duši.

Velmi přesná rovnováha mezi zlým a dobrým v něm činilo ho tak neurčitým, jak jen možno. Neboť nikdo nemůže být význačným, pokud v něm některé vlastnosti nepřevažují nad druhými. Vahadlo musí se nachýliti k jedné či k druhé straně, a jestliže rovnováha ctnosti a zla je tak přesnou, že se jehlice vah kývá a chvěje váhavě sem a tam, jde jistě o bezbarvou duši – beztvárnou – neurčitou.

Francis Sutton měl velmi tvárlivou vůli, jež podléhala barvě a inspiraci okamžiku – jež se rozohňovala a ochlazovala podle teploty okolí. Byl schopen vyjít z domu nabit rozhodností, že bude jednati v určité ujasněném smyslu a vrátiti se za hodinu domů stejně jasně rozhodnut, ale ve smyslu naprosto opačném. A což nejdívnějšího, aniž by si byl vůbec vědom, že prodělal nějakou změnu ve svém smýšlení. –

Jednou přišel k Lambairovi na rozmluvu, jež měla být poslední. Na rozmluvu, jež měla odstraniti z jeho žití velmi nepříjemnou vzpomínku (tuto úlohu shledával zpravidla velmi snadnou!) a jež mu měla získati neodvislost, na kterou – tak se klamal sám v sobě –

byl neobyčejně žárliv. – Při této příležitosti přišel v jiné náladě. Přišel uznaný chráněncem šlechtného protektora.

„A teď tedy je na nás, abychom se dohodli o všech těch věcech,“ řekl Lambaire, když seděli pohodlně usazeni u bohaté snídaně. „Impertinentnost toho vašeho lotrovského přítele vypudila mi včera všechno úplně z mysli –“

„Jsem hrozně rozmrzelým pro tu událost,“ chvátal Sutton s odpovědí. „Je to docela podobno Cynthii, zaplésti se s ničemou, jako je Amber. Ujišťuji vás –“

Lambaire odvanul jeho horlivé ujišťování s ušlechtilým velkomyšlným úsměvem.

„Milý hochu,“ řekl s ohromnou vlídností, „nemluvte již o tom! Já vás úplně zprošťuji všeliké viny – že ano, Bělásku?“

Bělásek jenom pokynul horlivě hlavou.

„Já znám Ambera!“ – Lambaire si poklepal prstem na zavázanou hlavu. „Tohle je Amber.“

„Dobrý Bože!“ řekl hoch otevíraje široce oči. „Snad nemíníte, že –“

„Míním,“ řekl druhý. „Včera v noci, když jsem se vracel do hotelu, byl jsem přepaden Amberem a půl tuctem rabiátů – jak, Bělásku?“

„Ano!“

„Ale policie?“ namítal mladý muž energicky. „Dojista jste mu ji mohl přilepiti na paty.“

Lambaire potřásl hlavou s bolným úsměvem.

„Policie není k ničemu,“ řekl. „Jsou všichni v jednom pytli. Můj drahý hochu, vy nemáte ani ponětí o zkorumpovanosti policejního mužstva. Mohl bych vám vypravovati příběhy, že by vám vstaly na hlavě vlasy.“

Mluvil s trochou neurčité obšírnosti o darebáctví londýnských strážníků.

„Ale – nechme toho a obraťme se raději ke svým vlastním záležitostem,“ řekl podávaje hostu podnos. „Přemýšlel jste o mém návrhu?“

„Věnoval jsem té věci velmi důkladnou úvahu,“ řekl Sutton. „Mám za to, že bude smlouva a všechny ty ostatní takové věci?“

„Oh – dojistá – jsem rád, že se na to ptáte! Mluvili jsme o tom zrovna dnes ráno – že ano, Bělásku?“

Bělásek přikývl a skrytě zív.

„Bojím se, že má vaše sestra proti nám jistý předsudek,“ pokračoval Lambaire. „Lituji toho – trochu mne to bolí. Jest pod vlivem dojmu, že chceme dostat do rukou plán, který má po vašem otci. Ani nám nenapadne! Nežádáme si vůbec viděti tu mapu. Pokud víme, jde ta řeka přímo severozápadem země Alebi. Řeceno upřímně,“ řekl Lambaire s důvěrným ztišením hlasu – „nečekáme, že vám ta mapa bude vůbec mnoho platnou – že ano, Bělásku?“

„Ano!“ řekl Bělásek roztržitě. „Ne, myslím.“

„Naším plánem je poslati vás tam a dáti vám příležitost, abyste zjistil správnost té cesty.“

Mluvili tímto tónem po větší část hodiny, hovořili o výpravě a o nákladu na ni, a hoch, přenesen na křídlech fantazie do jiného života v jiných sférách, hovořil rozvláčně a ve svém unešení byl téměř úplně nesouvislým.

Ale přece jen bylo nutno překonati námitky Cynthie Suttonové.

„To je velmi málo vážná a snadná věc,“ řekl hoch s povznešeně sebevědomou tváří. A oba muži se zdrželi od dalšího naléhání v tomto směru, vědouce, že tato dívka je daleka toho, aby byla zrnkem písku na cestě, jež možno snadno odhoditi stranou, byla naopak skutečnou, rostlou skalou. A její jasný bystrozrak a zdravá soudnost činily ji nebezpečnou.

Později dopoledne, když se blížili domu ve Warwick Gardens, nesdíleli ubezpečení žvatlajícího mladíka, jenž je vedl.

Francis Sutton stiskl elektrický knoflík u dveří domu a náhle se obrátil k oběma mužům.

„Mimochodem – čí doly to byly?“ optal se. „Vaše nebo mého otce?“

Naivnost této otázky připravila Lambaira o jeho opatrnost.

„Váš otec je objevil,“ řekl nerozmyšleně a zarazil se trochu pozdě.
A Bělásek přiskočil ihned na pomoc.

„Ale my jsme to umožnili!“ řekl tónem, jenž naznačoval, že o vlastnickém právu na tyto doly není vůbec potřeba dále mluvit.

IX. Amber uzřel mapu

Cynthia Suttonov byla třidvacet let a byla podle vřech měřitek vkusu krsn. Její vlas měl bohatou kařtanovou barvu, její oči byly velké, a měly onen zvlstn odstín barvy, jenř není ani modr ani řed, ale jenř působí čistě modře nebo čistě ředě podle světla, v němř nař hledme. Její nos byl rovn, horní ret krtk, rty plné a rudé, pleť jemn a bez poskvřny a rysy pravidelné a lepé. „M postavu řeny a oči dítěte,“ řekl Amber, popisuje ji, „a pozvala mne na ĉaj.“

„A vy jste neřel,“ řekl Petr, pokyvuje souhlasně hlavou. „Vy jste si uvědomil, ře by vaře přtinnost mohla tuto nevinnou květinu kompromitovati. ‚Ne!‘ řekl jste si, ‚ne, já j půjdu z cesty nesa v srdci palĉivou vzpomínku a –“

„Mám-li mluvit pravdu,“ řekl Amber, „zapomněl jsem úplně na pozvání ve chvatu a shonu, abych se odstranil Lambairovi z cesty.“

Seděli v malém pokojíku v podstřeř ĉ. 19 v Redcow Courtu, a sladk zpěv ptáků v kleci plnil pokoj měkkými tóny ptaĉch melodií.

„Nikoli,“ pokračoval Amber zamyřleně, „musím se vám přznat, Petře, ře jsem si neodbyl řdn z těchto zajímavých rozhovorů s sebou samým, kterých si pro mne řd vaře romantick duře.“

Pohlědl na hodinky. Bylo deset hodin dopoledne, a on hleděl oknem ven, upraje mysl na jakousi nerozhodnou otázku.

„Měl bych ji navřtvit,“ řekl napolo pro sebe; hledal výmluvu a omluvu pro to. „Ta zleřitost mladěho Suttona... kompas a mapa... skryt poklad a vře to ostatn – eh, Petře?“

Petrovy oči zářily za jeho zlatou obrouĉkou vroubenými skly a ruka se mu chvěla vzruřenm, kdyř vstal a řel ke kartonov zcloně jeho knihovny.

„Mám tady povídku,“ řekl hledaje horlivě mezi svými literárními poklady, „která vám poskytne dobré nápady. Peníze a osmáky – co to je osmák?“ optal se, obrací se náhle k Amberovi.

„Libra šterlinků,“ řekl Amber přesně. „Osm půlkorun.“ Byl v náladě, v níž vždy řekl to první, co mu přišlo na jazyk. –

„Hm!“ – Petr hledal dále a Amber naň hleděl bavě se mírně s oním úsměvem, jež máme pro nadšení hrajícího si dítěte.

„Zde to je!“ řekl Petr.

Vytáhl z hromady knih jednu, s obálkou křiklavé barvy a odvázným obrázkem. „To je to –,“ oprašoval obálku něžně – „Nick s Černým okem čili Desperádův sen o dukátech.“ – Co říkáte?“

Amber vzal knihu z ruky starého muže a prohlížel ji, listuje rychle.

„Velmi pěkně!“ řekl s přesvědčením. „Dejte mi to k mým pyjama, budu to čísti, nežli usnu –“ Ale mluvil již trochu roztržitě, neboť jeho mysl byla jinde.

Bylo mu úlevou, když ho Petr opustil, aby šel nakupovat. Nakupování bylo radostí Petrova života, a obyčejně vyžadovalo velmi pečlivě rozmyšleného zopakování celé úlohy.

„Za penny semence pro kanáry, osminku čaje, libru cukru, čtyři otýpky dříví, pintu petroleje, říci uhlíři, aby mi poslal půlmetrák uhlí – vejce – kus špeku – vám dnes ten špek nechutnal, vidíte, Ambere? – nějakého uzenáče – řízek – jak by vám chutnal řízek – či žebírko? – a libru nových brambor. A to je, myslím, vše.“

Vyloživ se z okna viděl ho Amber, jak mizel nahore v ulici, drže svoji velkou, ze síti pletenou kabelu pevně v ruce, a svůj starý cylinder na stranu nazad hlavy.

Amber čekal, až zmizel z dohledu, a pak šel do své ložnice a počal se převlékati.

O čtvrt hodiny později byl na cestě k Warwick Gardens.

Služka, která mu otevřela, řekla mu, že slečna je zaměstnána, ale uvedla ho do malého pokoje.

„Doručte jí lístek,“ řekl Amber a napsal několik řádek do své poznámkové knížky, a vytrhnuv list, podal ho děvčeti.

Když jí byl doručen svinutý a smačkaný papírek, byla Cynthie zabrána do marného – a pokud šlo o Lambairovy cíle neprospěšného hovoru o zamýšlené výpravě jejího bratra. Otevřela lístek a zarděla se.

„Ano!“ řekla s pokývnutím děvčeti a smáčkla lístek v dlani.

„Myslím, že to sotva stojí za to, abychom pokračovali v tomto rozhovoru,“ řekla. „Není to otázkou mého souhlasu či nesouhlasu. Jestliže se mému bratru líbí odvážit se této celé věci – půjde, ať mám o celé té věci mínění jakékoliv.“

„Ale, má drahá mladá dámo,“ řekl Lambaire horlivě, „dokonce nemáte pravdu! Nejde jenom o tu mapu, kterou jste nám dala k dispozici –“

„K dispozici mému bratru!“ opravila.

„Nejde jen o to,“ pokračoval Lambaire, „je to vědomí, že máte sympatie pro náš veliký projekt. Znamená to pro nás velmi mnoho, slečno Cynthie –“

„Slečna Suttonová!“ opravila ho opět.

„Znamená to více, nežli si můžete představit. Vyznal jsem se vám upřímně ze svého postavení. Na základě prohlášení vašeho otce o těchto dolech uvedl jsem v život akciovou společnost. Vložil jsem velký peníz do této výpravy. Poslal jsem ho do Afriky s jednou z nejlepších karavan, která byla kdy sestavena – a podílníci teď na mne naléhají. ‚Kde jsou ty vaše doly?‘ – ptají se. Ano,“ snížil hlas k sugestivnímu šeptu, „mluví o tom, že mne budou stíhat – Bělásku?“

„Ano, opravdu,“ řekl ochotný společník dle pravdy.

„A tak šlo o pomoc za každou cenu,“ pokračoval Lambaire. „Musil jsem dostati ten plán – a vy jste mi ho nechtěla dáti. Přece jsem se kvůli tomu nemohl vloupati do vašeho domu, co říkáte?“

Usmíval se příjemně při myšlence na nesmyslnost podobné možnosti, a dívka naň pohlédla podivně.

„Je to zvláštní, že to povídáte –“, řekla velmi pomalu – „neboť je jistě dosti zajímavé, že byl tento dům dvakrát navštíven nočními lupiči po tom, když jsem vám odmítla dáti naši mapu!“

„Pozoruhodné!“ řekl Lambaire.

„Neuvěřitelné!“ řekl neméně udivený Bělásek.

Dívka vstala.

„Protože je věc skončena – pokud já s ní mám co dělat –“, řekla, „omluvíte mne!“

Vyšla z pokoje a Amber sedící v malém pokoji, zaslechl šustot jejích sukní a vstal, aby jí pokročil vstříc.

Na jejích lících byl nádech ruměnce, ale byla velmi vážná a sebevládná. Obdařila ho velmi malou úklonou a pokynula mu ke stoličce.

„Je to velmi laskavé od vás, že jste mne přijala, slečno Suttonová,“ řekl.

Všimla si s lehkým bodnutím, že byl úplně kliden a nestísněn. Bylo pramálo naděje pro muže, jenž byl tak dalece ztracen pro všechny stud, že si liboval ve své špatné životní dráze a spíše s ní byl velmi zřejmě spokojen, nežli aby jevil nějaké známky rozpačitosti u přítomnosti ženy, která věděla, čím je.

„Cítila jsem, že jsem vám přinejmenším povinna touto rozmluvou,“ odpověděla s klidnou pevností. „Přeji si –,“ zarazila se.

„Nuže?“ Amber naklonil hlavu tázavě k jedné straně. „Pravila jste, že si přejete –“

„Nezáleží na tom,“ řekla. Cítila, že se rdí.

„Přejete si, abyste mohla něco pro mne učiniti,“ řekl napolo s úsměvem. „Ale, má drahá dámo, polovina dobrých lidí ve světě přeje si učiniti něco pro mne. Já jsem beznadějný! Nenapravitelný! Hledte na mne jako na takového!“

Přesto, ač tak lehce hovořil o otázce svého napravení, hleděl na ni bedlivě, aby viděl, jak přijme toto odmítnutí každé pomoci. K jeho úlevě – a také trochu k jeho rozmrzelosti – jak nutno přiznati – pozoroval, že přijala toto jeho ocenění jeho osoby velmi lehce.

„Přišel jsem dnes,“ pokračoval Amber, „abych vás vyhledal ve spojení s věcí, která je pro vás svrchovaně důležitou. Hněvalo by vás, kdybych vás požádal, abyste mi odpověděla na několik otázek, jež vám toužím předložit?“

„Nevidím proti tomu námitek,“ řekla.

„Váš pan otec byl výzkumným cestovatelem – že ano?“

„Ano.“

„Znal velmi dobře Střední Afriku?“

„Ano – velmi dobře.“

„Objevil tam doly – diamantové doly, nebo cosi takového?“

Potřásla hlavou s úsměvem.

„To se právě má teprve ukázat,“ řekla. „Slyšel od domorodců o divuplné řece – nazývali ji řekou Hvězd, protože v jejím řečišti byly kameny, z nichž mnohé byly omlety a uhlazeny působením vody, až se leskly. Byly to nad pochybnost diamanty, neboť můj otec jich trochu koupil od lidí toho kraje.“

Amber přikývl.

„A pak mám za to, přišel domů a vstoupil ve styk s Lambairem?“

„Je tomu tak,“ řekla udivena směrem, kterým se rozmluva brala.

Amber pokyvoval zamyšleně.

„Ostatek tohoto příběhu již znám,“ řekl. „Ale měl jsem obtíže zvědět něco o okolnostech, týkajících se smrti vašeho otce. – Vy jste dostala od vládního zástupce onoho kraje mapu?“

Váhala trochu.

„Ano – dostala!“ řekla pak.

Usmál se.

„Já nemám nijaký záslusk na ty doly, opravdu ne! Ale jsem hrozně dychtiv uvidět tu mapu – a nežli mi to odmítnete, slečno Suttonová, dovoluji, abych vám řekl, že v tom dokonce nejsem veden ani sobectvím, ani marnou zvědavostí.“

„Věřím vám v tom, pane Ambere,“ řekla. „Chcete-li okamžik počkat, přinesu vám ji.“

Byla pryč deset minut a vrátila se s dlouhou obálkou. Z té vytáhla pošpiněný list papíru a podala jej bývalému trestanci.

Vzal jej, donesl ke světlu a zkoumal jej pečlivě.

„Vidím, že cesta je značena od místa nazvaného Čengli – kde to je?“

„V Alebském lese,“ odpověděla. „Ten kraj je celkem znám jako Čengli. Odtamtud dále mapoval můj otec celý kraj, vyptává se domorodců, s nimiž se setkal – a tohle je plán, jež sám nakreslil.“

„Vidím!“

Hleděl opět na mapu a pak vyndal z kapsy kompas, jež vzal z Lambairovy pokladny. Položil jej na stůl vedle mapy a vyndal jiný kompas, a položil oba nástroje nedaleko sebe.

„Pozorujete na nich nějaký rozdíl, slečno Suttonová?“ ptal se, a děvče hledělo pozorně.

„Jeden kompas má jehlu a druhý nemá žádné,“ řekla.

„Ano, je tomu tak. Místo toho otáčí se celý ciferník,“ přikývl Amber. „A více nic?“ ptal se.

„Nevidím už ničeho zvláštního,“ potřásla hlavou.

„Kde je sever na kompase bez jehly?“

Nalezla polohu písmeny N – North – a ukázala.

„A kde je sever na jehle druhého kompasu?“

Její obočí se svraštilo v udiveném zmaření, neboť tenká jehla menšího kompasu ukazovala ne právě nepatrně západnějším směrem nežli N na kompasu druhém.

„Co to znamená?“ ptala se; a jejich oči se setkaly.

* * *

Lambaire a jeho hostitel dokončili své jednání. Francis Sutton byl ve vítězně jásavé náladě a vyšel se svým protektorem do síně.

„Nesmíte se mrzeti kvůli mé sestře,“ řekl. „Však ona už přijde docela na můj způsob smýšlení, za nějakou chvíli – je to ženská, víte –,“ dodal neurčitě.

„Chápu, můj hochu,“ řekl velmi spokojený Lambaire. „My oba chápeme, že ano, Bělásku?“

„Dojista,“ zněla ozvěna.

„Ale přece – bude nejspíše rozmrzelá, odejdete-li bez rozloučení. – Kde je vaše paní, Zuzano?“ ptal se Francis děvčete, jež přišlo, když zazvonil.

„V malé pracovně, pane.“

„Pojďte se mnou!“ – Vedl je chodbou k pokoji a otevřel dveře.

„Cynthia –“

Cynthia a Amber byli skloněni nad stolem. Mezi nimi ležela mapa a oba kompasu. Co viděl Sutton, viděli i oba druzí. A Lambaire, skochiv kolem hocha, uchvátil svůj majetek.

„Tak tohle je vaše hra – to je to?“ syčel. Třásl se vášní. „To tedy je vaše hra, Ambere?“

Cítil, jak Běláskova ruka chopila jeho paži a nabyl opět trochu své sebevlády.

„Tento muž se nespokojuje s pokusem o vyděračství,“ řekl, „nespokojuje se tím, že spáchal vloupání do mé kanceláře a ukradl cenné kresby –“

„Co to znamená, Cynthia?“

Suttonův hlas byl tvrdý a jeho tvář zbledla hněvem. A po druhé přišel Amber na pomoc.

„Dovolte,“ řekl.

„Nedovolím vám ničeho,“ bouřil chlapec. „Jděte ven z tohoto domu, nežli vás odtud vykopu! Nechci tu míti žádné kárance!“

„To je věc vkusu, můj milý Francise,“ řekl neochvějný Amber. „Snesete-li Lambaira, snesete každého.“

„Skončím s vámi později!“ řekl Lambaire chmurně.

„Skončete teď!“ řekl Amber svým nejlídnějším způsobem. „Pane Suttone –,“ obrátil se k vzteklému hochu – „tento muž zabil vašeho otce a zabije i vás!“

„Nepotřebuji žádné z vašich lží,“ řekl Sutton. „Tamhle jsou dveře!“

„Opravdu – velmi hezké dveře!“ přiznával Amber. „Ale já jsem sem nepřišel, abych obdivoval zařízení vašeho bytu. Požádejte Lambaira, ať vám ukáže ten kompas, anebo spíše kompas podobný tomu, který opatřil pro výpravu vašeho otce. Pošlete jej do Greenwiche a zeptejte se hvězdářů, o kolik stupňů ukazuje falešně – vypočítají vám na míli, jak dalece chybně dojde člověk, který by šel podle tohoto nástroje a který by se pak pokoušel nalézt svou cestu nazpět z afrických houštin krátkými nadcházkami.“

„Francise – slyšíš to?“ řekla dívka.

„Pitomost!“ odpověděl mladík opovržlivě. „Jaký účel by při tom byl mohl pan Lambaire míti? Nevyhodil tisíce liber, jenom aby nechal mého otce zabloudit v lesích! – Ta hloupost není ani pravděpodobná – neboť dokud se otec nevrátil se svou mapou k civilisovaným končinám, byla celá výprava nezdařená!“

„Výborně!“ souhlasil Lambaire s vítězným úsměvem.

Amber odpověděl úsměvem za úsměv.

„Nešlo o to, aby se nedostal zpět,“ řekl pokojně. „Šlo o to, zdali, když by našel ty doly, a když se vrátí s mapou a se svým kompasem, zdali by on sám nebo někdo jiný, mohl se k dolům dostat a zjistiti je anebo nalézt cestu k nim – bez Lambairova patentního kompasu.“

Spletitý plán celého spiknutí byl odhalen před dívčinými zraky a ona hleděla z Ambera na tlustého Lambaira.

„Vidím – vidím to jasně,“ šeptala, „Francise,“ zvolala, „což nechápeš, co to vše znamená?“

„Chápu, že jsi blázen!“ řekl hrubě. „Skončil-li jste se svými lžemi, můžete jíti –,“ obrátil se k Amberovi.

„Mám k tomu dodatí jedině několik slov,“ řekl Amber bera svůj klobouk. „Jestliže si neuvědomujete, že je Lambaire největší darebák mimo zdi věznic, pak mohu dodatí k vaší informaci, že je pověstným členem ‚Tlupy velké pětky‘. Padělatel bankovek a pevninských cenných papírů. Má také velkou účast v jedné ‚španělské‘ mincovně – neúřední, ovšem. – Nevěděl jste, že to vím,

eh, můj Lambaire? – kde vyrábějí skutečné stříbrné půlkoruny s tím ziskem, jež dnes skýtá nízká cena stříbra vůči úřednímu kursu různých pevninských i našich mincí. Mimo to už na něho nevím opravdu nic více.“

„Tamhle jsou dveře,“ řekl Sutton opět.

„Váš hovor je rozhodně hrozně jednotvárným,“ řekl Amber a s úsměvem a přátelským pokynem dívce vyšel z pokoje.

X. Muž v trestaneckých šatech

Alphons Lambaire byl mužem velmi mnohých zájmů.

Za dvaadvacát let svého žití sbíral je, jako snad jiný muž sbírá staré rytiny. Že by s tím byl počal hned od počátku a ze zvrhlosti vkusu zvolil stinné a postranní cesty života, je předpoklad, jímž není nutno se zabývat příliš vážně, neboť není v souladu s pravidelným během věcí, že by se kdo s rozvahou a ze zvláštního pudu uvedl do rozporu se zákony své společnosti.

Vše, co o něm Amber řekl, bylo pravda; a pravda byla ještě horší či aspoň obsažnější.

Byl mincovníkem v tom smyslu, že s pověstným seňorem Villitissim a s neméně pověstnými společníky tohoto bývalého senátora byl zodpověden za znepokojující rozmnožení stříbrných peněz, jímž trpěly světové trhy.

Je známým faktem, že jedno „vydání“ mincí, jež bylo uvedeno do Španěl, přivedlo peněžní oběh z dvaceti osmi peset deseti na třicet jednu pesetu za měsíc.

V jeho vzezření nebylo ničeho, co by naznačovalo pyšně tvrdého darebáka z melodramatu – a přece byl ostře vyhraněným typem zločince.

Bělásek – Cornelius Josiah Whitey, abychom mu dali jediné jméno, jež se kdy zdálo míti podobnost se skutečným jménem, byl menším mužem co do vážnosti svého zjevu – menším v originálnosti, ale větším, byl-li měřen mírou odvahy a hrubého darebáctví.

Bělásek to asi tak řekl jednoho odpoledne asi o týden později, když seděli po polední návštěvě u Suttonových.

„Co vám schází, Lambaire, je vmach!“ řekl. „Jakmile se naskytne i jen nejmenší nesnáz – místo abyste jí byl nadchnut – vyrostl, nafoukl se jí – scvrknete se jako puklý balónek.“

Lambaire cosi zabručel.

Nebyl v náladě pro psychologii.

Byli na cestě k Warwick Gardens, k poslední rozmluvě se Suttonem a jeho sestrou.

„Po Amberově odhalení –,“ pokračoval Bělásek, „byste utopil celou věc nadobro – ano, Lambaire! Byl byste toho nechal pro šibala, jako je Amber – všechny své velké plány – císařskými bych je nazval – a přijde takový chlapík, čerstvě puštěný z lapáku, obyčejný zloděj – a vy se začnete ohlížet po nejbližším východu z nouze.“

„Bál jsem se, že mne Sutton prohlédne – že mne usvědčí!“

„Pitomost!“ řekl Bělásek opovržlivě. „Nemohl vás usvědčit, aniž by usvědčil sám sebe. Cožpak nevíte, člověče, že hoši jeho věku učiní všechno možné, jenom aby ukázali, že mají pravdu?“

„Hm – ale to děvče není přesvědčeno!“ namítal Lambaire.

„A nikdy nebude,“ řekl Bělásek. „Vy jste pro ni představitelem d'ábla.“

Lambairova tvář se neuvěřitelně zamračila při tomto upřímném prohlášení, a Bělásek, jenž už dávno mnohem více zapomněl o lidské přirozenosti, nežli se Lambaire pravděpodobně mohl kdy naučiti, byl dosti moudrým, aby té věci nechal.

Byli vpuštěni do domu a uvedeni do Francisova pokoje.

Mladík seděl uprostřed záplavy ceníků, seznamů, map a ukázek výpravní výstroje. Byl ve vestě a košili, kouřil dýmku a byl velmi patrně a velmi směšně spokojen sebou samým.

Pozdravil oba hosty veselým úsměvem.

„Jen dál – jen dál – a najděte si, kam byste si sedli, dovedete-li to,“ zval je. „Dám Cynthii vědět, že jste zde.“ Zaklonil se a stiskl knoflík ve zdi za sebou.

„Bude dobře, když skončíme tu věc s tou mapou,“ řekl. „Ten proklatý člověk Amber rozházal všechno. Vy víte, jak jsou ženy podezřívými – a to dobré děvče podezřívá vás, dobří lidé, ze všech možných ponurých plánů.“

A smál se srdečně nad podařeným žertem celého tohoto názoru. Služka vešla a Francis jí uložil vzkaz pro sestru.

„Podařilo se mi přemluvit ji, aby mi dala tu mapu,“ řekl.

Lambaire si uvnitř oddechl ulehčením, a Běláskova mrkající očka zazářila radostným uspokojením.

„Bude vám jistě překvapením,“ pokračoval Sutton, „že kromě chvílečkového nahlédnutí ani já sám jsem jí nikdy řádně neviděl; a opravdu, po všem tom rámusu, který byl kvůli tomu tropen, budu velmi zklamán, jestliže to není velmi jasný a rozhodný dokument.“

Cynthia Suttonová vstoupila v tu chvíli do pokoje.

Počtila Lambaira velmi lehkou úklonou a vůbec ignorovala přeňnanou zdvořilost Běláskovu, jenž byl jediným ze společnosti, kdo stál.

Lambaire, jenž měl oko pro krásu a měl dnes po prvé trochu volné smysly, aby ji blíže pozoroval, všiml si s velmi příjemným překvapením, že byla více nežli obyčejně hezká. Její rysy byly velmi dokonale modelovány, oči velké a šedé – byla štíhlá a vysoká a každý její pohyb jevil ohebnou a pružnou lepeť.

Lambaire na ni po prvé hleděl jako na ženu a ne jako na protivníka a jeho pohled ho velmi těšil.

Stála u stolu, kde seděl její bratr, s rukama za sebou, hledíc naň vážně.

Bělásek cítil veliké uspokojení nad skutečností, že z místa, kde stál, mohl viděti, že v jedné ruce měla velikou obálku. Hádal, že v této obálce byla mapa, jež tvořila předmět tolikerých hovorů.

Ukázalo se, že je tomu tak, neboť beze všech předmluv vyndala z obálky dva listy papíru. Prvním byla zežloutlá a poskvrněná malá mapa, nakreslená na tlustém papíru od patron. Byla scvrklá vedrem a nesla známky neopatrného zacházení.

Druhý list byl čistý, bílý papír a ten teď položila před svého bratra.

Hleděl naň udiveně a pak zdvihl oči k dívčině tváři s tázavým pohledem.

„Ano,“ řekla, jako by odpovídala na jeho nevyslovenou otázku. „Toto je kopie – ale přinesla jsem originál, abys jej mohl porovnat.“ Položila zežloutlý papír vedle mapy. „Kopie je naprosto dokonalá,“ řekla.

„Ale k čemu, u všech všudy, potřebuješ kopii?“ ptal se nakvašeně. Místo odpovědi vzala originál a vložila jej opět do obálky.

„Kopie je pro tebe,“ řekla. „Originál si podržím.“

Sutton měl příliš velkou radost, že mapu vůbec dostal, aby příliš dbal o to, zdali to je originál či kopie. Když se nad ní skláněl, byli oba muži bezděky taženi blíže ke stolu.

„To je velmi komicky vypadající plán,“ řekl Francis. „Zdá se, že můj otec šel úplným polokruhem.“ –

„Čemu nemohu rozumět, je tato tečkovaná čára,“ řekl mladík za chvíli, a ukázal přímou čáru tvořící základ tupouhlého trojúhelníka; obě druhá ramena byla tvořena čarou badatelovy cesty.

„Myslím, že toto je vhodný okamžik, aby bylo podáno potřebné vysvětlení,“ řekl Lambaire svým nejvládnějším hlasem. Obrátil se s tím k dívce, která obrátila pohled od bratrovy tváře k jeho.

„U příležitosti mé poslední návštěvy zde udála se trapná scéna, kterou jsem nezavinil. Muž, jež mohu označiti toliko jako – jako –“

„Nebezpečného chlapa – chlapíka,“ řekl Bělásek opravuje se s trochou zmatku.

„Nebezpečného chlapíka,“ opakoval Lambaire, „jenž učinil divoké a drzé útoky na moji čest a poctivost. Tento muž, který byl už strážníkem kde které věznice –“

„Nemyslím, že by bylo potřebí, abyste právě rozebíral podrobnosti páně Amberovy kariéry!“

Byl nejslabší nádech ruměnce na dívčiných lících, když odvrátila Lambairovu řeč od předmětu jeho útoku.

„Jak si přejete!“ Byl podrážděn, neboť nebyl mužem velkého řečnického nadání a přišel, připraviv si pečlivě celý svůj výklad. „Chtěl jsem jenom říci, že ten člověk Amber mluvil pravdu, ačkoliv jeho –“

„Dedukce?“ navrhl Bělásek tiše.

„Ačkoliv jeho dedukce, které z věcí odvozuje, jsou naprosto chybné. Kompas, kterého váš otec užil, byl opravdu chybný.“

Dívčiny oči neopouštěly ani na okamžik jeho tvář.

„Byl chybný,“ pokračoval Lambaire. „A já jsem to zpozoroval sám teprve včera. Byly vyrobeny čtyři stejné kompasů – dva z nich měl váš otec, a dva jsem podržel ve své bezpečné pokladně.“

„Proč to?“ optala se dívka.

„To lze snadno vysvětlit,“ odpověděl Lambaire horlivě. „Věděl jsem, že i kdyby se panu Suttonovi podařilo, bude přece potřebné nové výpravy a protože jsem člověkem obchodu, nakupuji ovšem po obchodnicku – člověk dostane věci mnohem levněji –“

„Objedná-li ve větším množství!“ mumlal Bělásek. „V jistém smyslu,“ pokračoval Lambaire s významným důrazem, „činí tato moje předvídavost nynější výpravu vašeho bratra možnou. Jsme teď schopni sledovat ve stopách vašeho otce – neboť budeme postupovat podle stejného kompasu, jakého užíval on.“

Cítil, že toto vysvětlení je vším, čeho je zapotřebí. Více nežli to – on sám napoložic věřil tomu, co vykládal, a měl nevysvětlitelné uspokojení nad svou moudrou prozřetelností. –

Cynthia neřekla ničeho. Byla již za čarou, u níž cítila povinnost anebo náklonnost opírat se vůli svého bratra. Možná říci dle pravdy, že její nerozumný bratr a jeho plány mizely v pozadí, neboť do jejího žití uklouzl novější a údivnější zájem.

Nepřiznávala si toho vůbec – nevěděla o tom opravdově. Bylo to šílenství nejhorsšího druhu.

Trestanec – dokonce i bez romantické zajímavosti vynikajícího činu! Obyčejný lupič – kořistník – přes všechnu svou uhlazenost a jemnost – a přes veselý humor svých srdečných očí! –

Její bratr půjde na africké pobřeží hledat řeku Hvězd. Snad že ji najde. Ale ona byla dostatečně požehnána statky tohoto světa, aby mohla býti lhostejnou k tomu, zdali ji najde či ne. Byla by bývala

ráda, kdyby bylo dílo jejího otce prokázáno a ospravedlněno, ale ani zde necítila nijakého horlivého zájmu.

Její otec byl pro ni jenom jakýmsi stínem muže, jenž velmi málo souvisel se svojí rodinou. Jeho děti, za řídkých období, kdy s nimi meškal v tomtéž domě, byly „hlukem“, ježž bylo nutno nezbytně „zarazit“.

Všechnu svoji potřebu lásky vynaložila na svého bratra. Její boje a starosti ve dnech nežli šťastné dědictví ji přeneslo přes všechny obavy existence, byly vedeny pro jeho pohodlí a blaho. Byla dobrovolně slepou k jeho pošetilostem – ale byla zimničtě horlivou ve snaze, aby se tyto pošetilosti nezvrhly v neřesti... Ale ten její bratr se jí stával cizím. Pociťoval ji jako přítěž...

Vzpomínala, že byla na pokraji trpkých slz ve chvíli, kdy se po prvé setkala s Amberem a skorem se usmála při této vzpomínce.

Francis půjde ven – a zase se vrátí živ – jaksi neměla vůbec pochybnosti o této věci. Jemná bolest v jejím srdci měla původ v čemsi docela jiném, nežli byla bezpečnost jejího bratra...

Vše to jí táhlo hlavou, když tu teď stála u bratrova stolu činíc jako by naslouchala hovoru, jenž se stal všeobecným.

Probudila se k čilosti, když se Lambaire vrátil k zakázanému předmětu.

„Nechápu, proč se do toho vmísil,“ řekl Lambaire v odpověď na otázku, kterou k němu pronesl Sutton, „té noci, když se vetřel ke „Svišťům““ – Výstražný pohled, ježž k němu vrhl Bělásek, přivedl ho na jiné koleje. „Nu, nu,“ řekl s dokonalou dobromyslností. „Není na nás, abychom soudili toho ubohého hochá. Člověk si může těžko představit, jaká pokušení mohou dolehnouti na člověka jeho druhu. Nejspíše se domníval viděti příležitost vytlouci z toho snadné peníze –“ Nové zakašlání Běláskovo a Lambaire vytáhl hodinky. „Musíme už jíti,“ řekl. „Mám smluvenou schůzku v Paddingtonu. Chtěl byste jíti s sebou? Měl bych ještě několik věcí, o nichž bych s vámi rád promluvil.“

Sutton přijal výzvu s horlivostí.

Co přimělo Cynthii Suttonovou, aby učinila krok, jež učinila, byla by mohla jen velmi těžko sama říci. Snad to bylo jen věcí ženské zvědavosti, zlomyslně šibalským úmyslem překaziti patrně obmyslenou nerušenou výměnu myšlenek. – Ale je možno, že tu byly i jiné důvody, neboť když Francis Sutton odešel z pokoje, aby si vzal jiný kabát, obrátila se Cynthie k Lambairovi s otázkou:

„Jaký je příběh pana Ambera?“

Lambaire se usmál a pohlédl výmluvně na Bělásku.

„Ne zrovna příliš pěkný – eh, Bělásku?“

Bělásek potřásl hlavou.

„Trochu mne to zajímá,“ řekla klidně. „Bylo by vám to obtížno, kdybych šla do Paddingtonu s vámi – je tam tak krásné odpoledne.“

„Madame!“ řekl uspokojený Lambaire, „budu nesmírně potěšen. Cítím, že kdybych jenom mohl dojítí vaší důvěry – řekl jsem to ještě dnes ráno – vid’te, Bělásku.“

„Ano – říkal jste to!“ potvrdil jeho nohsled okamžitě.

„Řekl jsem: Kdybych jen mohl slečnu Cynthii –“

„Slečnu Suttonovou!“ řekla Cynthie.

„Prosím za odpuštění, slečno Suttonová! – Kdybych ji mohl přiměti, aby přijala moje hledisko –“

„To ovšem nemohu slíbiti,“ řekla s úsměvem, když se její bratr vracel.

Byl náchylen k rozmrzelosti vida, že jde Cynthie s jeho protektorem napřed; ale jeho rozmrzelost nebyla jistě sdílěna Lambairem, jenž krácel jakoby na vzdušných polštářích.

„... Ano, bojím se, že je Amber velmi špatné semínko – špatný chlapík – víte. Není ani velkým –“

Srdce jí kleslo, když slyšela ozvuk svých vlastních myšlenek. Bylo hrozně nesmyslným, že prostřednost a všednost Amberových kriminálních výkonů ji měla nějak plniti tupým zoufalstvím – ale bylo tomu tak.

„Ne, není nijak velkým – ačkoliv,“ řekl Lambaire chvatně, „nemám nijaké sympatie pro těžké hochy –“

„Pro těžké – –?“ ptala se tázavě.

„Pro těžké hochy – pro dareby vyššího slohu – rozumíte mi, co míním? Pro –,“ ohlížel se bezmocně po Běláskovi.

„Myslím, že rozumím,“ řekla.

Šli v mlčení po dalších pět minut.

„Myslíte, kdyby nějaký dobrý vliv působil na člověka, jako je pan Amber –“

„Ne, naprosto ne, slečno?“ řekl Lambaire s nejrozhodnějším přesvědčením. „Amber je z toho druhu lidí, které může napravit jenom káznice. Jeden z mých přátel, který je ředitelem Clemsteadské věznice, mně řekl, že je Amber jeden z nejzatvrzelejších vězňů, které kdy měl. Není vůbec žádné naděje pro muže jeho druhu.“

Cynthia si povzdechla. A jakýmsi nejasným způsobem se divila, že člověk, jakým soudila, že Lambaire je, by měl mít přátele ve vězeňské službě.

„Špatná sorta,“ řekl Lambaire, když vcházeli do stanice.

Na nástupišti vzala svého bratra stranou, zatím co oba druzí se ptali po příchodu jejich vlaku.

„Vrátím se domů. Myslím, že jsi pevně rozhodnut provést tu celou výpravu?“

„Ovšem!“ řekl podrážděně. „Pro všechno na světě, Cynthia, nechtěj, abychom s tím zase začali od počátku znovu!“

Pokrčila rameny a chtěla pronést jakousi poznámku, když Lambaire přikvapil úprkem na nástupiště s tváří, jež zářila vítězoslávou.

„Podívejte se!“ volal a ukazoval.

Divíc se, co mohlo tak rozjařit tohoto vodokrevného muže, šla s bratrem za ním.

Obrátili se u rohu staniční budovy – a Cynthia se náhle zastavila a zbledla až po rty.

Pod dozorem dvou ozbrojených strážců kráčel tu tucet trestanců v ošklivém stejnokroji jejich odsouzení.

Byli spoutáni pěstmi k sobě a každé pouto bylo připoutáno k sousedovu ocelovým řetízkem.

A nápadným v prvním páru byl Amber – veselý, jarý, bez dojmu ze svého hanebného postavení.

A pak uzřel dívku – a jeho oči se sklopily a do jeho osmahlých lící vlétla prudká červeň. –

„Můj Lambaire,“ šeptal si. „Za toto jsem vám něco dlužen.“

XI. Na scéně se objeví kapitán Ambrož Grey

„K řiditeli 634,“ řekl dozorce.

„Vy mne opravdu překvapujete, milý dozorce,“ řekl Amber ironicky.

„Držte hubu!“ řekl muž krátce. „Ztratil jste za ten měsíc dosti bodů, než abyste vyvolával další nesnáz!“

Amber neodpověděl. Vyšel ze své kobky a šel před dozorcem dolů po ocelovém schodišti, jež vedlo do přízemí k síni věznice.

Kapitán Cardeen seděl za svým stolem a přivítal Ambera nepřijemně.

Proč měl mít tak hněvný zájem o svého svěřence, jaký se projevil v jeho pohledu, mohlo být vysvětleno.

„634,“ řekl řiditel. „Byl jste opět hlášen pro drzost k úředníku věznice.“

Amber neodpověděl.

„Protože jste strávil polovinu života ve vězení, nemyslím, že byste měl právo se domýšlet, že jste zde tak trochu jako majitelem – eh?“

Amber dosud neodpovídal.

„Zkrotil jsem už trochu mužů ve své době,“ pokračoval řiditel. „A nemám pochybností, že zkrotím i vás!“

Amber naň hleděl velmi kritickým okem.

„Pane,“ řekl, „já jsem také tak trochu krotitelem mužů.“

Řiditelova tvář zrudla do fialova. Bylať nekonečná drzost ve vězňově pohledu i hlase.

„Vy ničemo!“ počal. Ale Amber ho přerušil.

„Mám už po krk vězeňského života, milý pane řiditeli,“ řekl prudce. „A vsadím tisíc proti třiceti, že nevíte, co mám na mysli. Mám dost tohoto vězení, které je peklem s víkem otevřeným!“

„Dovedte ho zpět do kobky,“ soptil řiditel vyskočiv na nohy a sotva mluvě vztekem. „Já vás naučím, chlape – dám vás zmrskat, nežli s vámi skončím!“

Dva dozorcí s obušky v rukou vystrčili Ambera ze dveří. Spíše jej vhodili, nežli dovedli do jeho cely. Za čtvrt hodiny nato zaskřípal znovu klíč ve dveřích a dva dozorcí vešli, a první z nich houpal v ruce párem lesklých ocelových pout.

Amber na to byl připraven. Obrátil se poslušně, když mu zaklapli pouta na zápěstí, poutajíce mu ruce za tělem. Byl to oblíbený způsob trestu u kapitána Cardeena.

Dveře se zavřely a Amber zůstal sám se svými myšlenkami – a pro Ambera, vzpomeneme-li na jeho jasnou mysl, byly to myšlenky jistě velmi nepříjemné.

„Já ho naučím!“ řekl řiditel svému hlavnímu naddozorci. „Já o tom chlapu něco vím – dostal jsem dopis od jednoho spolučlena od ‚Svišťů‘ – jeden z mých klubů, pane Rice – a ten mi sdělil jeho historii.“

„Může-li ho vůbec kdo zkrotit, jste to jistě vy,“ řekl obdivně jeho nohsled.

„To bych si myslel!“ řekl řiditel spokojeně.

Další výměna názorů byla přerušena vstupem jednoho z dozorců. Podal vrchnímu dozorci dopis a úředník pohlédl na adresu a odevzdal ho řiditeli.

Řiditel vstrčil prst pod nepřiléhající cíp obálky a otevřel ji.

List modrého psacího papíru, jež z obálky vyňal, vyžadoval patrně velmi důkladné studium, neboť jej řiditel přečetl třikrát.

„Doručitel tohoto listu, slečna Cynthia Suttonová, má povolení k rozmluvě s č. 634 /c. c./ Johnem Amberem. Rozmluva má být úplně soukromou. Žádný strážce nemá být přítomen.“

List byl podepsán přesným podpisem ministra vnitra a nesl razítko ministerstva vnitra.

Řiditel vzhlédl s údivem, jenž se zračil ve všech tazích jeho tváře.

„Co u všech čertů může tohle znamenat?“ ptal se a podal list vrchnímu dozorcí.

Vrchní dozorce přečetl a vztyčil hlavu:

„To je proti předpisům –“ počal. Ale řiditel vpadl netrpělivě, „Nežvaňte nesmysl o předpisech!“ vyštěkl. „Rozkaz je z ministerstva vnitra – osobně od ministra. To nemůžete obejít. – Je někdo s ní?“

Tuto otázku pronesl k čekajícímu dozorcí.

„Ano, pane – nějaký pán ze Scotland Yardu! – Dal jsem vám jeho visitku.“

Visitka byla upadla na zemi a řiditel ji sám zdvihl.

„Vrchní inspektor Fells,“ četl. – „Vpusťte ho nejdřív!“

Okamžik nato Fells vešel do světnice a usmál se řiditeli vesele na pozdrav.

„Snad mně můžete vysvětliti smysl toho všeho, pane Fellse,“ řekl řiditel drže dopis v ruce.

Fells zavrtěl hlavou.

„Nevysvětluji nikdy ničeho,“ řekl s úsměvem. „Je to nejhorší mrhání silami, pokoušíme-li se vysvětliti konání svých představených. – Mám také rozkaz –“

„Abyste mluvil s vězněm?“

„Ano, pane!“

Sáhl do hlubin vnitřní kapsy a vytáhl úřední obálku.

„Mluvil jsem s tou mladou dámou,“ řekl, „a nemá námitek, abych promluvil s panem Amberem napřed.“

Bylo cosi v tom slově „panem“, co řiditele podráždilo.

„Dovedu pochopiti velmi mnoho,“ řekl podrážděně, „ale je dojistá nad moje chápání, ten způsob myšlení, jenž vás vede k tomu, abyste o trestanci mluvil jako o panu Amberovi, – muž s vaší zkušeností se zločinci, inspektore!“

„Zvyk, pane, pouhý zvyk,“ řekl Fells úsměšně. – „Sklouznutí jazyka, chcete-li.“

Řiditel četl nový rozkaz, jenž zněl skorem stejně jako ten, který četl prve.

„Bude lépe, půjdete-li k němu dříve,“ řekl řiditel a dal znamení vrchnímu dozorcí. „Ten žebrák byl hrubě drzým a je teď trochu pod mírným trestem.“

„M – m – ano!“ váhal detektiv. „Promiňte mi – ale není toto ta věznice, kde umřel ten muž Gallers?“

„Ano, jest!“ odpověděl řiditel s chladnou určitostí. „Dostal záchvat či něco takového.“

„Byl právě pod nějakým trestem,“ řekl Fells rozvažujícím tónem někoho, kdo se snaží vzpomenouti si na nějaké okolnosti.

„Bylo tak tvrzeno nezodpovědnými lidmi,“ řekl řiditel drsně.

Vzal klobouk z věšáku na stěně a nasadil jej na hlavu. „Bylo řečeno, že byl právě v tomtéž trestu, v němž je teď ten váš Amber – že mu přišlo zle a že nemohl zazvonit – ale byla to lež!“

„Ovšem,“ řekl zdvořilý detektiv.

Řiditel šel napřed bezvadně čistými chodbami, vzhůru po ocelových schodech až do patra, kde byla Amberova kobka. Otočil klíčem a vešel, sledován detektivem. Amber seděl na dřevěné stoličce, když se otevřely dveře. Nenamáhal se, aby povstal, dokud neuzřel Fellese. Pak teprve vstal s obtíží.

„Nuže, pane Fellese – máte-li co říci tomuto muži, bude dobře, řeknete-li mu to hned!“ řekl řiditel.

„Mám za to,“ promluvil Fells s trochou váhavosti a uctivosti, ale přesto s velmi patrným důrazem, – „mám za to, že jsem měl mít tuto rozmluvu o samotě – ano?“

Řiditel se strnule vzpřímil.

„Stojíte-li na tom, ovšem!“ řekl pozlobeně a obrátil se k odchodu.

„Promiňte mi –“ Fells položil ruku na řiditelovu paži. „Byl bych raději, kdyby byla tomuto muži sňata pouta.“

„Konejte svoji povinnost a nechte mne konat moji, pane inspektore!“ řekl řiditel upjatě. „Zákon mi dovoluje právo udělovati tresty!“

„Velmi dobře, pane!“ řekl Fells. A čekal, až za řiditelem zapadly dveře. Pak teprve se obrátil k Amberovi.

„Pane Ambere,“ řekl, „byl jsem sem poslán z ministerstva vnitra – s velmi podivným posláním. Rozumím-li dobře, jste už unaven vězením?“

„Drahý Felle,“ řekl Amber unaveně, „nikdy jsem neshledával vězení tak hloupým jako teď!“

Fells se usmál. Z kapsy vyndal papír a rozložil ho – papír hustě popsaný drobným písmem.

„Objevil jsem vaše hříšné tajemství,“ řekl s úsměvem a mával vězni listinou před očima. „Vaše poslední návštěva u mne přivedla mne k tomu, abych se vámi zabýval – víte?“

Amber naň hleděl nepohnutě. –

„Seznam vašich vězení – drahý pane Ambere,“ posmíval se. Ale Amber mlčel.

„Nikdy dosud, pokud jsem vůbec mohl vypátrati, nestál jste před žádným soudcem ani porotou.“ Vzhlédl – ale muž před ním mlčel a v jeho tváři nebylo výrazu.

„A přece –,“ pokračoval detektiv, „jenom podle toho, co mně je známo, byl jste dodán do sedmnácti věznic, na deset jednotlivých a zvláštních rozkazů, z nichž každý byl podepsán některým soudcem a spolupodepsán v ministerstvu vnitra...“

Čekal okamžik, ale Amber nepromluvil.

„V roce 1901 byl jste odevzdán do chengfordské věznice podle rozkazu podepsaného v Devizes. Ale nemohl jsem nalézt žádné zprávy o tom, že byste býval kdy stál před jakýmkoliv soudem v Devizes!“

A dosud Amber nepromluvil – a inspektor pokračoval pomalu a s rozmyslem.

„V době, kdy jste byl zavřen v Chengfordu, kolovaly, rozmanité divoké historky o stavu věci v tamější věznici. Bylo vzbouření

trestanců – a žaloby na ukrutnosti vznášené proti řiditeli a dozorcům.“

„Pamatuji se na cosi takového,“ řekl Amber nedbale.

„Byl jste uvězněn 16. května. Prvního srpna jste byl propuštěn – na rozkaz z ministerstva vnitra. Třetího srpna řiditel věznice, řiditelův zástupce a vrchní dozorce byli okamžitě suspendováni ze služby a potom propuštěni z vězeňské služby vůbec.“

Pohlédl opět na Ambera.

„Vy mne překvapujete!“ řekl Amber.

„Ačkoliv jste byl v srpnu propuštěn a byl zdánlivě volným člověkem, přišel jste pod dohlídkou dozorců do prestonské věznice 9. září téhož roku. Zdá se mi, že předtím byly nějaké zmatky v Prestonu –“

„Zdá se mi, že byly,“ řekl Amber vážně.

„Tentokráte to bylo na rozkaz z ministerstva vnitra ‚k dokončení trestu‘. Byl jste v Prestonu plných šest měsíců – a když jste odešel, tři dozorcí byli propuštěni pro dodávání zpráv vězňům.“

Sjel prstem po papíru dolů.

„Je tady řada věznic, v nichž jste byl. – A věru, nebyl jste panáčkem pro štěstí pro tyto věznice, pane Ambere,“ řekl Fells ironicky. „Nechával jste za sebou stezku znamenanou nehodami – a zdá se, že nikomu nenapadlo, aby uvedl vaši přítomnost ve spojení s nastalými potom mezerami v řadách vězeňské služby.“

Pomalou rozhostil se úsměv na Amberově lhostejné tváři.

„A přišel můj drahý inspektor Fells schválně celou tu trmácivou cestu z Londýna sem, aby mi učinil tato překvapující a tajuplná sdělení?“

Detektiv zanechal svého přetvařování.

„Ne právě proto, pane Ambere,“ řekl a v jeho hlase zazněl opět ten přízvuk úcty, jenž tak podráždil řiditele věznice. „Věc je ta, že jste byl půjčen!“

„Půjčen?“ Amberovo obočí se tázavě zdvihlo.

„Ano – byl jste půjčen,“ opakoval detektiv. „Ministerstvo vnitra vás půjčilo ministerstvu osad – a já jsem přišel, abych provedl toto přemístění.“

Amber poškubal neklidně spoutanýma rukama.

„Já zrovna teď nemohu potřebovat, abych přišel z Anglie –“

„Oh, ano, pane Ambere – můžete. Někde na světě je nějaká řeka Hvězd – celý náklad lotrovství je na cestě, aby ji našel!“

„Tak oni už šli – opravdu?“

Amber byl zklamán a nenamáhal se, aby to ukryl.

„Doufal jsem, že budu venku dosti brzy, abych je zarazil. Ale tato raketa nemá co činit s ministerstvem osad.“

„Nemá?“

Fells šel ke stěně, kde byl poplašný zvonek pro vězně a stiskl ho. Dvě minuty potom otevřely se dveře.

„Je tu ještě jedna návštěva – ta vám to vyloží!“ řekl a nechal zoufalého Ambera, aby pronášel tiché kletby na vládní úřady vůbec a na ministerstvo vnitra zvlášť. –

Deset minut později otevřely se dveře opět. –

Amber nebyl připraven na tohoto návštěvníka, a když vyskočil těžce na nohy, zrudl a zbledl v rychlém střídání. Dívka sama byla bledá a nepromluvila, pokud se za dozorce nezavřely dveře. –

Krátká chvilka této pomlčky poskytla Amberovi času, aby nabyl své sebevlády.

„Bojím se, že vám nemohu prokázati všechny pocty, které vám patří,“ řekl. „Pro tuto chvíli je volnost mých pohybů poněkud omezena.“

Myslila, že naráží na svoji přítomnost ve vězení a skorem se usmála zdvořilosti jeho řeči, jež byla tak úplně mimo všechn soulad s ponurým okolím.

„Jste asi překvapen, že mne vidíte, pane Ambere,“ řekla. „Byla jsem zoufalá a šla jsem do ministerstva vnitra, abych se pokusila

dosíci rozmluvy s vámi – není nikoho jiného, kdo by věděl tolik o té výpravě a o lidech, kteří ji tvoří.“

„Měla jste jaké obtíže při dosažení tohoto dovolení?“ V Ambevých očích bylo podivně veselé zamhourání, jehož si však nepovšimla.

„Žádné – nebo skorem žádné,“ řekla. „Bylo to velmi zvláštní.“

„Ne tak příliš zvláštní, má dámo,“ řekl Amber. „Ne tak zvláštní, jako že jste mne hledala. – Víte, jsem jejich starým klientem – učiní mnoho, aby vyhověli pravidelnému hosti –“

Hleděla naň s bolestí v oku.

„Prosím – prosím, nemluvte tak!“ řekla velmi tiše. „Činíte mi bolest. Toužím cítiti, že nejste mimo všechnu lidskou pomoc – a když mluvíte tak lehkomyšlně – a děláte si žerty ze své – nesnáze – bolí mne to, opravdu!“

Sklopil oči a ona na chvíli také.

„Jest mi líto,“ řekl klidnějším tónem – „jestliže jsem vám způsobil nesnáz. Ale každá lítost z vaší strany byla úplně zbytečnou. Ne –“ dodal s náhlým znovuožitím bývalého Amvera, „ne, že bych byl nestál za to, aby se někdo pro mne mrzel, ale že jste nerozuměla docela všem okolnostem. – Ale – teď mi raději povězte, proč jste se mnou chtěla mluvit. Tamto je stolice – není právě příliš pohodlná, ale je nejlepší, kterou vám mohu nabídnouti.“

Odmítla s úsměvem usednouti a počala se svým vyprávěním.

Její bratr odplul – A Lambaire a Whitey odpluli s ním, a vzali s sebou kopii otcovy mapy.

„Nečinila jsem si přílišných starostí o té celé výpravě,“ řekla upřímně, „protože jsem si myslela, že je otcova mapa dostatečně přesná, aby je přivedla k té báječné řece. Úředníci v ministerstvu osad, s kterými bratr mluvil, smýšleli o tom stejně.“

„Proč s nimi mluvil?“ ptal se Amber.

„Aby obdržel potřebné povolení k pátrání po nerostech na britském území – je to korunní majetek, víte? Když bratr dojel do Afriky

a když mi podal kabelogramem zprávu o šťastném přistání, dostala jsem z ministerstva osad naléhavou výzvu, se žádostí, abych svoji mapu přinesla do Downing Streetu. Učinila jsem tak – a oni ji tam velmi bedlivě zkoumali, měřili vzdálenosti a porovnávali je s jinou mapou.“

„Nuže, a?“

„Nuže –,“ pokrčila rameny. „Celá výprava je marná. Není-li řeka Hvězd na portugalském území, neexistuje vůbec.“

„Není na britském území?“

„Ne! Je daleko za hraniční čarou, jež znamená rozhraní mezi anglickým a portugalským územím Západní Afriky.“

Amber byl zmaten.

„Co v tom mohu dělat?“ ptal se.

„Počkejte!“ pokračovala chvatně. „Nepověděla jsem vám všechno. Neboť je-li otcova mapa správnou, je řeka Hvězd bajkou. Oni tam určitě našli místo, naznačené na jeho mapě, a tam není ani les, ani řeka, jenom suchá, vyprahlá náhorní rovina.“

„Pověděla jste jim o tom falešném kompasu?“

„Lambaire byl ke mně velmi upřímným před Francisovým odjezdem. Ukázal svůj falešný kompas i jiný správný, a já jsem si sama všimla přesné odchylky. Ano, více – já jsem si pečlivě poznamenala tento rozdíl, a v ministerstvu osad kalkulovali všechny výpočty podle toho. Byl poslán kabelogram, aby zastavil mého bratra, ale on už opustil pobřeží a byl mimo dosah všech zpráv.“

„Vzala jste tu mapu s sebou?“

Vyndala osudnou mapu z tobolky a podávala mu ji. Nevzal ji od ní, neboť jeho ruce byly dosud spoutány za jeho zády – a ona náhle pochopila a zarděla se ohnivě.

„Otevřte ji a nechte mne na ni podívat, prosím!“

Studoval ji pečlivě. A pak konečně řekl:

„Mimochodem – kdo pověděl ministerstvu osad, že já vím vše o této věci – oh, ovšem, byla jste to vy!“

Přisvědčila.

„Nevěděla jsem, co mám dělat. – Ztratila jsem v té hrozně krajině otce – a teď jsem po prvé dostala strach i o bratra – nemám nikoho, ke komu bych se obrátila o radu –“

Zarazila se chvatně dostavši náhle strach, že tento trestanec se svou oholenou hlavou a spoutanýma rukama uhodne, jak veliké místo zaujal v jejích myšlenkách.

„Je tu cosi v nepořádku – jakési tajemství, jež nebylo rozluštěno. – Můj otec byl velmi pečlivým mužem a nemohl se takto zmyšlíti. Po všechny časy jsme věděli, že je jeho řeka na britském území.“

„Snad byly hranice změněny –,“ nadhodil Amber. Ale dívka zavrtěla hlavou.

„Ne. Ptala jsem se na to také. Hranice byla vyměřena r. 1875, a od té doby nebylo vůbec změn.“

Amber hleděl opět na mapu a pak pohlédl na dívku.

„Promluvíme s vámi o tom zítra –,“ řekl.

„Ale –,“ pohlédla naň s údivem. „Bude sotva možno, abych dostala na zítra povolení –“

Klíč zašramotil v zámku a těžké dveře se pomalu otevřely. Venku stál řiditel věznice s tváří zamračenou jako hromonosný mrak, vrchní dozorce a inspektor Fells.

„Čas prošel –,“ řekl řiditel mrzutě.

Amber naň pohlédl a ptal se:

„Byl slečně čas vyměřen tak krátce?“

„Mlčte –!“

Amber pohlédl na detektiva a usmál se.

„Dobrá,“ řekl – „je to tak ostatně lépe!“ – A náhle zvolal na řiditele vězení hlasem, jehož rozkazovací tón zněl neodolatelnou autoritou:

„Dejte mi ta pouta dolů, Cardeene!“

„Co u čer –“

„Dejte mu rozkaz, Felle!“ řekl Amber, a detektiv poslušně podal údivem ztuhlému muži složený úřední papír.

„Jste suspendován ze své služby,“ řekl Amber krátce. „Je zavedeno vyšetřování o způsobu, jak jste spravoval tuto věznici. Já jsem kapitán Ambrož Grey, jeden z Jeho Veličenstva inspektorů věznic.“

Ruce vrchního dozorce třásly se příšerně, když otáčel klíčem, jenž otevíral přičku pout.

XII. Amber odplul

Amber jel do Southamptonu jednoho neveselého dne v prosinci, když na vodách ležela smutná šedivá mlha, a když vše, co bylo zemí, mluvilo o pohodlí, o teplých, milých koutech u krbu a za staženými záclonami – a kdy všechno, co bylo mořem, bylo hladovou hrůzou nudy.

Nečekal, že uvidí Cynthii, když přišel na Waterlooské nádraží, neboť se s ní rozloučil velmi chvěle už včera večer... Byla dráždivě chladnou a sebevládnou – tak všedně střízlivou a věcnou v celém svém chování, že žádné ze slov, která si stokrát slíbil pronést, nechtělo na jeho rty.

Byl právě horlivě zaměstnán skládáním dopisu pro ni – dopisu, jež chtěl dát na poštu, nežli loď odpluje; a dostal se zrovna k místu, kde jedinou zběžnou větou chtěl načrtnouti své světské vyhlídky k její informaci, když náhle šla vlakem a nalezla ho.

Byl to podivný okamžik pro Ambera – byl v tu chvíli trochu nesouvislým ve své řeči – pronesl poznámku o krásném dni, zapomenuv, že déšť šlehá na okno vozu – a byl jí se společenskou zdvořilostí vděčen, že přišla, aby ho viděla odjíždět.

Nebyl asi právě příliš duchaplným ani inteligentním, neboť ji přistihl při záhadném úsměvu – ale co má člověk mluvit, když je jeho hlava plna myšlenek příliš ohromivých, aby byly vysloveny, a když je jeho jazyk nucen pronášeti všední příjemňůstky a zdvořilosti společenského tónu?

Příliš brzy, zdálo se mu, zazněla píšťalka průvodčího.

„Oh – čert to –,“ Amber vyskočil. „Lituji – chtěl jsem říci – Oh, kozel to –“

Usmála se opět.

„Budete mít ke všemu dosti času,“ řekla pokojně. „Jedu s vámi do Southamptonu.“

Radostí zpitý a vděčný muž sklesl nazpět na sedadlo, když vlak vyjel ze stanice. Co by byl chtěl říci, lze snadno si pomyslet. Zde byla příležitost – měla-li vůbec kdy býti jaká. –

Mluvil o kráse dne – mohla jej mít za hrubého, kdyby mu nebyla rozuměla. Strávil půl hodiny výkladem o tom, jak mu kloboučník poslal tropickou přílbu o dvě čísla větší, nežli potřeboval – a poskytl jí živé vylíčení toho, jak v ní vypadal.

Jevila zdvořilý zájem...

Příliš rychle projel vlak s hřmotem přes křižovatky v Eastleighu a zvolnil jízdu u města Southamptonu. Pršelo stále – řídký, studený deštík, jenž zastíral okna a zkresloval obrysy budov, mezi nimiž vlak pomalu projížděl na své cestě k přístavu.

Amber vydal dlouhý vzdech, a pak pozoruje záblesk pobavení v dívčích očích, usmál se také.

„Truchlivě špatné počasí, slečno,“ řekl lítostivě. „Nebesa pláčí – Anglie truchlí nad ztrátou milého syna – a všechno to ostatní, že ano –“

„Anglie bude nucena vpraviti se do svého smutku,“ řekla dívka s úsměškem, a Amber se divil, že dovede býti tak veselou za tak napjatě nepříjemných okolností, neboť se bojím, že byl Amber sobcem.

Ve velké stodolovité dvoraně nádraží sousedícího s nábřežím vystoupili z vozu a razili si cestu přes kouřící nábřeží k lodnímu můstku.

„Nalezneme suché místo,“ mínil Amber, „a já vás usadím v pohodlí, zatím co promluví několik vlídných slov k stewardovi.“ – Nechal ji ve velkém salonu a šel hledat svoji kabinu.

Bylo mu mysliti na jiné věci – na důležité věci. Na věci, týkající se jeho života, jeho budoucnosti, jeho štěstí. Kdyby teď jenom byl s to, aby našel cestu – začátek – úvod. Kdyby mu poskytla jenom nejmenší příležitost, aby jí pověděl, co mu bouří srdcem. Amber,

mladý muž pozoruhodně neobyčejně sebevládný ve většině životních příhod a otázek, zmítal se divoce na vlnách velmi bouřlivého moře vzruchu, přímo tváří v tvář zemi – ano se záchranným lanem v ruce, aby byl vytažen do bezpečnosti – ale neměl nejmenší odvahy, aby se lana chytil a obrátil svůj kormidla zbavený člun ke břehu.

„Nebot,“ omlouval se sám sobě – „mohou býti skaliska v tomto směru – a je lépe býti v pohodlí na moři, nežli utopeným na břehu.“

Se všemi těmito závažnými věcmi v hlavě přešel dvakrát kolem dveří své kabiny, minul svého stewarda a zabloudil do druhé třídy mezi zimou se chvějící míšence, nežli se probral tak dalece k vědomí svého okolí, aby viděl, že úplně zapomněl na pravý účel své cesty.

Vrátil se do velkého salonu lodi a našel ho prázdným! Zmocnil se ho divoký poplach. Omrzelo ji čekat – byla uražena dlouhou nepřítomností – za nedlouho měl odejeti jeden z vlaků nazpět – a ona odešla.

Vylétl ven na palubu – proběhl nespočetné schůdky a mostky – létal po širokých promenádních palubách k údivu neochvějných ubytovacích zřízenců, přeskočil dvěma kroky spojovací můstek k nábřeží a vyskočil na vlhké nábřeží a vrátil se chvatně opět na loď, aby obnovil svoje pátrání.

Jakým byl beznadějným oslem! Jak dokonalým pitomcem! –

Vrátil se do salonu – obraz tragického zoufalství – a našel ji, velmi chladnou a velmi suchou – což obé nebylo možno říci o něm.

„Ale – vyť jste celý mokrý!“ znělo její uvítání. Amber se plaše a hloupě usmál.

„Ano – ztratilo se mi jedno zavazadlo – víte – nechali je na nábřeží – zrovna trochu deště – ale – musím vám něco říci –“ Byl bez dechu, ale byl rozhodnut, když usedal vedle ní.

„Teď půjdete rovnou do své kabiny a převléknete se,“ nařídila.

„Nečिňte si proto starostí – já –“

Potřásla prudce hlavou.

„Musíte!“ řekla pevně. „Uženete si spoustu nejhorších věcí – a mimo to vypadáte komicky!“

To bylo ovšem vrcholem všech důvodů, neboť mužové budou čeliti všemožným nebezpečím a potlačí všemožná hrdinná přání, ale směšnost je nepřítelem, před nímž uteče nejstatečnější.

Strávil rozčilenou a vášní žhavou půlhodinu otevíráním zavazadel, hledáním a vytahováním částí oděvů, jichž měl potřebí k převléknutí. Většinou ležely ovšem na dně všemožných kufrů a vyhýbaly se všemu objevení. Byl horký a rozcuchán, když prsty, které se chvěly rozčilením, zapjal poslední knoflík a zamkl dveře nad zmatkem způsobeným v kabině.

Bylo ztraceno půl drahocenné hodiny – druhou bylo nutno obětovati přesnídávce – neboť loď pořádala znamenitou snídani pro přátele svých cestujících, a jeho dáma byla velmi lidsky hladova.

Když přišli na krytou promenádní palubu, byla právě na loď přivezena pošta, což znamenalo, že za půl hodiny zazvoní zvonec pro všechny, kdo necestují s sebou, aby odešli na pobřeží a požehnaná příležitost, kterou mu osud tak nádherně vložil do rukou, bude ztracena.

Zdálo se, že je náchylnější mluvit o možnosti, že dostihne jejího bratra – velmi odpustitelná touha z její strany, ale touha, která ho velmi nerozumně zlobila. Ale uklidnil se, aby naslouchal a odpovídal více méně inteligentně.

Kroutil se v tichém zoufalství, jak minuty ubíhaly a cosi jako zoufalé zasténání vydralo se z jeho hrudi, když lodní zvon zazněl známým znamením

Vstal trochu bledý.

„Bojím se, že toto je chvíle – kdy se rozejdeme,“ řekl nepevně. „A bylo několik věcí, které bych vám byl rád řekl.“

Vyskočila trochu poplašena, jak se mu zdálo – dojistá zmatena, mohl-li souditi podle bledosti a červeně, jež vlétly ostře do jejích lící.

„Chtěl jsem vám říci – optati se vás – já neznamenám právě mnoho, pokud jde o muže – a řekl bych, že jsem –“ Měl příliš mnoho začátků k tomuto prvému proslovu, a teď je zkoušel po řadě všechny.

„Snad by bylo lépe, kdybyste trochu počkal,“ řekla jemně.

„Chtěl jsem vám o tom psáti,“ pokračoval, „jakmile dojedeme k Sierra Leone, opravdu – byl bych vám psal hned odtud ze Southamptonu.“ – Ubytovací úředník procházel palubou.

„Ještě někdo na břeh?“ ptal se a pohlédl tázavě na vzrušenou dvojici. „Poslední můstek se stahuje, madame!“

Amber na ni hleděl v zoufalé beznaději.

„Bojím se, že tedy přece jen budu musit psáti?“ řekl lítostně a zasmál se.

Odpověděla mu úsměvem, ale nehýbala se.

„Ačli nechcete býti s námi odvežena na Alebské pobřeží,“ řekl napolo žertovně, „budete nucena si pospíšiti!“

Usmála se opět.

„Já chci býti odvežena na Alebské pobřeží,“ řekla. „To je důvod, proč jsem zaplatila svoje převozné!“

Amber strnul beze slov.

„Ale – to nejde – vaše zavazadla.“

„Moje zavazadla jsou v mé kabině,“ řekla s dokonalou nevinností, „Vy jste nevěděl, že jedu s vámi?“

Amber neřekl ničeho – jeho srdce bylo příliš plno pro slova.

* * *

Když byli pět dní na cestě a homolovitá hora tenerifská klesala za nimi pod obzor, procitl Amber k vědomí vážnosti situace.

„Já jsem byl strašidelným sobcem,“ řekl. „Kdybych byl měl dosti síly k tomu, byl bych vás přemluvil, abyste opustila loď v Santa Cruz. Neměla jste chodit s sebou!“

„J'y suis – j'y reste⁵“, řekla líně. Byla natažena na proutěné lenoškové židli – roztomilý obrázek od hrotů bílých střevíčků k temeni hnědé hlavy.

„Já jsem dcerou cestovatelovou,“ pokračovala s položertovnou vážností, „a vy byste na to neměl zapomínat, kapitáne Greyi!“

„Byl bych radši, kdybyste mi říkala Amber!“ řekl.

„Dobrá! – Pane Ambere!“ opravila se. „Ačkoliv se to zdá trochu důvěrným. – O čem jsem mluvila?“

„Honosila jste se svým rodem,“ řekl. Přitáhl si židli vedle ní. „A my jsme vám uctivě naslouchali.“

Nepromluvila po nějakou chvíli, a její oči sledovaly tančící vlnky za lodní kormou, jak loď ubíhala vodou.

„Je to veliký podnik – není?“ řekla náhle. „Ta země zabila mého otce – vzala mého bratra –“

„A nemá vzítí vás!“ řekl skrze zuby. „Nechci žádné takové pošestlosti. Musíte se vrátiti nazpět. Potkáme parník jedoucí domů z Congo u Grand Bassam, a převezu vás –“

Zasmála se hlasitě – dlouhým hlubokým smíchem nekonečného pobavení.

„Násilím, myslím – že ano?“ posmívala se mu. „Anebo mne zabalíte do plátna s cedulkou: ‚Neklad'te blízko ke kotlům.‘ – Ne, ne! Já půjdu až k základně všech válečných operací – ne-li dále. To je můj palaver – říkají to tak v Africe, že? – mnohem více nežli váš!“

Byla teď úplně vážnou.

„Myslím, že jest,“ řekl pomalu. „Ale je to záležitost pro muže, a k tomu velmi choulostivá záležitost. Nežli dohoníme Lambaira a jeho družinu, i když –,“ zaváhal.

„I když je vůbec dohoníme,“ řekla pokojně a on přikývl.

5 Tu jsem – tu zůstanu. *Pozn. překl.*

„Nemá smyslu zavíratí oči před možnostmi,“ řekl. Jeho veselé protahování slov ho úplně opustilo a něžnost jeho hlasu vyvolala u dívky zachvění.

„Je na nás, abychom hleděli v tvář i nejhoršímu,“ řekl. „Lambaire může a nemusí věřití, že je řeka Hvězd na portugalském území. Jeho účelem při zfalšování kompasu mohlo býti zcela dobře, aby oklamal anglickou vládu o své dobré víře – víte, měli jsme důvěřovati vašemu otci a přijmouti jeho mapu bez dalších otázek.“

„Myslíte, že to bylo jeho úmyslem?“ ptala se.

Amber zatřásl hlavou.

„Upřímně – ne! Mojí domněnkou jest, že kompas byl porušen za tím účelem, aby váš otec, když by se jednou vrátil se svou mapou, nemohl tyto doly vícekrát naléztí. Myslím, že Lambairovou myšlenkou bylo, aby tyto mapy nebyly k užítku pro nikoho jiného nežli pro něj samotného – kdyby náhodou padly někomu jinému do rukou.“

„Ale proč vzal k tomu Francise?“ ptala se v pochybnostech. „K čemu má posloužiti takový chlapec?“

„Asi to bylo jedinou cestou, jak od vás dostati tu mapu,“ usmál se. „Ostatně, jejich právní posice byla jen posílena, měli-li by s sebou syna objevitelova.“ –

Byl to jediný rozhovor, jež spolu měli o této věci. V Sierra Leone přenesli svá zavazadla na Pinto Colo, malý portugalský pobřežní parník, a pak jim nastala zdlouhavá, plíživá cesta podél pobřeží, kde, jak se zdálo, loď spouštěla kotvy po každých několika mílích, aby nechala vyloditi několik sudů německého rumu.

A pak jednoho jitra, když na olejovité vodě spočívala hustá bílá mlha, zakotvili opodál od nížce ležícího pobřeží – neviditelného z lodi – jež bylo počátkem zakázaného území.

„Jsme na místě,“ řekl Amber o hodinu později, když byl pobřežní člun přitažen na břeh. Obrátil se k vysokému suchému domorodci, stojícímu stranou od hloučku člunařů, kteří pomáhali při přistání.

„Ten konsul, on pryč?“

„Massa,“ řekl černý muž důrazně, „on pryč do křoví jeden čas – ten bílý muž on pryč do křoví, ale ti lidé křoví rozsekali bílý muž – tak konsul pryč do křoví pověsit lidi křoví.“

Pro dívku to bylo pouhou hatmatilkou a ona hleděla od domorodce k Amberovi, jenž tu stál v napětí a s tváří, v níž bylo zřítí pozornost.

„Jak byl jméno, ten bílý muž, co přišel mrtev?“ ptal se.

Nežli mohl muž odpovědět, upoutalo něco jeho pozornost a on zdvihl hlavu vzhůru. Nad ním pomalu kroužil pták.

Černoch zdvihl ruce a zahvízdal měkkým hvizdem. A pták se spustil dolů jako kámen, na písčité břeh, vstal s námahou, udělal několik kroků a padl opět a jeho veliké vole se bouřlivě dmulo.

Domorodec jej něžně zdvihl – byl to holub. Kolem červené nohy byl kaučukovým páskem připevněn kousek tenkého papíru. Amber sám sejmul pečlivě papír a uhladil jej. A četl ho tiše.

„Veliteli Houssů.

Pánové Lambaire a Whitey dostihli do Alebské misijní stanice. Hlásí, že objevili hledané dýmantové pole a sdělují, že Sutton zemřel zimnicí před měsícem.

Podepsán H. Sanders.“

Přečetl to pomalu znovu, a dívka naň hleděla s napjatou tváří.

„Co to kdo píše?“ ptala se.

Amber složil pečlivě lístek.

„Je to z misijní stanice. Není to určeno pro nás!“ řekl vyhýbavě.

XIII. V pralese

Daleko v zemi K'hasi seděli tři muži u ohně. Slunce zapadalo a oheň z klád, takový, jak jej domorodci zapalují v nejžhavějších dnech, vysílal kolmý, řídký sloupec kouře.

Tlustý muž v zamazaných šatech byl Lambaire, suchý muž s neoholenou tváří byl Bělásek. Zotavoval se z druhého záchvatu zimnice, a ruka, kterou zdvihl k ústům, se znatelně chvěla. Mladý Sutton byl zamračeným třetím.

Nemluvili pojídacíce málo chutnou rybu, kterou pro ně chytil vůdce karavany. Teprve, když skončili svoje jídlo a poodešli dolů k břehu řeky, přerušili zachmuřené mlčení.

„Tohle je konec všeho,“ řekl Lambaire těžce.

Bělásek neřekl ničeho.

„Tři tisíce liber stála tato výprava a ani nemohu odhadnout, kolik let mého života,“ pokračoval Lambaire, „jsme tisíc mil od pobřeží.“

„Čtyři sta,“ přerušil ho Bělásek netrpělivě, „ale bylo by to jedno, kdyby to byly čtyři tisíce.“

Hovor umlkl na dlouhou chvíli.

„Kam teče tato řeka?“ ptal se Lambaire. „Někam musí téci.“

„Teče krásnou zemí lidožroutů,“ řekl Bělásek mrzutě. „Pomýšlíte-li na krátkou nadcházkou přímo k moři, vynechte řeku!“

„A není žádná řeka Hvězd – žádné diamanty! Byl to proklatě znamenitý badatel, ten váš otec, Suttone.“ Řekl to divoce, ale hoch neodpověděl, hledě mrzutě do řeky s hlavou na kolenou.

„Proklatě znamenitý badatel!“ opakoval Lambaire.

Sutton trochu otočil hlavu.

„Nehádejte se se mnou,“ řekl v zasmušilé ponurosti. „Protože budete-li –“

„He? A budu-li?“ Lambaire byl zralým k hádce s kýmkoliv.

„Budete-li, zastřelím vás na místě!“ řekl hoch a obrátil hlavu opět k řece.

Lambairova tvář sebou škubala a on napolo vstal – seděli na břehu řeky.

„Žádné takové řeči ke mně, Suttone,“ bručel chvějivě, „to není řeč, která –“

„Oh, zavřete!“ štěkl Bělásek. „Nepotřebujeme vašich tlachů, Lambaire, potřebujeme cestu odtud.“

Cestu odtud! – To byl výsledek, k němuž hledání řeky dospělo. – Toto bylo koncem čtyřměsíční pouti, kdy je každý den zaváděl hlouběji a hlouběji do houštin neznámé končiny; každý týden přetrhl další spojku s civilizací. Nedošli k portugalské hranici, protože dávno, nežli se dostali na sto mil od hranice, bylo patrné, že je mapa úplně falešná. Byly na ní nakresleny malé vesnice, k nimž se nikde nedostali. Jednou, když přišli na stopu vesnice a dostali se do hlavního sídla jednoho z kmenů, shledali, jako shledali jiní afričtí cestovatelé před nimi, že v okruhu sta mil je možno nalézt několik tuctů vesnic téhož jména.

A po celou tu dobu malá výprava se svou rychle se zmenšující tlupou nosičů dostávala se hlouběji a hlouběji do houštin. Vyjednávali s lidmi z Alebi, vybojovali dlouhý boj s lidmi křovin uprostřed lesa, drželi svůj tábor proti tří dennímu útoku malovaných K’hasi a dostihli pochybné bezpečnosti, kterou mohla poskytnouti duševní skleslost otrockého lidu ve vnitrozemí.

A koncem toho všeho bylo, že se výprava musí vrátit a projítí při tom rozruženými krajinami, kterýmiž si vynutila cestu sem.

„Není jiné cesty,“ trval Lambaire na svém. Bělásek potřásl hlavou. Neobyčejně bídný konec velké výpravy. –

Sleduji běh myšlenek v Suttonově mysli, jak hleděl zachmuřeně na řeku tekoucí líně okolo nich. – To nebyl konec, jímž končily podobné výpravy v knihách. Cynthia se bude smáti – zachvěl se tou myšlenkou. A možná, že bude plakat – a že k tomu bude opravdu mít příčinu. –

A ten zloděj – Amber. Podivné jméno, Amber – Ambra – zlato – diamanty. Žádné diamanty – žádná řeka Hvězd. Sen vyprchal. Toto byla řeka. Vlekla se pomalu zemí kanibalů, prorážela stovkami mil vodopády a peřejemi a ústila do moře – – – kde byly lodi, jež by člověka dovezly do Anglie... do Londýna.

Vyskočil.

„Kdy vyrazíme?“ ptal se tupě.

„Vyrazíme?“ Lambaire vzhlédl.

„Musíme jít zpět cestou, kterou jsme přišli,“ řekl hoch. „Můžeme právě tak dobře vyrazit hned – nosiči utíkají. Dva uprchli včera v noci. Nemáme už žádných potravin pro bílé lidi. A máme pro každého z nás asi čtyři sta nábojových pouzder.“

„Myslím, že můžeme vyrazit zítra,“ řekl Lambaire nevolně.

* * *

Nežli slunce vyšlo, počala malá výprava svoji cestu k pobřeží. Po tři dny šli, aniž narazili na odpor. Čtvrtého dne přišli na pluk K'hassi, meškajících na lovu – osudná příhoda, neboť doufali projít zemí K'hassi bez vážných bojů. Lovecký pluk zanechal své honby na slony a pustil se do veselejší zábavy – do honby na lidi.

Na štěstí dostala se malá výprava do volné krajiny, jež leží k západu od vlastní země K'hassi a ve volném prostranství udržela pronásledujícího nepřítele v šachu. Pátého dne karavanní vůdce výpravy, jenž krácel vzadu za potíciemi se nosiči, náhle vypukl v divoký a hlasitý zpěv. Sutton a Bělásek šli dozadu, aby se podívali, co je příčinou tohoto výlevu – a muž jim vyprávěl se smíchem, že viděl několik ďáblů. Té noci tento vůdce vzal kus dřeva, a přioplaziv se kradmo k jednomu z nosičů, s nímž byl dosud v nejlepším přátelství, rozbil mu hlavu na kaši.

„To je spavá nemoc,“ řekl Sutton.

Tři běloši stáli nedaleko stromu, u něhož byl šílený vůdce uvázán – ne bez předchozích menších poranění mezi ostatními nosiči.

„Co můžeme dělat?“ hněval se Lambaire. „Nemůžeme ho tu nechat – umřel by hladem – anebo by se mohl osvobodit – a to je horší –“

Konečně nechali hádanku až na ráno, postavivše stráž, aby hlídala zešíleného vůdce.

Nosiči byli nazítří shromážděni pod vedením nového vůdce, a karavana šla dále. Jenom Bělásek zůstal pozadu. Lambaire, jenž kráčel uprostřed řady, zaslechl ostrý výstřel revolveru, a po krátké chvíli druhý. Zachvěl se a otřel si mokré čelo hřbetem ruky.

Bělásek brzy dohonil ostatní karavanu – Bělásek, jehož tvář byla bledá a rty se chvěly.

Lmbaire naň hleděl ustrašeně.

„Co jste udělal?“

„Jděte! Jděte dál!“ chrčel Bělásek. „Příliš mnoho se ptáte, Lambaire – příliš mnoho vyzvídáte – víte po čertech dobře, co jsem udělal. Nemohu nechat černocho umřítí hladem – he? Vy byste ho nechal –“ Jeho hlas se zdvihl v pronikavé pištění a Lambaire, pokyvuje bezmocně hlavou, přestal se ptáti. –

V povídkách je ničema tak naveskrz ničemou, že o něm není možno říci nic dobrého – žádný záslužný čin nemůže obstáti, aby svědčil v jeho prospěch. Ve skutečném životě velcí ničemové mohou se státi hrdiny. Lambaire byl od povahy zbabělcem – a byl tedy tím větším hrdinou, že bez nářku snášel útrapy pochodu a čelil nebezpečím, jež se na ně šklebila den ze dne.

Vstoupili do země Alebi, na posledním dlouhém oddílu své cesty. A tu přišla Lambairovi velká myšlenka. Nesvěřil se s ní nikomu, ale nechal si ji pro sebe a převracel ji v hlavě ze všech stran po celé dva dny.

Přišli na domorodou vesnici, jejíž obyvatelé byli přátelsky nakloněni podivným bílým mužům, a tak tam odpočinuli svým utrmáceným tělům po celé tři dny.

Večer druhého dne, když seděli před planoucím ohněm – neboť noční vzduch dovede píchat i v rovníkové Střední Africe – odhalil Lambaire, co má na srdci.

„Uvědomujete si, vy braši, čemu vlastně kráčíme vstříc?“ optal se náhle.

Ani jeden, ani druhý mu neodpověděl. Sutton jevil neklidný zájem o hovor, ale Běláskovy oči se číhavě přimhouřily.

„Jdeme vstříc čertu – jdeme do pekla!“ řekl Lambaire důrazně. „Já jdu vstříc soudu pro bankrotáře, a vy, Bělásku také. Sutton jde vstříc něčemu, co ho udělá posměchem celého Londýna. A –“ dodal s pomalou rozvážností, číhaje na účinek svých slov, „něčemu, co uvede v posměch i jméno jeho otce.“

Viděl, jak se hoch zachvěl a pokračoval.

„Já a Bělásek uvedli jsme v život akciovou společnost. Dostali jsme peníze od veřejnosti. – Démantové doly – skvělé prospekty – a všechno to ostatní k tomu –“

Zachytil Běláskův pohled, s nímž zamyšleně pokyvoval hlavou a viděl zmatený zájem v Suttonově líci.

„Vracíme se –“

„Vrátíme-li se,“ zamumlal Bělásek.

„Nemluvte jako blázen!“ okřikl ho Lambaire. „Na mou duši, vy mně děláte na nic, Bělásku! Zkazíte člověku všechno! – Vrátit se! Ovšem, že se vrátíme zpět – nejhorší boje jsou za námi – teď jde jen o pochod – o pochod k civilizaci – jsme už v jejím dosahu –“

„Dál, dál!“ zvolal Bělásek netrpělivě. „Až se vrátíme –?“

„Až se vrátíme,“ řekl Lambaire, „budeme nuceni říci: Podívejte se, vy lidé – pravda na celé té věci je –“

„Vyzpovídat se ze všeho,“ mumlal Bělásek.

„Vyzpovídat se ze všeho! – Není žádných dolů!“

Lambaire umlkl, aby dal významu celého jejich položení, čas vniknouti právě tak do jejich myslí, jako tkvělo v mysli jeho.

„Nuže?“ ptal se Bělásek.

„Nuže!“ opakoval Lambaire. „Proč to máme učiniti? – Pohleďte!“ – Naklonil se kupředu a mluvil rychle a s velkou opravdovostí. „Co nám brání, abychom řekli, že jsme to diamantové místo našli, eh? Můžeme řeku vynechat – udělat z ní vyschlé řečiště – viděli jsme sta míst, kde jsou řeky za mokrého období. – Dejme tomu, že se vrátíme celí a zdraví s kapsami plnými nebroušených diamantů – v Londýně jich mohu koupit, mnoho-li chci –“

Běláskovy oči svítily a skákaly – nebylo potřebí ptáti se ho, jak se mu tento důmyslný plán zamlouvá. Ale Sutton se ptal.

Tvář mladého muže byla strnule napjatá. Hněvem!

„Vy jste šílený, Lambaire!“ řekl hrubě. „Myslíte, že bych se chtěl vrátit a lhát? Představujete si, že budu účastníkem podvodu takového druhu – a že propůjčím jméno svého otce a jeho památku k podvodnickému kejklářství? – Vy jste šílený!“

Ani Lambaire, ani Bělásek naň nehleděli jako na vážného člena výpravy a jejího účelu. A nečekali odporu od někoho, na koho byli zvyklí pohlížet jako na pouhý nástroj – na stvůru jejich zájmů. Ale bylo jim setkati se s tímto odporem, a to s odporem, jenž jenom sílil a houževnatě každým důvodem, jež dovedli uvést proti němu.

Muži, kteří se ocitnou mimo styk s civilisací, jsou náchylni zaujmouti zvrácená a zvrhlá hlediska vůči mravním věcem, a nežli opustili přátelskou vesnici, i Lambaire i Bělásek – jenž z obou měl zdravější rozum – hleděli na sebe jako na lidi, jimž bylo velmi těžce a nespravedlivě křivděno a ubližováno.

Suttonovy směšné ohledy a divné mravní cvrčky stály mezi nimi a bohatstvím. Tento šílenec svou tvrdošíjností bránil jim, aby sklidili odměnu za svou důmyslnost a pšli. Ke konci týdne – týdne to, jenž na neštěstí nebyl vzrušen nijakým náhle se objevivším nebezpečím, jež by je bylo vyburcovalo k jasnějšímu myšlení – byl Sutton mezi nimi vyvrhelem. –

A bylo hůře.

Ukázala se u něho velmi ošklivá forma malárie – bahenní zimnice – a karavana byla nucena zastaviti na veliké mýtině uprostřed lesa. Zde, poblíže vyschlého řečiště, upravili svůj malý tábor, na místě, kde bylo možno dosíci slušné vody kopáním na několik stop pod povrch země.

Lambaire a Bělásek šli se projíti lesem. Žádný z nich nemluvil a oba znali myšlenky soudruhovy.

„Nuže?“ řekl Bělásek konečně.

Lambaire se vyhnul jeho zrakům.

„Znamená to pro nás bankrot – a je tu bezpečnost a bohatství, kdyby chtěl dostat rozum.“

Opět dlouhé mlčení.

„Je to s ním zlé?“ optal se Lambaire náhle. A Bělásek pokrčil rameny.

„Ne huře, nežli bylo půltuctukrát se mnou. Je to jeho první záchvat zimnice.“

Opět velmi dlouhé mlčení, jež konečně přerušil Bělásek.

„Nemůžeme ho nésti – máme už jen dva nosiče – a je ještě padesát mil před námi nežli dojdeme k misijní stanici – říkají nosiči.“

Chodili bez cíle sem a tam, oba pohrouženi ve vlastní myšlenky. Nepromluvili již, ale vrátili se do malého tábora, kde vzdychal a naříkal napolo blouznící mladík, mluvě většinou sám k sobě.

Lambaire stál u něho hledě dolů na neklidnou postavu. A pak šel vyhledat Běláska.

„Tohle to nutno provésti podle pravidel,“ řekl a vyndal zápisní knížku. „Já důvěřuji vám, Bělásku, a vy důvěřujete mně – ale napíšeme si to černé na bílém.“

Oba zápisy byly napsány shodně týmiž slovy. Bělásek trochu bručel, ale podepsal...

Před obvyklou hodinou vzbudil Bělásek hochu z pobřeží, jenž sloužil za tlumočníka a byl jedním z obou zbylých nosičů.

„Vstaň,“ řekl drsně. „Nalož si ty ručnice na hlavu a jdi rychle!“

Domorodec ospale vstal. Oheň byl téměř dohořel a domorodec doň kopl bosou nohou, aby ho povzbudil k novému plameni.

„Nech toho!“ okřikl ho Bělásek zuřivě – byl v neobvykle špatné náladě. „Vzbuď druhého muže a vyrazte na cestu.“

Malá společnost šla mlčky po tmavé lesní stezce, a domorodec šel napřed s rozžatou lucernou na ochranu proti možnému útoku divé zvěře.

Náhle se zastavil a obrátil se k Lambairovi, jenž klopytal za ním.

„Ten mladý pán – já nevidím.“

„Jdi dál,“ řekl Bělásek bručivě. „Ten massa on umřel jeden čas.“

Domorodec zabručel a šel dále svou cestou. Smrt v této zemi, kde lidé ráno vstávají zdraví a veselí, jsou pohřbeni při západu slunce, neznamena mnoho.

Zastavili s rozedněním, aby pojedli jídlo, které bylo obvykle odbýváno před pochodem.

Oba běloši jedli mlčky – a žádný nepohlédl na druhého.

Teprve, když byl les zaplaven jasem vycházejícího slunce, učinil Bělásek zmínku o událostech noci.

„Nemohli jsme toho černocho nechat za sebou umřít hladem – a ať jsem proklat, nenechali-li jsme teď bílého muže!“ řekl a zaklel strašlivě.

„Nedělejte to – neříkejte toho!“ promluvil Lambaire zdvihaje s protestem svou velkou ruku. „Nemohli jsme – nemohli jsme udělat – co jsme udělali – co jste udělal tomu šílenci – mějte rozum, Bělásku – je mrtev!“

O tři dny později došli do misijní stanice, daleko v divočině exponované stanice civilizační činnosti bílých mužů, a heliografická depeše donesla zprávu o jejich příchodu okrskovému komisaři, jenž právě pracoval v krajině tak ploché, že nebylo možno zříditi sluneční telegrafii až k moři.

Ale měl plný košík poštovních holubů.

* * *

Tři týdny odpočinku, měkká lože ke spaní, křesťanská strava k jídlu a užití břitev, to je celý rozdíl, jež lidé Lambairova typu ve světě vidí. – A tyto vymoženosti udělaly z něho zase bývalého Lambaira.

Měl velmi příhodnou a ochotnou paměť. Zapomínal velmi snadno na nemilé věci. Do misijní stanice přišel malý, ostrorýsý muž v khaki, obávaný vládní zástupce Sanders a ten kladl otázky. Ale vzhledem k zesláblému stavu misijních hostí nenaléhal přespříliš na podrobné informace. Vyslechl bez valného překvapení, že řeka Hvězd byla objevena. Z neurčitého popisu, jež mu oba muži poskytli o místech, kde byl objev učiněn, usoudil, že je nové diamantové pole na britském území – byl tím rozmrzen – ale neukázal toho.

Neboť žádný řádný muž, pověřený péčí o blaho domorodého lidu, neuvítá s radostí objev drahých kamenů nebo kovů na svém území. Takovéto bohatství znamená války a boje a zdvihání nových a nových domorodých bojových sil k ochraně obchodních zájmů dolovacích podnikatelů. – Znamená to konec pravidelného stavu věcí a znamená to, že se na kraj a jeho lid snesou všechny stíny ukvapené civilisovanosti.

Byli kritikové, kteří se ptali, proč vládní zástupce hned tehdy a na místě nežádal o několik ukázek z těch, které Lambaire a Bělásek přinesli z tajemných dolů. Ale Sanders, jak jsem vysvětlil jinde, byl prostým mužem, jenž nebyl nikdy obtěžován správou dolovací krajiny a opravdu neměl nejmenších vědomostí o tom, co by měl činiti za podobných okolností.

„Kdy zemřel Sutton?“ ptal se. A bylo mu pověděno.

„Kde?“

Zde byli v nesnázi, neboť místo, jež naznačili, bylo sto mil ve vnitrozemí.

Sanders provedl rychlý výpočet.

„Musí to býti o trochu blíže,“ řekl. „Nemohli jste jinak doraziti k misijní stanici za tu dobu.“

Připustili možnost omylu a Sanders to přijal maje trochu zkušenosti s pamětí hladem vysílených mužů.

Vyptával se nosičů a ti nebyli podrobnějšími.

„Pane,“ řekl nynější „vůdce karavany“, mluvě pobřežním nářečím, „bylo to na místě, kde jsou čtyři stromy docela blízko sebe a dva jsou kopálové stromy a dva jsou rudé dřevo.“

Protože jsou lesy v Alebi složeny hlavně z rudého dřeva a ze stromů kopálových, nezmoudřel z toho zástupce příliš.

O čtrnáct dní později dostali se Lambaire a Bělásek do malého městečka na pobřeží, kde Sanders sídlil.

XIV. Hrstka oblázků

Vejíti do pokoje v Západní Africe s myslí plnou takových věcí, jako plnily myslí pánů Lambaira a Běláska, a ocitnouti se náhle tváří v tvář muži, o němž jste mysleli, že tlačí dubové pryčny ve venkovské věznici v Anglii, je věcí trochu překvapující. A to byl zážitek, jenž čekal na oba cestovatele. Nastala dramatická pomlčka, když Amber vstal z pohodlné lenošky vládního zástupce.

Hleděli naň a on hleděl na ně v mlčení. Uštěpačný úsměv, jež se naučili tak dobře znáti, chyběl na jeho jinak nezměněné tváři. Byl dokonale vážný.

„Halo,“ řekl Lambaire, „co to znamená?“

Nebyla to nadobytěj duchaplná otázka. – Pro chvíli Amber nepromluvil. Trojice byla samotna v zástupcově bungalovu. Amber jim pokynul k usednutí a oba usedli ihned, hypnotisováni neočekávaností této události. –

„Co jste udělali se Suttonem?“ ptal se Amber pokojně.

Neodpověděli mu, a on otázku opakoval.

„Je mrtev,“ řekl Bělásek. A řekl to zbytečně hlasitě. „Je mrtev – zemřel zimnicí na pochodu. Bylo to velmi smutné... zemřel zimnicí.“

Po prvé za celý svůj život byl Bělásek ve smrtelné hrůze strachu. V Amberově hlasu byl podivně velitelský přízvuk, jež bylo těžko vysvětliti. Vypadalo to, jako by tento trestanec náhle zaujal křeslo soudcovo. Ani Bělásek, ani Lambaire nemohli si pro tu chvíli uvědomiti, že muž, jenž od nich žádal počet, byl týmž, jež naposledy viděli ukována k řetězu trestanců na nábřeží v Paddingtonu.

„Kdy zemřel?“

Pověděli mu, mluvíce horlivě jeden přes druhého.

„Kdo ho pohřbil?“

Opět sbor obou hlasů.

„Ale měli jste s sebou dva domorodce – a neřekli jste jim ničeho. Ani jste jich nevyzvali, aby vykopali hrob.“ Jeho hlas zněl zlobně, oči, jež na ně hleděly, mhouřily se, až byly skorem zavřeny.

„My jsme ho pochovali,“ nalezl hlas Lambaire, „protože byl bělochem a my byli také bělochy – nechápete?“

„Chápu!“

Šel ke stolu a vzal z něho list papíru. Viděli, že to je zběžný náčrtek krajiny a hádali, že představuje dějiště jejich pouti.

„Ukažte mně místo, kde je pochován,“ Amber položil mapu na Běláskova kolena.

„Neukazujte nic!“ Lambaire zatím nabyl trochu své sebevlády. „Co chcete naznačovat, Ambere? Kdo jste, u čerta, že se odvažujete přijít a klásti otázky a vůbec co? – A k tomu vy – starý kriminálník!“

Jak jeho odvaha oživovala, počal kletí – snad jeho odvaha potřebovala této posily.

„... Když člověk prodělal tohle všechno!“ zuřil funivě, „hlad a žízeň a boje – a pak býti vyslýchán zlodějem!“

Ucítil prudký stisk Běláskovy ruky na zápěstí a zarazil se.

„Nemluvte nic více, nežli jste nucen!“ mumlal Bělásek. Lambaire spolkl svůj vztek a poslechl.

„Co je s těmi řečmi o démantovém poli?“ pokračoval Amber tímž nevzrušeným, klidným hlasem. „Vláda neví o žádném takovém poli – o žádné takové řece. Řekli jste vládnímu zástupci, že jste našli takové místo. Kde je?“

„Najděte si ho, Ambere!“ ječel Bělásek. „Vy jste obratný – najděte si ho! Najděte si ho, jako jsme si ho musili nalézt my! My jsme našli svoje zprávy vyzvídáním u lidí – my jsme byli a hledali!“

Hmatal kolem sebe po podlaze napolo zatmělého bungalovu a našel svůj klobouk.

„My odjždíme zítra,“ řekl, „a první věcí, kterou učiníme, až se dostaneme do civilisovaného přístavu, bude, že jim podáme zprávu o vás – eh? To nejde, aby ptáčkové ulétli z káznice běhali a bavili se

po anglických osadách a hráli si na pány!“ Kýval hrozebně hlavou, a byl odměněn úsměvem, jenž byl Amberovým hlavním půvabem.

„Pane Bělásku –,“ řekl Amber něžně. „Neodplujete zítra – loď odpluje bez vás!“

„Eh?“

„Loď popluje minus!“ opakoval Amber. „Žádný Bělásek – žádný Lambaire!“

Potrásal účastně hlavou.

„Co tím míníte?“

V odpověď zaklepal Amber na list papíru, jež byl vzal zpět z Běláskovy protestující ruky.

„Někde tady,“ ukázal k místu znamenajícímu křížem, „poblíže vyschlého řečiště, zemřel člověk. Bílý člověk. Já potřebuji důkazy jeho smrti – a důkazy způsobu, jak ho smrt našla, nežli vás nechám odejít.“

Nastala opět pomlčka.

„Co tím míníte, pane Ambere?“ ptal se Bělásek a jeho hlas zněl velmi nepevně.

„Přesně to, co pravím,“ odpověděl Amber poklidně.

„Myslíte snad, že jsme ho zavraždili?“

Amber pokrčil rameny.

„Zvíme to vše, nežli nás opustíte, pánové,“ řekl lehce. A v jeho hlasu bylo cosi, co způsobilo, že oběma mužům přebíhal po zádech mráz.

„Já se to dozvím, protože jsem vyslal hledací četu zpět k místu, kde jste říkali, že jste nechali pana Suttona,“ pokračoval Amber. „Váš bývalý tlumočník nebude mít přílišných obtíží, aby to místo našel – je už na cestě k němu.“

Lambaire byl bledý jako smrt.

„My jsme Suttonovi neudělali nic,“ řekl umíněně.

Amber jenom naklonil hlavu.

„To se dozvíme!“ řekl.

Když šli od vládní budovy k chýši, kterou jim vládní zástupce dal k dispozici, Lambaire náhle stanul a dotkl se ramene svého soudruha.

„Což kdyby –“ vydechl – „kdyby –“

Bělásek setřásl jeho ruku.

„Neblázněte zas!“ řekl hlasitě. „Kdyby co?“

„Kdyby – kdyby některý pocestný domorodec nebo špeh, jenž snad šel za námi – ho našel – a ušetřil ho –“

„Můj Bože! Na to jsme nepomyslili!“

Dalo jim to látku k přemýšlení za únavných dnů čekání. Zvěděli, že Amberovo slovo platilo jako zákon. Viděli ho jednou zpovzdálí, ale nevyhledávali rozmluvy s ním. A také se dozvěděli, že je ve vládní budově přítomna Cynthie Suttonová. Z nějakého důvodu je to zlobilo – a oni přemýšleli, mnoho-li asi toto nebezpečné děvče ví.

Věděla vše, má-li býti řečena pravda. Se suchýma očima a zbledlou tváří naslouchala, když jí Amber se vší něžností a jemností jakoby laskavé ženy sděloval zprávu, kterou poslal vládní zástupce.

„Velmi rád bych vám udržel trochu naděje,“ řekl něžně, „ale bylo by to ukrutností. Příběh má pravdivý zvuk – a přece je v něm cosi, co mne přivádí k víře, že za vším je něco, co nevíme.“ Nepověděl jí o svých podezřeních. Ty svěřil jenom Sandersovi, a energický malý muž ihned vypravil domorodou četou, aby prohledala místo, kde byl Sutton pohřben.

„Bílí muži umírají velmi náhle v Alebi,“ řekl Sanders. „Jsou všechny možnosti pro to, aby tento příběh byl pravdivým. – Ale ti dva nejsou z toho druhu lidí, kteří by z nějakých citových důvodů sami na sebe vzali namáhavou práci s pohřbením ubohého hochy. A to je to, co jim nemohu dobře věřit.“

„Co učiníte, až se výprava vrátí?“ ptal se Amber.

„Přemýšlel jsem o tom,“ odpověděl Sanders. „Nebudu se jich ptát na žádné zprávy, nežli v přítomnosti vaší a obou mužů.“

Tohle šetření musí být provedeno nestranně – je už tak trochu nepravdělným.“

Týdny plynuly – týdny nesnesitelného napětí a čekání pro Lambaira a Běláska, kteří zatínali pěstě uvnitř své chýše.

Sanders u nich konal úřední návštěvy. Věnoval jim zdvořilou pozornost, kterou by ředitel věznice asi věnoval vynikajícím vězňům z vyšších kruhů – aspoň Lambairovi to tak připadalo. A pak jednoho dne přišel posel s lístkem pro ně. Jejich přítomnost byla vyžadována v „Residenci“. – Žádní dva vězňové, předvolaní z kobek věznice, nešli nikdy k soudu s takovými obavami, jako tito dva.

Nalezli vládního zástupce sedícího u velikého psacího stolu, jenž byl jediným pozoruhodným kusem nábytku v jeho kanceláři.

Tři cestou zašpinění domorodci v otřelé modré uniformě tuzemské policie stáli u stolu. Sanders mluvil rychle domorodým nářečím, jež bylo nesrozumitelným pro všechny ostatní bílé lidi v sále.

Amber a Cynthie Suttonová seděli v křeslech po pravé straně zástupcovy stolu, a dvě prázdná křesla byla připravena po levé straně.

Připomínalo to velmi působivě soud, kde jsou lavice pro žalobce a žalovaného postaveny proti sobě.

Lambaire vrhl postranní pohled na děvče ve vzdušném bílém šatě se sněhobílou přilbou a ušklíbl se nervosně.

Usedli – Lambaire došel ke své židli trochu těžce.

Sanders přestal hovořit a pokynem ruky rozkázal svým lidem, aby ustoupili do středu místnosti.

„Vyslechl jsem jejich příběh v souvislém pořádku,“ řekl. „Budu jim teď klásti otázky a překládati jejich odpovědi – je-li vám to tak milé?“

Bělásek zakašlal, aby si pročistil hrdlo, pokusil se vysloviti svůj souhlas, ale beze zdaru a vyjádřil souhlas pouhým přikývnutím.

„Nalezli jste to místo se čtyřmi stromy?“ ptal se Sanders domorodců.

„Pane, našli jsme to místo!“ řekl muž, jenž dělal mluvčího.

Větu za větou, jak mluvil, překládal Sanders jejich výpovědi.

„Po mnoho dnů sledovali jsme cestu, po které bílí muži přišli. Odpočinuli jsme si jen jeden den, což byl sváteční den, a my patříme k sektě Sufiů a uctíváme jediného Boha,“ řekl policista. „Nalezli jsme spací tábory vedle popele ohňů, které bílí muži pálili. Také patrony a jiné věci, jaké zahazují bílí muži.“

„Kolik dní trvala cesta bílých mužů?“

„Deset dní,“ řekl domorodec. „Neboť bylo deset nočních ohňů, kde bylo mnoho popela, a deset denních ohňů, kde bylo jenom tolik popela, co je potřebí k udržení vařícího hrnce. A také nebylo u těch míst žádného lože. Dva bílí muži cestovali spolu po deset dní – předtím byli tři bílí muži.“

„Jak to víte?“ ptal se Sanders.

„Pane, to byla velmi snadná věc poznati, neboť jsme našli místo, kde spali. A také jsme našli místo, kde byl třetí bílý muž nechán vzadu!“

Lambairovy rty byly suchy. Ústa ho páčila, jako by v nich měl vápno, jak byla výpověď domorodého policisty, věta za větou, pomalu předkládána k posouzení posluchačů.

„Nalezli jste bílého pána, jenž byl zanechán na místě?“ ptal se Sanders.

„Pane, nenalezli jsme ho.“

Lambairovi unikl dusivý zvuk z hrdla – Bělásek zíral nemluvě. Ale vstal napolo a pak opět usedl.

„Byl tam hrob?“

Domorodec potřásl hlavou.

„Viděli jsme otevřený hrob, ale v hrobě nebyl nikdo.“

Lambaire vrhl na svého soudruha rychlý a udivený pohled.

„Nenalezli jste žádné stopy po bílém pánu?“

„Žádné, pane – zmizel, a jenom toto nechal po sobě ležet.“

Muž vsunul ruku do své modré kazajky a vytáhl cosi, co bylo patrně kapesníkem. Byl špinavý a jeden cíp byl zavázán několika uzly.

Cynthia vstala a vzala šátek do rukou.

„Ano, patřil mému bratru,“ řekla tichým hlasem. A podala ho Sandersovi.

„Je tu něco zavázáno v rohu,“ řekl a jal se rozvazovati šátek. Celkem rozvázal tři uzly a při každém rozvázání, až na poslední, vypadl na stůl malý šedivý oblázek. V posledním uzlu byly čtyři oblázky – ne větší nežli poslední článek prstu malého hošíka. Sanders je sebral do dlaně ruky a hleděl zvědavě na ně.

„Víte, co to má znamenati?“ ptal se Běláska, a ten zavrtěl hlavou.

Sanders se obrátil k domorodci v arabštině.

„Ahibu,“ řekl, „ty znáš způsoby a zvyky lidí z Alebi – co znamenají tyto kaménky?“

Ale Ahibu byl v rozpacích.

„Pane,“ řekl, „kdyby to byly kusy rudého dřeva, znamenalo by to sňatek, kdyby byly z kopálové pryskyřice, znamenalo by to cestu – ale tyto kaménky neznámají nic, pokud vím aspoň.“

Sanders převracel kaménky prstem.

„Bojím se, že toto je nad mé schopnosti,“ počal, když tu Amber postoupil vpřed.

„Dovolte mi, abych se na ně podíval,“ řekl, a Sanders mu je vysypal do dlaně.

Amber s nimi šel k oknu a prohlížel je pečlivě. Pak vytáhl z kapsy nůž a odškraboval šedivý povrch.

Byl velmi horlivě zaměstnán, tak velice, že si ani neuvědomil, že zdržuje výslech. Ale Sanders čekal trpělivě – tři – pět – deset minut. Pak se Amber vrátil od okna, potřásaje oblázky v dlani.

„Můžeme si je podržet, není-liž pravda – nemáte námitek?“ ptal se obou protivníků.

Lambaire zavrtěl hlavou.

Byl teď klidnějším – ač k tomu neměl důvodu, jak si uvědomoval Bělásek, jenž opětovně olízl vyschlé rty. Nejbližší slova zástupcova podala o tom důkaz.

„Pravíte, že jste pohřbili pana Suttona na určitém místě,“ řekl vážně. „Moji muži nenalezli ani stopy po jeho hrobu – mimo otevřený hrob. Jak to vysvětlíte?“

Bylo potřeba velmi málo, aby byl Lambaire uveden ve zděšený poplach. A Bělásek mu raději nedopřál času, aby prozradil svoje vzrušení.

„Já nepodávám žádného vysvětlení,“ pištěl svým vysokým hlasem. „My jsme ho pohřbili, to je vše, co víme. Vaši lidé dojista přišli na chybné místo. – Nemůžete nás zdržovati déle. Je to proti zákonu. – Z čeho nás vlastně obviňujete – he? Pověděli jsme vám vše, co vám možno říci. A na vás je, abyste se teď rozhodl, co chcete činit?“

Pověděl to vše jedním dechem a ustal, protože už neměl dechu. A co řekl, bylo pravda – a nikdo toho nevěděl lépe nežli Amber.

„Dovolte mi položit jedinou otázku,“ řekl. „Objevíli jste své diamantové pole, o němž jsme dosud slyšeli tak málo, před, anebo po – zmizení pana Suttona?“

Lambaire, k němuž se Amber se svou otázkou obrátil, neodpověděl. Bylo bezpečnější spoolehnoti se na Běláska, kde šlo o choullostivé věci jako časová udání.

„Předtím,“ řekl Bělásek po docela krátké pomlčce.

„Dlouho předtím?“

„Ano, asi tak týden předtím.“

Amber poklepával nepokojně na stůl, jako člověk v hlubokém zamyšlení.

„Věděl pan Sutton o vašem objevu?“

„Nevěděl!“ řekl Bělásek a byl by si nejraději ukousl jazyk, jakmile to řekl. „Když jsme učinili svůj objev, byl už poražen horečkou.“

„A on tedy nevěděl ničeho o vašem nálezu diamantů?“

„Ne.“

Amber otevřel pěst' a nechal čtyři kaménky vypadnouti na stůl.

„A přece měl toto!“ řekl.

„Co s tím má tohle co dělat?“ ptal se Bělásek prudce.

Amber se usmál.

„Nic!“ řekl. „Leda to, že to jsou diamanty!“

XV. V řečišti

Bylo šťastnou shodou okolností, že v době tří dnů dvě lodi plující domů stanuly u malého pobřežního městečka, kde měl vládní zástupce pro Alebi svoje sídlo. Šťastnou, protože to umožnilo, aby Lambaire a Bělásek jeli domů jednou lodí a Cynthie Suttonová druhou.

Amber šel na břeh, kde čekal těžký příbojový člun, aby se s ní rozloučil.

„Měl bych si vzít lístek zároveň s vámi,“ řekl, „anebo ještě lépe, jít za vámi tajně – tak, aby – až budete u večere, vešel Amber v plném lesku – překvapení dámy – opona.“

Stála hledíc naň vážně. Vedro pobřeží učinilo její tvář bledší a dodalo jejím rtům jemné ostrosti. Byla v Amberových očích nejkrásnější ženou, kterou kdy viděl. Ačkoliv byl schopen žertovati, bylo jeho srdce těžké a chtělo se mu plakat.

„Chtěl bych, abyste šel!“ řekla prostě, a on věděl, co je v tu chvíli v jejím srdci.

„Zůstanu!“ Vzal její ruku do obou svých. „Je tu možnost – byť velmi nepatrná možnost – že váš bratr žije. Sanders o tom nepochybuje, že ti dva ničemové ho opustili živého, nechavše ho, aby zemřel. Není vůbec důkazu o jeho smrti. A já tu zůstanu tak dlouho, až se přesvědčím, jak věci jsou – tak či onak.“

Člun byl teď připraven a Sanders stál opodál, hledě diskrétně na parník, jenž kotvil míli od mělkého pobřeží, ve vodě hluboké čtyři sáhy.

„Na shledanou,“ řekla a její ret se zachvěl.

Amber k ní napřáhl zdvižené ruce, a ona k němu šla bez váhání. Držel ji těsně sevřenu po několik vteřin, a ona k němu zdvihla zardělou tvář.

„Na shledanou, má láska!“ šeptl a políbil její rty.

* * *

Amber odešel následujícího jitra do vnitra Alebi a s ním šel Ahibu, mlčenlivý strážmistr Houssů a Sandersova pravá ruka.

Byla to všedně obyčejná africká výprava do houštin.

Jednotvárnost horských pochodů za dne, bezdechých, hmyzem bzučících nocí, jednání a rozmluv v různých vesnicích, náhlých tropických bouří, kdy nízko táhnoucí, žluté mraky letěly, klopýtající a valíce se přes kymácející vršky mohutných stromů, a kdy prudké blesky planuly bez ustání tmavomodrým lesem.

Výprava sledovala vyšlapanou cestu, jež vedla od vesnice k vesnici a v každé malé obci bylo prováděno pátrání a dotazy. Ale nikde nevěděli nic o žádném bílém muži od doby, co tudy prošel Lambaire s Běláskem.

V osmadvacátý den pochodu dostihla výprava místa, kde, jak Lambaire a jeho soudruh udali, Sutton zemřel. Zde podle svých plánů Amber zrobil cosi jako trvalý tábor.

Provázen Ahibem prohlédl místo, kde byl nalezen kapesník s diamanty a prohlubinu, kde policisté našli „hrob“.

„Pane,“ řekl Ahibu, „je to zde, kde byla vykopána jáma.“

„Nevidím žádné jámy,“ řekl Amber. Mluvili arabsky. Bývaly časy, kdy kapitán Ambrož Grey byl tajemníkem vyslanectví a jeho znalost arabštiny byla prakticky postačitelnou.

Prohlídka prohlubiny ukázala, že jde o zarostlé koryto bývalého vodního proudu. Amber je prohlédl v obou směrech na dobrou míli, aniž by však našel žádné známky po jámě, kterou mu Ahibu dal čekat. Na některých místech byla propadlina porostlá hustou spleť sloní trávy a odrůdou divoké ostružiny, která je obyčejnou v afrických lesích.

„Voda zde byla,“ řekl Ahibu, „ale cala, cala,“ – což znamená velmi dávno.

Okolnost, že „hrob“ zmizel, nedokazovala ničeho. Husté, těžké deště, které prodělali na pochodu sem, byly by stačily, aby odplavily zbytky hlíny a kamení, jež byly nakupeny kolem jámy, a zanesly ji svým přínosem.

Po tři týdny věnoval se Amber svému hledání. Z tábora poslal posly do všech vesnic v okruhu padesáti mil, aniž však kde nalezena nejmenší stopa po Suttonovi.

S politováním rozhodl, že se vzdá hledání. Dva z jeho nosičů podlehl beri-beri, a období dešťů se blížilo kvapem. A což horšího – lidé z Alebi – Isisi – byli nepokojní. Měl zprávy o ukřižováních a tancích, a Sanders mu poslal dalších šest vojáků na posílenou jeho průvodu.

Příležitostné bouře změnily se pomalu v nepravidelné lijáky, a Amber sám prodělal útok zimnice.

„Zůstanu ještě dva dny,“ řekl k Ahibovi. „Nenaleznu-li do té doby ničeho, vyrazíme zpět.“

Té noci, když seděl ve stanu, píše dopis Cynthii, přišlo poselství od Ahibu.

„Pane,“ pravil Houssa, „jeden z mých lidí slyšel výstřel.“

Amber vklouzl do kabátu a vyšel ze stanu.

„Kde – kterým směrem?“ ptal se. Byla úplná tma a padal drobný, mžičkový deštík.

„Od východu,“ řekl domorodec.

Amber se vrátil do stanu pro svoji elektrickou svítilnu, a stáli spolu naslouchajíce.

Daleko odtud slyšeli skřek – jako kočka v bolestech. Doléhaly k nim dlouhé, mňoukavé jeky, slabé a sotva slyšitelné.

„To je raněný levhart,“ řekl Ahibu.

Amber přemýšlel rychle. Až na slabý šelest deště nebylo kolem jiného zvuku. Toto jistě nebyla noc pro levharta, aby oznamoval svou přítomnost.

„Je-li v lese bílý muž, šel by za tímto,“ řekl Amber. Vyndal z kapsy revolver a vypálil dvě rány. Čekal, ale odnikud neslyšeli odpovědi. Vyprázdnil všechny patrony revolveru v půlminutových přestávkách, ale aniž dosáhl nejmenšího znamení cizí přítomnosti.

Skorem hodinu vytrval Amber při svém naslouchání. Jek levhartův – byl-li to levhart – utichl ve vrnění a pak ztichl nadobro. Nebylo

lze ničeho dosáhnouti hledáním za této noci. Ale jakmile se rozednilo, vydal se Amber se dvěma vojíny a s Ahibu.

Nebyla to nikterak snadná úloha, kterou si malá výprava uložila. Prohledati šest čtverečních mil lesa, kde mohutné stromy a mladé výhony byly svázány v jedinou spleť sty lan a provazů plazivého rostlinstva. Bylo to již hodně odpoledne, když jeden z mužů našel stopu divoké zvěře.

Jdouce po ní, přišli na skvrny sedlé krve. Mohla to býti také krev zvířete, raněného zvířetem jiným. Ale půlhodinové stopování přivedlo je na malou mýtinku, kde natažen u kořene velkého stromu ležel levhart, strnulý a mrtvý.

„Hm,“ udělal Amber a šel ke zvířeti. Nikde nebylo stop potrhání, jež vyznačuje rány zvířete podstoupivšího zápas.

„Obratťe jej!“

Muži poslechli a Amber zahvízdl. Za levou lopatkou byla nepochybná rána po kouli.

Amber přiklekl a vytáhnuv svůj lovecký tesák pátral po smrtící kouli. Nalezl ji po dlouhém hledání a přinesl k světlu. Byla to koule z Webleyova revolveru, zploštělá nárazem na kost. Vrátil se do tábora s večerem v hlubokém zamyšlení.

Byl-li to Suttonův revolver, kde byl Sutton? Proč se skrýval v lese? Měl i jiné záhady, které mu bylo rozhodnouti, ale tyto dvě držely v jeho myšlenkách vrch.

Den byl tentokráte velmi pěkný a nenadešla ani obvyklá bouře. A krásný měsíční svit následoval po nejnádhernějším západu. Byla to nádhera noci, jakou zná jenom Afrika, noc stříbrného světla, jež dotýkalo se všech věcí nevýslovnou něhou a dařilo je pohádkovou krásou. Amber již viděl takové noci v jiných dílech veliké pevniny, ale nikdy žádnou, která by se vyrovnala nádheře dnešní.

Seděl v táborním křesle u vchodu svého stanu přemýšleje o událostech dne. Kdo byl tímto tajemným cizincem, který vycházel v noci? A co dělal levhart, že přivolał smrt revolverem?

Zavolal Ahibu od ohně, kolem něhož Houssově seděli.

„Je mi divné, Ahibu,“ řekl, „že ten bílý muž zastřelil levharta. Revolver není zbraní užívanou na levharty.“

„Pane, totéž jsem řekl také svým lidem,“ odpověděl Ahibu. „A oni myslí, že levhart se vplížil do místa, které sloužilo za úkryt pro bílého pána.“

Amber kouřil svoji dýmku v zamyšlení. Napadlo mu náhle, že místo, kde přišli na prvé krvavé stopy levhartovy, bylo nedaleko podobného vyschlého řečiště, u jakého tábořili oni. A věnovav této okolnosti úvahu, přišel k názoru, že to bylo jistě pokračování jejich vlastního říčního koryta. Půjde-li řečištěm, může na to místo přijít za hodinu. – Byla to dokonalá noc k pátrání a Amber se rozhodl, že učiní pokus.

Vzal s sebou tři vojíny a Ahibu, jenž šel napřed nesa svítilnu. Vojíni byli nutni, neboť během dne přišel zvěd se zprávou, že bojovný lid „Malých Alebi“ počíná se sbírat a táhnouti jejich směrem.

Ačkoliv říční koryto tvořilo dokonale vyměřenou cestu pro malou čet, byla to přece jen velmi namáhavá chůze. Na místech, kde rostlinstvo vytvořilo neproniknutelnou přehradu, byli nuceni vyšplhati na příkré břehy a učiniti obcházkou lesem.

Narazili na slídícího levharta, jenž zuřivě prskal na bílý žár elektrické lampy, a obrátiv se prchl. A pak přišli na ohromnou kupu hýbajícího se těla, jež zatroubila hlasitě a odstranila se pryč do bezpečnosti lesa.

Po jedné z těchto obcházek přišli na volné, hladké prostranství.

„Musí to býti nedaleko odtud,“ počal Amber, ale Ahibu ho přerušil zdvihnuv kvapně ruku.

„Slyš!“ šeptl.

Stáli nepohnutě, hlavy nachýleny v bezdechém naslouchání. Lesním tichem zazněl nový, zvláštní zvuk.

Klep! – Klep! – Bylo to slabé, ale nebylo možno toho nepoznati.

Amber se plazil kupředu.

Řečiště uhýbalo náhlým úhlem vpravo, a Amber drže se těsně pravého břehu spustil se na kolena a plížil se opatrně blíže k vrcholu obratu. Vystrčil hlavu z křoví, jež mu bránilo v rozhledu a – uzřel!

Uprostřed řečiště, jasně viditelný v měsíčním jasu, kopal muž v kalhotách a košili. Chvílemi se shýbnul odkládaje motyku, nahrábl oběma rukama vykopanou zemi, a zasmál se. Tichým, chyčtivým smíchem, při němž Amberova krev stydla v žilách. – Amber hleděl pět minut, sleduje a studuje mužovo počínání a pak vystoupil ze svého úkrytu.

Bum!

Koule hvízdla okolo něho a udeřila tupě do břehu za ním.

Rychle jako myšlenka sklesl do úkrytu překvapen, udiven a zmaten. Muž, který kopal, byl k němu prve obrácen zády – někdo jiný po něm střelil tu ránu.

Ohlédl se po seržantovi.

„Ahibu,“ řekl mrzutě, „tohle je ošklivý palaver. Přišli jsme zachrániti muže, který nás za to chce zabít!“

Plížil se opět kupředu a vyhlédl na vhodném místě – kopající muž zmizel.

Vydávaje se nebezpečí nového výstřelu, vystoupil Amber ven.

„Suttone!“ zavolal jasně. – Žádná odpověď!

„Suttone!“ houkal – ale jenom ozvěna opakovala jeho volání. Následován svými muži kráčel kupředu.

Uprostřed řečiště byla jáma a vedle ní ležel odhozený rýč. Zdvihl jej a prohlížel ho. List rýče byl lesklý od používání a násada byla hladká dlouhým užíváním. Položil ho na zemi a ohlédl rychle celé místo.

Byl v čemsi, co se úplně podobalo železničnímu průřezu. Bývalá řeka si tu vyryla nejhlubší koryto. Na té straně „průřezu“, jež byla ozářena měsícem, nemohl nalézt žádného místa, jež by mohlo sloužiti za přístřeší. Kráčel pomalu podle břehu, jenž byl ve stínu,

a ozařoval bílým kuželem své silné elektrické lucerny jeho rozrytý bok.

Zdálo se mu, že kousek výše vidí otvor. Veliký uschlý keř jej téměř ukrýval – a tento uschlý keř byl zasazen v takovém úhlu, že Amber byl ihned jist, že byl takto umístěn rukou lidskou.

Opatrně počal šplhati, až ležel pod samým otvorem. A pak rychle vytrhl suchý keř a odhodil ho stranou.

„Bam!“

Cítil, jak mu plamen prachu ožehl tvář a přitlačil se těsněji k zemi. Ahibu v řečišti přibíhal skokem vzhůru na břeh.

„Ba – lek!“ houkl Amber výstražně.

Ruka svírající těžký armádní revolver byla vystrčena ven z otvoru a dlouhá černá hlaveň zaměřila ve směru přibíhajícího vojína. Amber uchopil pěst a trhnutím ji stočil vzhůru.

„Hrome!“ řekl hlas a pistole spadla k zemi.

Drže pevně uchopené zápěstí útočnickovo, zavolal Amber mírně: „Suttone!“ – Chvilka pomlčky.

„Kdo jste?“ ptal se udivený hlas.

„Budete se na mne pamatovat jako na Ambera!“

Opět malá pomlčka.

„Čert vás vezmi!“ řekl hlas opět. „Pustte mou ruku a já přijdu ven – myslil jsem, že jste Alebi na válečné stezce.“

Amber pustil a otvorem se pomalu vydrápal špinavý a rozedraný mladý muž – nesporně Sutton.

Stál v měsíčním světle setřásaje hlínu.

„Bojím se, že jsem byl trochu nezdrořilým,“ řekl klidně. „Ale jsem rád, že jste přišel – k řece Hvězd.“ Mávl rukou k vyschlému řečišti s truchlivým úsměvem.

Amber neřekl ničeho.

„Byl bych měl odejít už dávno,“ pokračoval Sutton. „Dostali jsme v téhle díře více diamantů nežli – čert vezmi ty pekelné tetry!“ řekl náhle. Sehnul se k ústí jeskyně.

„Tatínku,“ volal tiše a něžně. „Pojďte ven – rád bych vás představil známému sportsmanovi.“

Amber stál udiveně a mlčky a Sutton se k němu obrátil:

„Můj otec není zcela v pořádku,“ řekl a hlas mu selhal. „Budete mi musit pomoci dostat ho odtud.“

XVI. Amber mluví o prospektech

„ŘEKA HVĚZD“

spol. s. r. o.

Podílový kapitál L 800.000.

100.000 obyčejných podílů po L 5.-.

30.000 vyhražených podílů po L 10.-.

Řiditelé:

Augustus Lambaire, Esq. (Předseda.)

Felix Whitey, Esq.

Hon. Griffin Pullerger.

Lord Corsington.

Taková byla hlava prospektu, jenž našel cestu do všech skřínek na psaní u každého, kdo někdy moudře nebo nemoudře spekuloval v bursovních papírech.

I Lambaire, i Bělásek vyhýbali se přímému vystoupení k veřejnosti, jež žádají zvyklosti City. Myslím, že to bylo proto, že oba muži, když se ocitli vůči možnosti přímé a otevřené cesty a zkrácené a zamotané cesty k vedení obchodu, s nímž byli nějak v souvislosti, byli už svým povahovým pudem puzeni k temnějšímu způsobu.

Když dorazili do Anglie, rozhodli se, že provedou zamýšlený podnik. Vrátili se s větším leskem, nežli se kdy odvážili doufat. Objev diamantů v Suttonově zavázaném kapesníku – jak byl pro ně v daném okamžiku strašlivě překvapujícím – dodal pevné tvářnosti jejich příběhu a tato opora byla tím silnější, že se jim jí dostalo od nepřítele.

Cestou do Anglie unavili se důkladně dohadováním o tom, jakým tajuplným způsobem a jakým rozmarem osudu dostaly se kameny do hochových rukou, a nakonec se dostali do stavu myslí, kde prostě přijali skutečnost, aniž si více lámali hlavy o jejím jak a proč. Snad Sutton něco našel a zatajil jim to – nuže, bylo to pohřbeno s ním. Neboť i zanechání démantů svědčilo, že je mrtev. –

Příprava prospektů byla dílem lásky a péče. Nebylo obtíže, aby byla pro seznam řiditelů sehnána dvě zvučná jména. Dostalot se jim do vínku neocenitelné výhody novinářské sensace. Mohli opravdu zvoliti modernější metodu inserování v novinách. Jejich prospekt byl velmi působivým.

Nechybělo kritiků, kteří projevovali zvědavost o přesné poloze démantového pole tak báječně bohatého, ale přes tuto obtíž se částečně přenesli obratným sestavením stanov společnosti, které povolovaly velikou část kapitálu k účelům dalších výzkumů a pátrání k rozšíření „majetku společnosti“ a k otevření cest do vnitrozemí. Sídlo společnosti bylo zapsáno v Jersey. Význam toho dovedou oceniti ti, kdo jsou obeznámeni s postupem při zakládání společností.

Redaktoři v City, zkoumajíce prospekt, kroutili hlavami v údivu. Někteří jej okamžitě odsoudili, jiní viděli jeho romantickou stránku a psali podle toho. Značný počet pominul jej úplným mlčením; sledovaliť hlavně zlaté pravidlo: „Žádný inserát – žádné pomáhání.“

Existuje typ upisovatelů, kteří milují – a to velmi opravdově milují – tajemnost. Žijí v oblacích, sníce o milionech. Jejich vzletný duch pohrdá 2 ½ procenty bezpečnosti. Sní o bohatstvích, jež se mohou dostaviti přes noc, o sděleních doručených k snídání, že podíly koupené za 3 šilinky 9 pence stouply na 99 liber 2 šilinky 6 pence. Dovedou vypočísti z hlavy v několika okamžicích, mnoho-li by vydělali, kdyby měli v rukou tisíc takových akcií. A byla to tato třída upisovatelů, od níž Lambaire očekával nejvíce. A nebyl v tom zklamán.

Slib „řeky Hvězd“ nebyl ani podrobným ani důkladným. Byly tu náznaky rizika – upřímně projevené – a obratný náznak možnosti ohromného zisku.

„Rap – rap!“ klepala klepátka padesáti tisíc dveří, když těžký prospekt dopadl na rohožku předměstských dveří. Den či dva dny ticha – a pak počal pramének odpovědí, jenž den ze dne sílil a mohutněl, až se stal skutečným proudem. Lambaire ve svých mnohotvárných podnicích nasbíral adres velmi podobným způsobem, jakým malí hoši sbírají poštovní známky. Sbíral však adresy s rozlišovací soudností. V jedné z mnohých knih, které vedl, knih, kterých nikdy neotevřel očím nikoho nežli samému sobě, mohli jste nalézt spousty stránek popsaných tak hustě, jak jeho rozložitě písmo dovolovalo, jmény „možných“, s kratičkými poznámkami u každé vyhlídnuté oběti.

„V mnohém směru, Lambaire, hledím na vás jako na skutečný zázrak!“ řekl Bělásek.

Veliký muž, pro něž obdiv byl dechem života, usmíval se spokojeně.

Seděli u polední přesnídávky v nejdražším hotelu Londýna, a otevřenými okny přepychově nádherné jídelny doléhal k nim ruch provozu z Piccadilly.

„Dostali jsme to velmi dobře dohromady,“ řekl Lambaire a mnul si spokojeně ruce, „opravdu velmi dobře dohromady. Máme v tom celou spoustu zadních dvířek, jestliže se diamanty neukáží jako trumfy. Jenom kdybych mohl ty Suttonovy kameny dostat z hlavy!“

„Nezačňte zas už mluvit o tom všem znova,“ napomínal ho Bělásek rozmrzele. „Můžete býti hrozně vděčen, že se věci vybarvily, jak se ukázalo. – Viděl jsem včera toho chlapíka Ambera.“

S návratem k civilizaci ustoupil Amber jako činitel do pozadí. Měli jej teď v dobromyslném opovržení, které mají lidé, jimž se povedlo pro své soudruhy, kterým se nepovedlo.

Bylo trochu omluvy pro jejich náhlou nadutost. První náklad prospektů vynesl obrovský úspěch. Peníze už začínaly plynouti k bankéřům „řeky Hvězd“.

„Až se ta věc usadí a bude to skončeno, Lame,“ řekl Bělásek, „pak se usadím také. Povolání dobrodruha není dosti pohodlným.“

Prodlévali nad svým jídlem rozmlouvajíce o svých plánech. Byly tři hodiny odpoledne, když Lambaire zaplatil účet a zavěšen do Běláska vyšel na Piccadilly.

Kráčeli pomalu lidnatou třídou směrem k Piccadillskému okruhu. Lambaire měl něco v mysli, o čem chtěl promluvit.

„Mimochodem, Bělásku,“ řekl, když stáli na rohu Senného náměstí. „Pamatujete se na malé memorandum, které jsme si podepsali?“

„Memorandum?“

„Ano, v Alebském lese. Zapomněl jsem, jak znělo, ale vy jste měl jeden opis a já měl jeden opis.“

„O čem to bylo?“

Lambaire by byl mohl mysliti, kdyby byl Běláska neznal, že zápis mu unikl z paměti. Ale Lambaire nebyl nijak pošetilcem.

Netrval při věci dále a nepronesl názoru, jež se chystal vysloviti, že by bylo lépe pro všechny zúčastněné, kdyby oba nebezpečné dokumenty byly zničeny. Místo toho změnil předmět.

„Amber je v Londýně,“ řekl. „Přijel v sobotu.“

„A co je s dívkou?“

„Ta už je zpět celé měsíce.“ Lambaire se trochu ušklíbl, neboť vykonal návštěvu ve Warwick Gardens a doznal mrazivého přijetí.

„Ani byste si nepomyslel, že ztratila bratra,“ pokračoval ve sdílnosti. „Žádný smutek – nic černého – divadla a koncerty večer co večer – bezcitná malá ďáblice.“

Bělásek naň ostře pohlédl.

„Kdo vám to řekl?“ ptal se.

„Jeden z mých lidí,“ řekl Lambaire nedbale.

„Oh!“ řekl Bělásek.

Vyndal hodinky. „Mám schůzku,“ řekl a hodil hlavou vstříc při-
jíždějící drožce. „Uvidím vás u Svišťů.“

Bělásek byl mužem, jenž vůbec neměl ilusí. Jest divem, že ne-
shromáždil jmění v zákonnějším a pevnějším obchodě, nežli v ja-
kém plovat. Málo lidí zná se dobře naveskrz a vůbec nikdo nezná
dokonale druhého, a mně nenapadá vysvětlovati všechny složitosti
Běláskovy mysli. – Ted' nařídil šoférovi drožky, aby ho zavezl do
hotelu – do prvního hotelu, jehož jméno mu přišlo na mysl.

Ocitnuv se mimo obvod Lambairova obzoru vychýlil se z okna
a dal řidiči nový pokyn.

Jel navštívit Cynthii Suttonovou. Rozdíl mezi Lambairem a Bě-
láskem nebyl nikdy tak velice patrným, jako když se ocitli tváří
v tvář společnému nebezpečí.

Lambaire se lekal a couval – ukrýval se. Zacpával si uši vůči
výstrahám a zavíral oči před ošklivými možnostmi. Namáhal se
zapomenouti, že tu jaké nebezpečí je – a obyčejně se mu to podařilo.

Bělásek naopak přistupoval co nejbliže k nepřátelské moci.
Zkoumal ji více méně nevášnivě, šťoural v ní a pátral, až znal její
přesnou sílu.

Přijel k domu ve warwických zahradách a nařídil šoférovi, aby
počkal, zazvonil u dveří. Objevila se služka.

„Slečna Suttonová doma?“ ptal se.

„Ne, pane.“ Děvče odpovědělo tak okamžitě a přesně, že Bělásek
dostal podezření.

„Přišel jsem ve velmi naléhavé záležitosti, děvče!“ řekl. „Jde
o život, a o smrt!“

„Není doma, pane – lituji!“ opakovalo děvče.

„Vím,“ řekl Bělásek s nejlíbeznějším úsměvem, „ale povězte jí to!“

„Opravdu, pane, slečna Suttonová není doma. Odjela z Londýna
minulý pátek!“ namítalo děvče. „Budete-li psáti, pošlu dopis za ní.“

„Minulý pátek – eh?“ Bělásek se hluboce zamyslel. Vzpomněl, že
Amber přijel v sobotu.

„Dáte-li mi její adresu,“ řekl, „budu jí moci psáti – je to velmi důležitá věc.“

Služka zavrtěla důrazně hlavou.

„Já její adresu neznám,“ řekla. „Posílám všechny dopisy do banky a oni je posílají za ní.“

Bělásek přijal toto prohlášení jako pravdu. Bylo to pravda opravdu. –

Vraceje se pomalu k své autodrožce rozhodl se, že navštíví Ambera.

Byl dychtiv zvědět, zdali Amber četl jejich prospekt.

* * *

Opravdu se do Amberových rukou dostalo mnoho exemplářů prospektu „řeky Hvězd“.

Petr – snílek až do morku kostí, spekuloval i v romantických papírech, v akciích pochybné povahy. Amber přišel ho navštívit jednoho jitra po návratu do Anglie a našel mužíka s brýlemi nasazenými na špičce nosu a pracně sledujícího dobrodružství výzkumců, jak byly vyloženy v prospektu.

Amber mu poklepal na rameno jda za jeho zády ke svému oblíbenému sedadlu u okna.

„Nuže, Petře, co to je za literaturu?“

Petr sejmul brýle a usmál se velmi dobrotivě.

„Malá aféra, Petře. Víte, že tu a tam trochu spekulují. Získal jsem podíl na jednom z nejdívuplnějších podniků, o nichž jste kdy slyšel.“

Amber potřásl hlavou.

„Dívuplné podniky nikdy neplatí dividend,“ řekl.

„To nikdy nevíte,“ namítal Petr s trochou nafouklosti. „Mám pa-desát podílů v ‚Kopci pokladu‘ aztécké společnosti.“

„Řízené Stolvetchem,“ přemýšlel Amber. „Právě si odbývá pět nejdelších a nejsmutnějších v našem královském paláci v Dortmooru.“

„Byla to dobrá myšlenka!“

Amber se vlídně usmál.

„Co dále?“

„Mám zakladatelskou akcii v El Mandeseggské syndikátu,“ řekl Petr s důrazem.

Amber se usmál znovu.

„Španělská pokladní loď, že ano? Myslíl jsem si to a vsadím se, že máte podíl na dvou nebo třech společnostech pro záchranu pokladů ponořených do hlubin neklidného oceánu!“

Petr přikývl s rozpačitým úsměvem.

„Ukažte mi ten svůj prospekt.“

Romantický Petr podal mu drahocenný dokument přes stůl.

Amber jej pečlivě četl – ne poprvé.

„Velmi bláznivé,“ řekl, když dočetl. „Velmi, velmi bláznivé!“

„Co je na tom bláznivého, Ambere?“

„Celé je to bláznivé, vy zatvrzelý optimisto! – Nebylo to bláznivé, když jste ode mne dostal dopis přímo z nejdivočejšího vnitra temné a kruté pevniny?“

„To bylo divné,“ připouštěl Petr vážně. „Přivedlo mne to na velmi rozmanité myšlenky. Je příběh o jednom chlapíku, který jsem četl, jenž byl skřípnut za úplně nevinný zločin.“ – Amber se této stylisaci bezděky usmál a honem se zase tvářil vážně, aby starého přítele neurazil. „Byl jednoho dne poslán do trestanecké práce –“

„Vím, vím!“ řekl Amber. „A z moře se přivalila mlha a on unikl z dolů, kde pracoval – přítelova drahocenná jachta čekala u břehu – bum! bác! – dozorci stříleli, zvony zvonily – a malý člunek byl připraven pro chybujícího bratra – že ano?“

Petr byl udiven.

„Vy jste ale čtenář, Ambere,“ řekl s přízvukem úcty ve hlase. „Vidím, že jste četl ‚Štvanec osudu, čili trestancova nevěsta‘. Je to, co bych nazval mistrovským dílem. Je to –“

„Vím! – Je to jedno z divných bláznovství života. – Petře, chtěl byste zaměstnání?“

Petr nasadil brýle a hleděl naň přes ně.

„Zaměstnání, jakého druhu?“ Hlas se mu trochu třásl. „Nejsem už tak mlád, jako jsem býval – a moje srdce už není tak pevné, jako bývalo. Není to jeden z těch našich odvážných kousků?“

Amber se zasmál.

„Nic tak špatného, můj desperádo! – Jak by se vám líbilo býti společníkem pána, který se pomalu zotavuje z velmi vážné nemoci? Z nemoci, která ho zbavila paměti a přivedla ho na kraj šílenství?“ Uzřel náhlý poplach v Petrových očích. „Ne, ne! Teď už je docela v pořádku, ačkoliv byl čas –“

Změnil náhle předmět.

„Důvěřuji vám, že nepovíte o té věci nikomu ani slova!“ řekl. „Mám myšlenku, že jste právě vhodným mužem pro tuto věc – není ve vás klamu, Petře –“

Zaklepání na dveře ho vyrušilo.

„Vejděte!“

Klika cvakla a vešel Bělásek.

„Oh! Tady jste!“ řekl.

Stál u dveří, s lesklým cylindrem v ruce, a usmíval se přívětivě.

„Pojďte dále,“ zval ho Amber. „Nehněvate se?“ pohlédl na Petra. Starý muž zavrtěl hlavou.

„Nuže?“

„Hledal jsem vás,“ řekl Bělásek a posadil se na židli, na kterou mu Amber pokynul.

„Myslil jsem si, že byste mohl býti zde,“ pokračoval, „vím, že sem docházíte na návštěvu.“

„Jinými slovy,“ řekl Amber, „vaše drožka minula moji drožku na nábřeží, a vy jste řekl šoférovi, aby mne sledoval v uctivé vzdálenosti – viděl jsem vás.“

Bělásek nebyl uveden do rozpaků.

„Člověk by musil býti velmi znamenitým chlapíkem, aby vás dostal, kapitáne,“ řekl obdivně. „Přišel jsem si s vámi promluvit –“
uzřel prospekt na stole. „A! Vy jste to už viděl?“

„Viděl jsem to!“ řekl Amber a zamračil se. „Velmi krásný výtvor! Jak se hrnou peníze?“

„Nepříliš, nepřilíš,“ lhal Bělásek s melancholickým potřesem hlavy. „Nezdá se, že by se lidé po tom hnali – starý dobrodružný duch vymřel. Některé noviny –“ Pokrčil rameny v dobromyslném pohrdání.

„Velmi nedůvěřivy, tyto orgány veřejného mínění,“ souhlasil Amber. „Chlapci malé víry, tihle žurnalisté!“

„Nedali jsme jim inserátů,“ vysvětloval Bělásek. „To je to celé tajemství.“

„Dali jste inserát, Finančnímu hlasateli,“ uvažoval Amber, „a přesto napsali velmi šeredné věci. Dali jste inserát, Těžařské a kutařské Gazetě, ale nepustili vás příliš lehce –“

Bělásek zabočil jinam.

„Proč jsem s vámi chtěl mluvit,“ řekl pomalu, „je toto: měl jste přesvědčující důkazy, že jsme našli ty doly. Chtěl byste vstoupiti do společnosti na zakladatelském podkladě?“

Odvážnost této nabídky překvapila i Ambera.

„Bělásku,“ řekl s obdivem, „vy jste posledním slovem v technice ochlazovačů. To je krev! Do základů mám vstoupit? Ani ne do sklepa, můj Bělásku!“

„Mohu s vámi mluvit o samotě?“ Bělásek pohlédl významně ve směru Petrově, a Amber zavrtěl hlavou.

„Můžete říci zde, co mi vůbec chcete říci. Petr je mým úplným důvěrníkem.“

„Dobrá,“ řekl Bělásek. „Muž k muži a mezi gentlemany – co řeknete tomuto: Vy vstoupíte do naší správní rady, a my vám dáme 4.000 liber na hotovosti a 10.000 liber na podílech!“

Amberovy prsty bubnovaly zamyšleně na stůl.

„Ne!“ řekl po chvíli. „Můj podíl na společnosti je už dosti veliký.“

„Na které společnosti?“ ptal se Bělásek.

„Společnost diamantů řeky Hvězd.“

Bělásek se naklonil přes stůl a hleděl naň těsně.

„Nemáte žádného podílu v naší společnosti,“ řekl krátce.

Amber se zasmál.

„Naopak!“ řekl. „Mám podíl na ‚Společnosti diamantových polí řeky Hvězd.‘“

„To není naše společnost!“ řekl Bělásek.

„Ani vaše diamantové pole!“ dodal Amber.

XVII. Bělásek má plán

Bělásek setkal se s Lambairem podle úmluvy u Svišťů. Lambaire seděl samotný v karetní herně, když Bělásek vešel. Seděl u jednoho ze stolů, pokrytých zeleným sukrem, oblečen v bezvadný večerní šat, a krátil si dlouhou chvíli a samotou hraním čínské patience. Zdvihl k vstupujícímu oči.

„Halo, Bělásku!“ řekl líně. „Neobléknete se k večeři?“

Bělásek zavřel pečlivě dveře.

„Nemůže nás nikdo slyšet?“ ptal se krátce.

Lambaire se zamračil.

„Co je zas? Něco šourem?“ ptal se mrzutě.

„Všechno je šourem!“ Bělásek byl neobyčejně prudkým. „Mluvil jsem s Amberem.“

„Proto ještě se svět nezkřivil, pro pana Ambera! Co zas máte?“ Bylo charakteristickým pro Lambaira, že poplach bral na sebe u něho výraz rozmrzelosti.

„Nehafejte, Lambaire,“ řekl Bělásek, „tím nic nezažehnáte. A nebudte směšným. Povídám vám, že Amber ví vše.“

„Víš – co ví?“

„Že jsme nenalezli žádné doly!“

Lambaire se pohrdlivě zasmál.

„Každý blbec to může uhodnout! – Jak to chce dokázat?“

„Je jenom jeden způsob,“ odpověděl Bělásek mračnou pevností. „A on naň přišel.“

„Nuže?“ řekl Lambaire a jeho přítel se odmlčel.

„Našel skutečné, pravé pole – Lambaire, já to vím jistě! – Podívejte se!“

Přitáhl si ke stolu židli a usedl, nahýbaje se blízko k svému druhu.

„Víte, jak Amber přišel tam ven?“

„S tou holkou, myslím,“ řekl Lambaire.

„Holka nic!“ řekl Bělásek. „Přišel tam, protože vláda si myslila, že ty doly jsou na portugalském území – vaše pekelné kompasy jim dělaly hlavu, Lambaire – to byl opravdu zuřivě hloupý nápad; všechny vaše proklaté opatrnosti byly pro kočku! Všechno vaše chytráctví, abyste ten plán dostal do rukou, bylo pro psa! Byla to úplně vyšvindlovaná mapa!“

Lambaire naň hleděl v nevěřícím údivu.

„Švindl! Švindl! Švindl!“ –

Bělásek tloukl pěsti do stolu. „Mně nenapadá, abych to vysvětloval. Já nevím, zdali to starý Sutton udělal naschvál, ale vím, že to udělal. Vy jste mu dal kompas takový, aby nikdy nenašel znovu cestu, až ty doly najde. Lambaire – a on to věděl, že jsou vaše kompasy falešny. A dal ránu za ránu. Vy jste mu dal falešný kompas – on vám dal falešnou mapu.“

Lambaire vstal.

„Vy jste blázen!“ vybuchl hrubě. „A co na tom záleží, ostatně?“

„Záleží! Záleží!“ prskal Bělásek. „Vy velký bludný balvane! Vy nechápavá hlavo! Vy slepýši! – Amber nás může srazit! Jemu stačí, aby položil prst na mapu a řekl: ‚Naše doly jsou tuhle!‘ – a naše společnost může zavřít krám. Zítra udělá první krok. Ministerstvo osad se nás zeptá, abychom udali místo, kde je naše řeka Hvězd – a my jim budeme musít dáti odpověď během týdne!“

Lambaire sklesl nazpět do křesla a sklonil hlavu v zamyšlení. Lambaire byl velmi zdlouhavým myslitelem.

„Můžeme vzít všechny peníze, které dojdou a vzít roha,“ řekl a Bělásek mu odpověděl pronikavým, pohrdlivým smíchem.

„Vy jste ale Napoleonem finančnictví, jen co je pravda!“ pískal. „Vy jste hlava všeho bursovnictví! – Vy máte nápady, nad kterými by se rozbrečelo čtyřleté dítě. Roha! Jak? Projevíte-li první známky k tomu, máte okolo sebe polovinu londýnských tajných! – Vy jste –“

„A teď zavřete, Bělásku!“ zabručel velký muž. „Ať jsem cokoliv! – Už toho mám dost!“

„A budete toho mítí ještě dostěji,“ pípl Bělásek, a jeho rozčilení omlouvalo jeho gramatiku.

„Budete toho mítí více nežli dost, až budete bručet v díře a odpískávat první část své – eh! Ne, milánku – nejde o žádného roha, o žádnou banku, o žádné děláání! Oč jde, je, že musíme věděti, kde ty doly jsou!“ A Bělásek se usmíval vítězně.

„A jak – prosím, vás?“

„Lambaire! Někdo to přece ví, kde to je! – To děvče to ví, na to vezmu jed! Amber to ví, – to je druhý, kdo to ví – ale to děvče to ví!“

Naklonil se, až se jeho ústa dotýkala Lambairova ucha.

„Byla ustavena ještě jedna Společnost řeky Hvězd,“ šeptal, „a tentokráte to je pravá řeka! – Lambaire, jste-li opravdu jen trochu mužem, máme tu celou věc v rukou!“

Bělásek pokračoval, pomalu zdůrazňuje každý bod svého výkladu šťouchnutím ukazováku do Lambairovy sněhobílé náprsenky, až byla celá pokryta malými šedými nepravidelnými kolečky.

„Budeme-li moci přijíti na ministerstvo osad a říci: ‚Tuhle to je, kde jsme našli své doly –‘ a ukáže-li se pak, že to je totéž místo, kde to našel Amber se svou výpravou – nuže, nechápete? My jsme tam byli první – my byli už tady, když on teprve šel – po našich stopách! – My jsme hotoví lidé – a jeho společnost je hotova také – a nadobro!“

Myšlenka počala svítati v Lambairově mysli.

„Ohlásili jsme již dávno, že jsme ty doly našli,“ pokračoval Bělásek. „Amber udělá totéž prohlášení. Ale my platíme první,“ opakoval svému druhu trest' celé věci.

„Není mi docela jasno –,“ řekl Lambaire.

„Není nikdy!“ ušklíbl se Bělásek. „Poslyšte tedy! Řekneme-li, že naše pole je tam a tam, zeptá se ministerstvo osad, je-li tam opravdu démantové pole a Amber bude nucen říci: ‚Ano, to je právě to místo,

kde je moje d mantov  pole!‘ Ale jak si stojí Amber při tom? Po celou tu dobu už tvrdíme, že jsme sv  pole našli. A Amber s tím p ich z i teprve najednou ted’! Jest to jeho slovo proti našemu – a my jsme se přihlásili první! A my tam byli první – a on tam opravdu teprve  el po nás!“

Kone n  to Lambaire viděl. A pomalu počal oceňovati možnost celého plánu.

„Jak jste to všechno vyzv d l?“ ptal se.

„Mluvil jsem s Amberem – a on pustil slovo. Pokyn. Vzal jsem býka za rohy a jel jsem rovnou do ministerstva osad. Je tam chlapík, kterého znám – a ten mi dal pokyny. Zítra dostaneme odtamtud dopis s výzvou, abychom udali p esn  místo svého d mantov ho pole. Ukazuje se, že existuje n jak  pitom  zákon, kter  vyžaduje, aby vláda vyhlásila ve ejn  ka d  ‚dolovací území‘. Jsou s tím spojena n jak  práva osazovací – a jin  věci.“

„Zapomněl jsem na to,“ přiznával Lambaire.

„Nikdy jste toho nevd l, tak jste to nemohl zapomenout,“ řekl Bělásek hrub . – „A ted’ vylezte z t chle svých skvělých slupek a p ijd’te ke mně do hotelu asi za hodinu.“

„Udělám vše, co je rozumného,“ řekl Lambaire.

Hodinu po t  byl v malém hotelu, jenž sloužil Běláskovi za lond nsk  hlavní stan.

Běláskův hotel st l v  zk  ulici vedoucí od N b e z  k Northumberlandské t id  – v ulici, v níž je více hotelů nežli v kter koliv z hlavních londýnských tepen. Běláskův byt zaujímal ted’ cel  třetí patro – a celkem to byly tři mal  pokoje. Od chv le, kdy Lambaire přišel, až do chv le, kdy se opět vynořil s Běláskem z k vac ch dveří hotelu, uplynuly pln  dvě hodiny. Porada byla velmi uspokojivou pro oba muže.

„Budeme nuceni děti si trochu pozor,“ zněla Lambairova slova na rozloučenou.

Bělásek se ušklíbl a vtáhl nosem trochu slyšitelný dech – ale mlčel.

„Půjdu s vámi až – kterým směrem jdete?“ ptal se.

„Po nábřeží k Westminsteru.“

Šli spolu od Northumberlandské třídy a překročili širokou třídu proti Národnímu liberálnímu klubu. „Veliký Ben“ odbíjel právě jedenáctou hodinu, když došli na nábřeží. Tu a tam míjela je nějaká autodrožka – tramvajové vozy, zářící světlem a přeplněné návštěvníky divadel, klouzaly k východu i k západu. Po chodníku chodilo jen málo zdlouhavých nočních chodců. Jeden z nich přišoural se k nim ze strany s kňučivým mručením.

„... několik penny... zaplatit nocleh, pane – hrozný hlad –“

Slyšeli a nevšíмали si ho. Muž šel za nimi, udržuje s nimi vzdálenost svým podivným šoulavým krokem. Byl po Běláskově straně, a když došli k nejbližší elektrické svítelně, obrátil se Bělásek znenadání a chytil muže za kabát.

„Dovolte, abychom se na vás podívali!“ řekl.

Na člověka tak patrně zeslabeného bídou projevil tulák znamenitou sílu, jak se vyrval Běláskově ruce. Bělásek zahlédl na okamžik jeho tvář – silnou, rozhodnou, neholenou.

„To stačí, milostpane,“ bručel muž, „nechte si své ruce pro sebe!“

Bělásek vsunul ruku do kapsy a vyndal půlkorunu.

„Tu máte,“ řekl, „napijte se a zaplaťte postel.“

Mumlaje mnoho díky vzal žebrák peníz a obrátil se k odchodu.

„Vyť se stáváte měkkým,“ řekl Lambaire posměšně, když šli dále.

„Řekl bych!“ mínil druhý nedbale. „Já jsem vůbec pln šlechetných hnutí. – Viděl jste jeho hodinky?“

„Ne.“

Bělásek se zasmál.

„Nu?“

„Tajný!“ řekl Bělásek krátce. „To je vše. Člověk že Scotland Yardu – Mardock se jmenuje.“

Lambaire zbledl.

„Co to je?“ ptal se uleknutě. „Co to má znamenat, Bělásku? To je hanebné – hlídat dva lidi našeho postavení!“

„Nebuďte!“ ňafal Bělásek. „Myslíte, že Amber nechá jediný kamének na cestě, aby nám ho nehodil pod nohy? – Je to jenom nový důvod, abychom něco udělali co nejrychleji.“

Opustil svého druhu u Westminsteru a kráčel nazpět cestou, kterou přišel. Dohonila ho pomalu jedoucí drožka a on jí pokynul. Nebylo nikoho poblíž, kdo by mohl slyšeti jeho rozkaz, ale on se nevydal náhodě.

„K Viktorii!“ řekl. – Na půl cestě k Viktoriině ulici vystrčil hlavu z okna.

„Dolů do Kenningtonu!“ řekl a udal adresu. A změnil pak opět úmysl a vystoupil u Kenningtonské brány. Odtamtud jel tramvají a vystoupil na konci East Lane a odtamtud k jeho cíli byla jen krátká procházka.

Bělásek hledal muže jménem Coals. Možná, že jméno tohoto pána kdysi v mlhavé a nejasné minulosti znělo Cole. A pravděpodobně bylo změněno v nynější „Uhlí“, podle zaměstnání, jemuž teď už velmi dávno nevěnoval své značné síly, totiž skladačství uhlí.

Coals posloužil Běláskovi a Lambairovi již dříve a poslouží jim opět, ačli nebyl zatím postižen jednou z obou hrozících mu katastrof. Neboť není-li ani mrtev, ani ve vězení, je v jisté hospodě, v restaurantu bez formalit, odkud ho jeho rozmanitě po sobě následovavší ženy odváděly o půl jedné s půlnoci po pět týdenních dnů a o půl jedné s poledne v sobotu a v neděli.

Malý zločinec je tvorem zvyků – což je velmi požehnanou věcí pro policii naší země. –

Bělásek měl štěstí, neboť neměl obtíží s nalezením svého muže.

Stál ve svém oblíbeném koutku veřejného výčepu, pozoruhodně střízliv, a chlapec, jenž byl poslán, aby ho zavolal, byl uposlechnut bez otálení.

Bělásek čekal trochu opodál hospody a Coals přišel k němu trochu s obavou, neboť Bělásek vypadal hrozivě ctihodně.

„Myslí jsem, že to je tajný, pane!“ řekl Coals, když se mu dal Bělásek poznat, „třebas že teď nic proti mně není, pokud aspoň vím.“

Byl to veliký muž širokých ramen s velikou beztvárnou hlavou a velikým beztvárným obličejem. A na člověka své třídy a minulosti byl nemírně hovorným.

„Jak se vám daří s vašimi záležitostmi, pane?“ harašil mrtvě jednotvárným hlasem, bez pomlčky a bez důrazu. „Byl jsem na tom velmi mizerně poslední čas. Žádná práce – je to hrozné, jak je teď málo práce. Jak živ jsem neviděl tolik chudoby za celý život. Bůh ví, co bude s touhle zemí, nestane-li se něco.“

Nedostatek práce byl Coalsovým oblíbeným předmětem. Byla to jeho zamilovaná víra, že je obětí hospodářského stavu, jenž ho odložil na polici, aby rezivěl a plesnivěl v hromadícím se prachu nezaměstnanosti. Ptal-li se kdo Coalse, co s ním je, odpovídal bez váhání: „Bez práce!“ a v jeho hlase při tom zněl takový přízvuk rozmrzelosti, že by vás přesvědčil, že toto je jednou muž, jenž by byl velmi čilým a účinným členem v dělné armádě průmyslu a obchodu, kdyby nebylo této zvrhlé a neschopné doby. –

„Někdo říká, že to je vláda,“ hrčel Coals, „někdo říká, že to je Německo. Ale něco by se v tom mělo udělat – to je, co říkám já. Člověk bloudí kolem od božího rána do samého večera hledaje a hledaje, jak povídá Písmo –“

Bělásek ho přerušil, šli spolu po celou tu dobu směrem k Old Kent Road. Ulice byla prázdná – bylot' málem půl jedné, a váhající a neochotně se loučící návštěvníci hospod počali se teprve kupiti v malé hloučky u zavíraných dveří.

„Coalse,“ řekl Bělásek, „mám pro vás práci.“

Coals naň vrhl podezřívavý pohled.

„Jsem vám hrozně vděčným, pane White, pane!“ řekl bez dechu. „A hrozně rád bych to přijal, kdyby s mou nohou bylo lépe. Ale

s tímhle vlhkým počasím a při těch bídách a všem, co jsem prodělal...“

„Je to něco, co se vám hodí,“ řekl Bělásek. „Žádné nebezpečí a sto liber.“

„Oh!“ řekl Coals zamyšleně. „Žádný práčkový kousek?“

„To je vaší věcí!“ Bělásek byl prudkým až k hrubosti. „Vy jste se už pral za menší peníze.“

„To je pravda,“ přiznal muž. – Bělásek sáhl do kapsy a vyndal zlatou libru.

„Během zítřku nebo pozítří pro vás pošlu – umíte číst?“

„Ano, pane, díky Bohu!“ řekl Coals neobyčejně srdečně. „Měl jsem své školy – a velmi dobře jsem jich užil. Já jsem byl vždy velmi dobrým číslem, když jsem byl tam a nikdy jsem neztratil ani bodu.“

„Opravdu?“ řekl Bělásek bez nadšení. Neslyšel rád, když lidé mluvili s takovou pýchou o své věžeňské pověsti.

Rozloučili se u kentroadského konce ulice a Bělásek se vrátil na Nábřeží tramvají. Šel do svého hotelu, ale jenom, aby si oblékl převlečník, neboť noc byla chladná. V několika minutách byl opět na Nábřeží a šel k východu. Doufal, že se něco dozví v Borough.

Nedaleko konce třídy, kde sídlil Petr, byla pouliční kavárnička. Lidé v Red Cow Court měli velmi nepravidelné zvyky. Vstávali, v kteroukoliv hodinu se jim zlíbilo a ukládali se ke spánku, když byli ospalí. Jídla v Red Cow Court byla velmi pohyblivými svátky, ale byl jeden zvyk, jenž dodával obyvatelům dvora Rudé krávy nádech pravidelnosti. Nedaleko konce této slepé ulice bylo stanoviště pouliční kavárny, která zaujímala své místo o půlnoci a odstraňovala se opět v 7 hodin ráno. U tohoto stánku bylo možno nalézt mohovitější a bohémštější obyvatele okolí tak kolem jedné hodiny v noci. Bělásek, jenž měl podivuhodnou znalost metropole, získanou namnoze za tlaku napjatých okolností, přišel ke stánku s dobrou nadějí, a nebyl zklamán.

Zapnuv kabát až nahoru k bradě a ohrnuv límec, poručil si skrovný hrníček kávy a zaujal místo v kroužku mužů stojících v uctivé vzdálenosti od košíku se žhavým koksem. Naslouchal mlčky tlachům „dvořanů“. Byly to velmi nevinné tlachy, neboť ač tu byl mnohý, kdo byl dobře obeznámen s vnitřním zařízením věznic Jeho Veličenstva, hovor se netočil kolem „obchodu“.

Zločin je pouhou příhodou mezi chudší třídou zločinců. Tito lidé se nikdy nepovznesli k tomu, aby byli účastníky pečlivě promyšlených činů. Jejich přestupky závisí od příležitosti – a to od příležitosti, která skýtá nejmenší okamžité nebezpečí.

A tak se hovořilo o tom, jak by ten a ten měl už něco udělat proti svému zachlazení a jak by se vyplatilo té či oné, kdyby dovedla držet jazyk zdvořileji za zuby.

„Starý Jim dostal rachotu.“

„Jděte!“

„Zvláštní, že? Dostal rachotu.“

„Viděli jste dnes hasiče?“

„Ne – kde?“

„Nahoře na High Street – dvě stříkačky.“

„Kam jely?“

„New Cut – tam někam.“

„V kolik?“

„Asi – v kolik to bylo, Kadle?“

„Co vím? Zrovna když starý pan Musk šel.“

„On odešel?“

„Odejel – čtyřmi koly – dal Tomovi bob, aby mu nesl ptáky –“

„Panečku! Starý pan Musk je pryč! Autem? Sázím, že to je starý lakomec. Ten asi má!“

„Sázím také! Ten má... no!... Ale on nešel nadobro!“

„Kam šel?“

Bělásek, srkaje svou kávu, dostal se blíže k mluvčímu.

„Na nějaké místo v Kentu – Maidstone – kde má ten tanec.“ (Oh, nediskrétní Petře! – Inu, dělat se důležitým – –!)

„Ne, není to v Maidstone – jmenuje se to Were!“

„No, to je Maidstone – to je jedno. Maidstone je železniční stanice.“

Bělásek dopil svou kávu a šel domů a do postele.

XVIII. Běláskovy cesty úspěchu

Amber shledal, že je silnice z Maidstone do Rochestru velmi hezkou cestou. Jsou lidé, kteří by si brzy z jara snad stěžovali, že má chybu, jsouc trochu jednotvárnou, a že je únavně točitou, že šplhá nahoru a zase dolů. A že je trochu holá, ačkoliv drsný kentský hřebenec se zdvihá po jedné její straně do mírné výše a na druhé se nejasně jeví bílou mlhou medwayské údolí.

Ale Amber shledával, že tato procházka znamenitě posiluje a že je vším, čeho si možno přát pro zdravé plíce, a ani šedá obloha nad ním, ani ostrý řezavý a chvilkový vítr, jenž vanul od moře, hledaje si cestu až do morku poutníkůvých kostí, nedovedl ho příliš ochladiti nebo sklíčiti.

„Měli jsme vám přijet naproti,“ řekla dívka, která byla s ním a jejíž přítomnost vysvětlovala jeho naprostou spokojenost se vším ostatním. „Bojím se tolik, že tohle počasí –“

„Vyvolá velmi složité poruchy v konstituci ubohého afrického cestovatele,“ doložil za ni a zasmál se vesele. „Petr mi udělal celou dlouhou přednášku o téže věci. Zdá se, že jeden z jeho hrdinů dostal mozkovou horečku ze změny podnebí – ačkoliv se to nijak nesrovnává s uznanou pravdou, že hrdinové nijak nepodléhají vlivům podnebí ani počasí.“

„Mně se váš Petr líbí!“ řekla po chvílce mlčení.

„Je to komický brach, že?“ řekl Amber.

„Otec ho má také rád,“ pokračovala a vzdychla. „Myslíte, že otec bude kdy zase dokonale v pořádku?“

Amber si trochu dlouho upravoval odpověď – tak dlouho, že se zastavila.

„Byla bych tak ráda, kdybyste mi řekl pravdu!“ poznamenala klidně.

„Chci vám ji říci,“ odpověděl. „Pokoušel jsem se nalézt slova pro své nejnvtřnější myšlenky.“ „Ano!“ řekl, uvažuje ještě. „Ano! – Věřím, že mu bude lépe.“

„Není tedy –“ Neukončila své věty.

„Ne, není šílený, co rozumíme šílenstvím. Je pouze pod vlivem utkvělé myšlenky. Je tak pln jediné příhody, že proň od té doby vše ostatní zůstalo nepohnutě státi.“

„Ztratil úplně paměť – a přece se pamatuje na mne a na řeku Hvězd.“

Šli dále mlčky, oba příliš zabráni do vlastních myšlenek, nežli aby cítili touhy po hovoru.

Otázka Suttonova otce zabrala velkou část všech jejich myšlenek a úvah. Dům, jež Cynthie najala, stál opodál silnice. Byl to původně dvorec, ale řada bohatých majitelů proměnila jej v pohodlný malý zámeček, a se svými čtyřmi akry⁶ zalesněné půdy tvořil velmi obdivuhodný koutek pro volnou samotu.

Francis Sutton seděl před praskajícím ohněm s knihou na kolenou. Zdvihl hlavu a usmál se, když vešli.

Jeho zažitá zkušenost udělala z něho muže – tato skutečnost neprojevila se Amberovi dosud nikdy tak nápadně, jako v tomto okamžiku. Jeho tvář byla teď opálená a suchá, ztratil chlapeckou oblost tváří, a ztratil také ten výraz netrpělivosti, jenž ho vyznačoval, když ho Amber po prvé poznal.

„Co nového?“ ptal se.

Amber natáhl ruce k planoucímu ohni.

„Zítra se ministerstvo osad zeptá pana Lambaira a spol., kde jsou jejich démantová pole,“ řekl. „Bojím se, že náš milý pan Lambaire bude mít trochu nesnázi.“

„Myslím, že bude,“ řekl Francis suše. „Jakou mu dají lhůtu?“

6 Akr = téměř čtyřicet a půl aru. Přesně 40,4678 a; 4 akry jsou tedy asi jeden a dvě třetiny hektaru. *Pozn. překl.*

„Týden. A nepodá-li do té doby svoje prohlášení, pak ministerstvo osad vydá svoje prohlášení o pochybnostech o páně Lambairově bona fides⁷.“

„Neobvyklý postup,“ mínil Sutton.

„Neobvyklá situace, můj neohrožený výzkumce,“ odvětil Amber. Sutton se šklebil.

„Nedobírejte si mne,“ prosil. „Cítím, že jsem štěně.“

Amber naň hleděl přívětivým okem.

„My všichni projdeme dobou, kdy koušeme do nábytku,“ řekl. „A já si opravdu myslím, že jste obdivuhodným kůzlem.“

Hoch se zarděl, neboť v hlase Amberově zněl zřetelný tón skutečné přímnosti.

„Kde je váš otec?“ optal se Amber náhle.

„Někde v lese s vaším přítelem. Opravdu to bylo vnuknutím, že jste sem poslal tohoto svého přítele – jak se jmenuje – Muskl!“

„Petr! Musíte mu říkati Petr!“ řekl Amber. Vstal a šel k okenním dveřím, jež vedly ven na trávník.

„Petr zajímá otce nekonečně,“ pokračoval Francis Sutton. „To je dokonalá knihovna romantismu.“

„Pojďme a podívejme se na ně,“ řekl Amber.

Šli k malé obezděné zahrádce, kde cestovatel trávil dobu svého zotavování, a přišli k oběma hledaným neočekávaně.

Petr ilustroval holí příběh, jež vyprávěl, a vedle něho stál sehnutý muž s rozčuchaným vousem a rozrytou tváří, pokyvuje vážně hlavou k výkladům svého druhu.

„Sir Klaudius,“ vykládal Petr, „držel tuhle most, abych tak řekl, a sir Reginald přecházel tuhle přes bažinu. Ozbrojenci metali kameny dolů z hradeb a bašt a lady Gwendolina, s mečem v ruce, hájila Bílou věž. A v tu chvíli, kdy hrdinný mladík pobízel své statečné lukostřelce kupředu, rozlehl se náhle hlasitý křik: ‚Anglie a svatý

7 V dobré víře; v dobrém úmyslu *Pozn. red.*

Jiří!‘ Rozumíte mně, pane Suttone? Nikdo neměl ani potuchy, že je královská armáda tak blízko po ruce.“

„Dokonale,“ řekl cestovatel, „dokonale, pane – er – dokonale! Vzpomínám si na podobnou zkušenost, když jsme útočili na Ma-shangonibi v r. ’88. Myslím, že se pamatují...“

Přešel si rukou unaveně oči.

„Otče,“ řekl Frank něžně, „zde je náš přítel kapitán Grey.“

Cestovatel se prudce obrátil.

„Kapitán Grey?“ řekl trochu tázavě a podával ruku.

Jakási prchavá vzpomínka na Ambera přelétla jeho myslí.

„Kapitán Grey! Ano! – Bojím se, že můj hoch po vás střílel!“

„Ale na tom docela nic nezáleží!“ odpověděl Amber vesele.

Jediná vzpomínka, kterou měl chorý muž na Ambera, byla spojena s oním dramatickým setkáním, a ačkoliv se od té doby vídali téměř denně, starší Sutton neměl nikdy jiné poznámky nežli toto pokaždé opakované rčení.

Den ze dne, ať už jej zdravil při ranní snídani, anebo se s ním loučil, dáváje mu dobrou noc, bylo cestovatelovo litující: „Bojím se, že můj hoch na vás střílel“ počátkem a koncem všeho jejich rozhovoru.

Šli pomalu zpět do domu – Francis s otcem napřed, Petr a Amber za nimi.

„Je rozumnější, pane Ambere,“ řekl Petr. „Zdá se mi, že se hodně zlepšil za poslední dva dny.“

„Jak dlouho je mu už popřáno dobrodiní vaší společnosti, Petře?“ ptal se Amber zakrýváje úsměv.

„Dva dny,“ odpověděl nepodezřivý Petr.

Amber měl příležitost, aby znovu studoval staršího Suttona, když seděli u čaje – jídla v Bílém domě konala se velmi demokraticky.

Starší Sutton nebyl právě stár co do let; ale prales vybělil jeho vlas a vryl hluboké rýhy do jeho tváře. Amber soudil, že je s Lambairem téhož věku.

Promluvil jenom, promluvil-li někdo přímo k němu. Většinu času seděl s hlavou skloněnou na prsa v hlubokém zamyšlení, a poklepával prsty na koleně.

Vzhledem k jediné věci byla jeho mysl jasnou – a to byl předmět, jež s ním nikdo netoužil probírat – řeka Hvězd.

Uprostřed všeobecného hovoru počal náhle rychle mluvit, docela bez veškeré váhavosti, jež jindy vyznačovala jeho řeč, a mluvil o diamantech.

Amber právě podával zprávu o své návštěvě v Londýně, když ho starý muž náhle přerušil. Zprvu zněl jeho hlas sotva silnějším šepem – ale pak mluvil, zesiloval hlas víc a více.

„... Na zemi bylo mnoho oblázků – granátů,“ řekl tiše, jako by mluvil sám k sobě. „Byly také jiné známky, že tu je diamantová kapsa... Povaha hlíny je velmi podobná té, která se nalézá v Kimberleyi a poblíže řeky Vaalu... modrá hlína, nepochybná modrá hlína... Bylo ovšem velmi překvapujícím nalézt tyto známky na místě tak velmi vzdáleném od místa, kam nás naše dotazy a pátrání vedlo v domnění, že tam někde jsou ta pole, o nichž jsme měli zprávu.“

Mlčeli, když ustal. A pomalu pokračoval opět.

„Pověst o nalezišti a ukázky, které jsem viděl, vedly mne k předpokladu, že žíla sama leží v severozápadu velikého lesa. Skutečnost, že je to u samého prahu země a ne až na jejím nejvzdálenějším konci, ukazuje celou nejistotu výzkumnictví... nejistotu... nejistotu? To je sotva správné slovo, myslím...“

Přikryl si oči rukou.

Ačkoliv čekali, neřekl již ničeho více. Byl to obyčejný konec těchto jeho náhlých vyprávění. Některé slovo mu uklouzlo – nezdálo se mu – zaváhal nad ním hledaje chabě přesný výraz, aby vyslovil nějaký jemný odstín svého názoru, a pak upadl v mlčení.

Hovor se stal opět všeobecným a pan Sutton brzy po té odešel do svého pokoje.

„Je mu rozhodně lépe,“ řekl Amber srdečně, když se dveře zavřely za jeho sehnutou postavou. „Dostáváme se blíž a blíže k pravdě o jeho objevu.“

Frank přikývl.

„Můžete si myslit, že ty měsíce, co jsme spolu byli sami v lese, jistě jsem zvěděl pravdu,“ řekl. „Ale od okamžiku, kdy mne našel na místě, kde mne ti dva roztomilí darebáci nechali ležet, až po tu noc, kdy jste nás oba našel, nepověděl mi vůbec ničeho.“

Amber čekal, až Petr s důležitou tváří odešel – věnoval se velmi horlivě úřadu ošetřovatele – a trojlístek zůstal o samotě.

„Kdy jste poznal po prvé, že váš otec našel řeku Hvězd?“

Frank Sutton nacpal si pomalu dýmku.

„Nevím, kdy jsem si to uvědomil,“ řekl. „První vzpomínka, kterou vůbec mám, je, že se nade mnou někdo nahýbá a dává mi napít. Myslím, že mi dal také jíst. Byl jsem tehdy strašlivě slabý. Když mi bylo lépe, léhával jsem a díval se, jak škrabe okolo v korytě řeky.“

„Byl docela rozumným?“

„Docela – ač mne to trochu zlobilo, když mi přinesl několik kaménků a prosil, abych na ně dal dobrý pozor. Abych mu udělal radost, bral jsem je od něho a dělal jsem velmi důležité divadlo s tím, že jsem je zavazoval do svého kapesníku. A ani na okamžik mi nenapadlo, že by to mohly být diamanty.“

„A po celou tu dobu jsi věděl, že to je otec?“

Byla to Cynthia, jež promluvila, a Frank opět přikývl.

„Nevím vůbec, jak jsem to věděl, ale věděl jsem to,“ řekl prostě. „Byl jsem teprve dítětem, když odešel, a on byl velmi změněn proti muži, na nějž jsem se pamatoval. – Pokoušel jsem se přemluvit ho, aby vyšel se mnou k pobřeží – ale on se nechtěl hnouti, a já nemohl učiniti nic jiného nežli zůstat s ním a doufati, že nám náhoda přivede nějakého domorodce, jež bych mohl poslati k pobřeží se zprávou. Ale domorodci se těm místům vyhýbají, protože prý tam jsou duchové, a nikdo nepřišel blíže, ani ne pluky lovcích

mužů. – A zajímavým je, že jsem ani nepomyslel, že by ty kamínky byly něčím jiným nežli oblázky.“

Vstal z hluboké lenošky, v níž seděl.

„Nechám vás teď tady, lidé, na chvílku – naleznete mne v knihovně.“

„Půjdu na okamžik s vámi, omluví-li mne vaše sestra –,“ řekl Amber, a dívka se usmála na přisvědčenou.

Když se za nimi zavřely dveře knihovny, řekl Amber:

„Suttone, musíte být velmi pečlivým s tím prospektem – dostal jste můj telegram?“

„Ano – abych tu věc neposílal do tisku – Proč ne?“

„Obsahuje příliš mnoho podrobností, které by byly nejméně a nejcennější pro Lambaira,“ řekl Amber. „Opravdu, obsahuje právě tu informaci, za kterou by dal svou hlavu, aby ji získal!“

„Na to jsem nepomyslel,“ řekl Sutton. „Ale jak by to mohl dostat od malé venkovské tiskárny?“

„Nemyslím, že by to mohl dostat – ale Bělásek by mohl. Dnes nebo zítra ministerstvo osad vyzve Lambaira, aby udal přesné místo svých dolů – a my se musíme zabezpečit, aby si nutnou informaci neopatřil od nás!“

„Rozumím vám,“ řekl mladý muž s veselým úsměvem. „Udělám kopii mapy, kterou jste zhotovil, a zítra ji pošleme ministerstvu osad.“

Amber se vrátil k dívce.

Seděla v rohu pohovky postavené v pravém úhlu k ohništi. Clonila si tvář proti žáru ohně vějířem a on mohl z ní vidět velmi málo, mimo to, co odhalil horlivý plamének, jenž zaplápolal výše nežli jeho druzi.

„Rád bych s vámi promluvil vážně,“ řekl a posadil se na druhý konec pohovky.

„Prosím – nemluvte příliš vážně – já bych chtěla být bavena.“

Na několik minut bylo ticho. Pak řekl Amber.

„Myslím, že jste si vědoma, že do týdne anebo tak asi, budete dcerou velmi bohatého muže?“

Nemohl jí viděti jasně do tváře v pološeru, ale zdálo se mu, že zahlédl její úsměv.

„Neuvědomila jsem si to,“ řekla pokojně. „Ale mám za to, že máte pravdu. – Proč?“

„Proč? – Oh – nic! – Jenom, že já sám nejsem nesmírně bohat!“
Čekala, že bude pokračovat.

„Vidíte?“ nadhodil po chvilce.

Dala se do smíchu.

„Vidím všechno, co lze při tom vidět, totiž, že otec bude velmi bohat, a že vy nebudete velmi bohat. A co ještě chcete, abych viděla dále?“

Přál si, aby viděla více, nežli chtěl v tuto chvíli vykládati, ale ona byla roztomile a umíněně zatvrzelou a naprosto neochotna mu pomoci.

„Nenávidím, mám-li býti konvenčním,“ řekl, „ještě více, nežli nenávidím býti hrdinným. Cítím, že kterýkoliv z Petrových hrdinů mohl nastoupiti cesty, jimiž jdu já – a to je hrozně pokořující pocit. Ale – já – toužím oženiti se s vámi, drahá a vy jste se náhle stala přílišně bohatou.“

Zasmála se opět – jasným, zvonivým smíchem, z plna srdce znějícím smíchem dívčí rozradovanosti.

„Pojďte a sedněte si blíže ke mně,“ velela. „Blíže – ještě –“

* * *

„Půjdeš vůbec někdy spát, má drahá?“ ptal se Frank Sutton ode dveří. „Je už jedenáct hodin pryč a Petr a já už jsme se jeden druhého nasýtli.“

Přešel pokojem a prohrábl oheň.

„A oheň jste nechali vyhasnout, vy bídní lidé!“

Cynthia vstala s provinilou tváří.

„Bojím se, že – kapitán Grey – my –“

„Ano, vy!“ řekl její bratr s úsměvem a políbil ji. „Dej Amberovi dobrou noc – otec už spí.“

Slyšeli šustot jejích sukní, když šla síní ke schodům.

„Mluvil jste s Petrem?“ ptal se Amber. „Já myslil, že jste zahrabán do nejpilnější práce v knihovně.“

Sutton prohrabával usilovně oheň.

„To jsem dodělal už před hodinou. Jak dlouho myslíte, že jste vy dva tlachali?“

Amber byl příliš diskrétním, aby si dovolil pronésti nějaké mínění.

„Ten váš Petr je strašlivě zajímavým,“ řekl Sutton se smíchem. „Pokojík, který jsme mu dali, vypadá jako novinářský sklad – jako jeden z těch krámků, které se specialisují na zhoubnou literaturu, kterou mládež má tak ráda.“

„Střežte se urychlených úsudků,“ řekl Amber vážně. „Tato zhoubná –“

V síni zazněly rychlé kroky, dveře se otevřely a Cynthia vešla s trochu zbledlou lící.

Amber jí pokročil rychle vstříc.

„Co je?“ ptal se.

„Otec není ve svém pokoji,“ řekla bez dechu, „šla jsem mu dát dobrou noc – nebyl v posteli –“

Hleděli jeden na druhého.

„Snad šel do zahrady,“ řekl Francis Sutton stísněně. „Vyšel ven už dříve – ač jsem ho prosil, aby to nedělal.“

Vyšel do síně a vzal elektrickou ruční svítilnu, stojící na stojanu v síni. Amber vytáhl záclony, a otevřev okenní dveře, vyšel ven.

Cynthia si přehodila šálu přes ramena a šla za ním.

„Je ještě jedna svítilna na stole v knihovně, Ambere,“ řekl Sutton. A Amber pokývnuv kráčel rychle pokojem a dolů chodbou, jež vedla ke knihovně.

Nalezl lampu, zhasil v knihovně světlo a dohonil ostatní.

Lehká mlha vznášela se nad krajem a válela se roztrhaně po polích, ale nebyla dosti hustá, aby nějak vadila jejich pátrání.

Obchůzka po jejich pozemku zabrala jim velmi málo času. Nebylo nikde stopy po pohřešovaném.

Na zadním konci malého pozemku byla malá branka ve zdi, jež vedla na úzkou cestu vedoucí od hlavní silnice na nigerhillskou cestu a společnost hledajících obrátila se k ní. Když se přiblížili, Amber udusil kletbu. Branka byla otevřena dokořán.

V kruhu bílého světla, jež svítilny vrhaly na zvětralé dveře, upoutal jejich pozornost zmítající se bílý papír, upevněný na dvířkách.

Byl to půlaršík dopisního papíru, připevněný špendlíkem a Amber přistoupiv se svou svítilnou četl.

„Odvlékli ho do lomu na Kentském kopci. Jděte rychle za nimi. Obratě se vpravo, jakmile vyjdete ze dveří, a jděte po cestě na kopec. Jděte rychle a můžete zachrániti vše.

Přítel.“

„Počkejte okamžik!“

Amber zadržel Francisovu paži, když chtěl vyběhnouti ven.

„Nezdržujte – pro Boha, Ambere!“ zvolal Sutton rozmrzele. „Můžeme tam býti včas!“

„Počkejte!“ – Amberův hlas zněl ostrým rozkazem.

Svítil svou lampou na zemi. Půda pozůstávala z hlíny a byla měkká. Byly tu stopy nohou – kolika osob, nemohl říci. Vyšel ven na cestu. I zde byla půda měkká, tu a tam s trochou trávy. Kdokoliv prošel brankou, vyhnul se šťastnou náhodou anebo úmyslně měkkým místům hlíny, neboť nikde nebylo nových šlápějí.

„Pojďte!“ – Sutton kvapil vzhůru po cestě, a Amber s dívkou následovali.

„Máte svou zbraň?“ ptal se Amber.

Místo odpovědi vytáhl Sutton z kapsy Smith-Wessonovu opakovací pistoli.

„Čekal jste to?“ ptala se dívka po jeho boku.

„Něco podobného,“ zněla klidná odpověď. „Pokud nebude tato záležitost skončena, naléhal jsem, abychom chodili ozbrojeni – já znám Běláska.“

Sutton zpomaloval chůzi, až se ocitli u něho.

„Nevidím nikde stopy kročejů,“ řekl. „A ta zpráva mne zlobí –“

„Je tu jedna řada šlápot!“ řekl Amber krátce.

Jeho světlo zpytovalo po celou dobu cestu.

„A co se týče té zprávy, je mi více hádankou nežli zlobou. Halo – co je to?“

Uprostřed cesty ležel černý předmět, a Sutton běžel k němu a zdvihl ho.

„Klobouk! – U nebe, Ambere, je to otcův!“

„Oh!“ řekl Amber krátce a stanul náhle.

Stáli několik vteřin.

„Já jdu zpátky,“ řekl Amber náhle.

Zírali naň nechápavě.

„Ale –,“ řekla udivená dívka, „ale – vy přece teď nechcete nechat hledání?“

„Důvěřujte mi, prosím vás!“ řekl jemně. „Suttone, jděte dále. O kousek dále je několik dělnických domků. Vzbud'te je a zjednejte si pomoc! Je možno, že jste na pravé stopě – ale je větší pravděpodobnost, že na ní jsem já. Ať jakkoliv, bude méně nebezpečno pro Cynthii, půjde-li za vámi, nežli aby se vracela se mnou.“

Bez dalšího slova se obrátil a běžel úprkem zpět cestou, po níž přišli – dlouhými, skákavými kroky zběhlého závodníka v přespolním běhu.

Stáli, hledíce za ním, až zmizel v šeru.

„Nerozumím tomu,“ řekl Frank.

Dívka neřekla ničeho. Byla zmatena a omámena. Mechanicky kráčela po boku svého bratra. Frank dosud svíral klobouk v ruce.

Bylo jim jít čtvrt míle, nežli došli k dělnickým domkům, ale neušli ani polovinu cesty, když zabočivše kolem ostrého ohybu cesty, ocitli se proti temné postavě, stojící uprostřed cesty.

Frank měl okamžitě revolver v ruce a vrhl světlo své lampy před sebe.

Dívka, jež ustoupila o krok se srdcem, jež bilo trochu rychleji, vydechla úlevou, neboť mužem na cestě byl policista a bylo cosi velmi uklidňujícího v jeho neromantické, klidné postavě.

„Ne, pane,“ řekl strážník. „Nikdo tudy nešel.“

„Před čtvrt hodinou?“

„Po celé tři hodiny,“ řekl muž. „Zdálo se mi, že jsem slyšel kroky dolů na cestě, asi před hodinkou – ale nikdo nešel.“

Byl vyslán za zvláštním úkolem – hlídat pytláky, a sděloval, že se nehnul z tohoto místa od sedmé hodiny – a teď bylo jedenáct.

Frank stručně vylíčil situaci.

„Dobrá,“ řekl muž pomalu. „Tímhle směrem ho nemohli vléci – a tohle je jediná cesta do lomu. To mně připadá jako past – chyták. Počkáte-li, až si vezmu své kolo, támhle za plotem, půjdu zpátky s vámi.“

Na zpáteční cestě podal mu Frank tolik vysvětlení, kolik měl za nutné.

„Je to nástraha –,“ řekl muž určitě. „Proč by si měli dáti práci, aby vám povídali, kterým směrem šli? Či myslíte, že jste mezi nimi měl přítele?“

Frank mlčel. Teď rozuměl Amberovu náhlému rozhodnutí, že se vrátí.

Cesta vedla z kopce dolů a v deseti minutách byli na dohled domu.

„Čekám, že Petr –,“ počal Frank.

Bác! Bác!

Dvě rány z pistole zazněly nočním tichem.

Bác – bác – bác!

Rychlá výměna ran a policista se vyhoupl do sedla.

„Vezměte toto!“ Frank vsunul svůj revolver do policistovy ruky.

Policista se řítíl z kopce největší rychlostí a oba druzí za ním v plném běhu.

Žádný další výstřel neporušil ticha a oni dorazili k zadní brance – a našli Ambera a strážníka v kvapné poradě.

„Vše je v pořádku.“

Amberův hlas zněl vesele.

„Co je s otcem?“ vydechla dívka.

„Je doma,“ řekl Amber. „Našel jsem ho svázaného a s roubíkem v ústech v zahradníkově chýši na druhém konci zahrady.“

Vzal dívčinu chvějící se ruku a vedl ji k domu.

„Vyšel se trochu projít po zahradě,“ vykládal, „a ti chlapi se naň vrhli. Ne, neublížili mu. Byli tři, ti lotři.“

„Kde jsou?“ ptal se Frank.

„Pryč. Čekal na ně automobil na konci cesty. Policista se pustil za nimi v naději, že budou třebas mít nehodu.“

Vedl je do obývacího pokoje.

„Petr je s vaším otcem. Sedněte si – potřebujete trochu vína, myslím –,“ dívčina tvář byla velmi bílá – „povím vám vše, jak to bylo. Nemohl jsem dobře spolknout tu přátelskou zprávu na dveřích. A když jsem nenašel žádných stop na cestě, bylo podezření ještě silnější – kdyby tamtudy někoho vedli nebo nesli, musily tam býti šlápoty! A náhle mi napadlo, že to celé je chytrý tah, aby nás dostali z domu a získali tak čas k odvezení vašeho otce.“

„Když jsem se vrátil, provedl jsem novou kvapnou prohlídku zahrady a náhodou jsem přišel na boudu se zahradnickým náčiním. První, co jsem viděl, byl váš otec ležící na hromadě dříví, svázaný a s roubíkem v ústech. Měl jsem sotva čas rozříznouti provaz, když jsem slyšel venku hlas. Tři muži šli po trávníku k brance. Bylo příliš

tma, abych viděl, kdo to byl, ale vyběhl jsem a zavolal na ně, aby stáli.“

„Slyšeli jsme střelbu,“ řekla dívka.

Amber se usmál.

„To byla jejich odpověď,“ řekl. „Šel jsem za nimi na cestu. Střelili po mně opět a já jim odpověděl. Myslím, že jsem jednoho zasáhl.“

„Nejste raněn?“ ptala se úzkostně.

„Má dámo,“ řekl Amber vesele, „jsemť bez poruchy.“

„Ale já tomu nemohu rozumět!“ trval na svém Frank. „K čemu ti žebráci potřebovali našeho otce?“

Amber zavrtěl hlavou.

„To je nad moje –“ Náhle ustal. „Pojďme se podívat do knihovny,“ řekl a vedl je ven z pokoje.

„Halo – já jsem toto světlo zhasil!“ řekl.

Světlo hořelo plně a plynový plamen plápolal v průvanu otevřených dveří.

Ovšem planul. Neboť okno bylo otevřeno. A otevřeny byly i dveře pokladny – visely uboze jenom na jednom závěsu.

Amber zahvívdl tiše.

„Tak to je, proč nás vylákali z domu,“ řekl tiše. „To je Běláskovo dílo – a velmi obratně provedeno, věru!“

XIX. Amber prchá

„Chtěl bych, abyste mne nechal jít s sebou,“ prosil Sutton, ale Amber zavrtěl hlavou.

„Vy zůstanete zde,“ řekl rozhodně.

Byl oblečen v tlustý automobilistický kabát a soukenou čapku, kterou si stáhl hluboko do čela. Dívka mu připravila trochu čaje a jídla.

Pohlédl na hodinky.

„Jedna hodina,“ řekl. „A zde je vůz.“

Tichý bzukot motoru, jak vůz zakroužil k vratům domu, zalehl k nim.

„Bojím se, že jdu pozdě, pane!“ – Byl to strážník, jenž při těch slovech zdvihl svůj bicykl z vozu. „Ale měl jsem trochu obtíží, abych dostal lidi dohromady, a moje hlášení na stanici trvalo déle, nežli jsem čekal. Telegrafovali jsme na policejní ředitelství a hlavní cesty do Londýna jsou střeženy.“

„Což bude pravděpodobně příliš pozdě,“ odvětil Amber. „Ačkoliv tu cestu mohli sotva vykonat dříve nežli za půl druhé hodiny.“

Rozloučil se krátce s dívkou a vskočil do vozu vedle řidiče. V několika minutách ujížděli po maidstonské silnici.

„Je to kratší cesta,“ vysvětloval řidič. „Přijedeme na hlavní silnici. Dojeti do Londýna Rochestrem znamená ošklivou cestu po celou dobu, a dlouhou jízdu.“

Vůz byl velmi rychlý a cesta byla bez zajímavostí. Teprve když dostihli obruby Londýna, byl jejich postup zaražen.

Když vjeli na lewishamskou cestu, bylo proti nim zamáváno červeným světlem a oni stanuli před hlídajícím policistou. Amber neměl obtíží s prokázáním své totožnosti. – Viděli ten druhý vůz?

„Ne, pane,“ odpovídal strážmistr. „Ale vůz se čtyřmi muži projel blackwallským tunelem o půl jedné – zrovna nežli tam došla schvální policejní hlídka. Naši lidé myslí opravdu, podle popisu, jež jste popsali, že to byli ti lidé, které hledáte.“

Amber počítal s možnostmi, když podal věrný a podrobný popis Běláskův.

Poděkoval strážmistrově a vůz jel dále k Londýnu. Byl již dříve zjistil, kde Lambaire a Bělásek teď bydlí, a v půl třetí zastavil jeho vůz u konce ulice, v níž stál Běláskův hotel.

„Najdete kavárnu u konce Northumberlandské ulice,“ řekl šoferovi. „Opatřte si trochu jídla a buďte tady za hodinu zpátky.“

Ulice byla prázdná a hotel byl tichý a vážný. V Londýně nepršelo ani této noci ani minulého dne a dlažba byla suchá. Amber chvíli stál, nežli zazvonil na hotelový zvonek, a ve světle své lampy zkoumal pískovcové schody, jež vedly ke dveřím.

Nebylo známek, že by byl nedávno vstoupil někdo, kdo předtím chodil hlínou.

Stiskl knoflík a k jeho překvapení otevřely se dveře téměř okamžitě.

Noční vrátný, obyčejně nejlínější člověk světa, byl čilý a bdělý.

Patrně to ovšem nebyl Amber, na něhož čekal, neboť náhle se postavil v cestu.

„Pane?“ ptal se ostře.

„Potřebuji pokoj na noc,“ řekl Amber, „přijel jsem právě z pevniny.“

„Přicházíte pozdě, pane,“ řekl muž podezřivě. „Pevninský vlak tu byl o jedenácté.“

„Oh – já jsem přijel přes Newhaven!“ odpověděl Amber nedbale. Spoléhal, že portýr nebude vědět příliš mnoho o této málo užívané cestě.

„Nevím, máme-li ještě něco volného, pane,“ řekl muž pomalu, „zavazadla?“

„Na stanici!“

Amber vsunul ruku do náprsní kapsy a vytáhl plochý balíček bankovek. Sňal jednu a podal ji portýrovi.

„Nenechte mne celou noc čekat – můj nejdražší,“ řekl dobromyslně. „Vezměte tuto pětiliberku na můj účet a sraďte si libru za mrzutost, kterou jsem vám způsobil.“

Mužovo nepřátelské chování se změnilo.

„Chápete, pane,“ řekl veda hosta po trochu úzkých schodech, „že musím býti –“

„Oh, ovšem!“ přerušil ho Amber. „Kde mne uložíte – v druhém patře?“

„Druhé patro je zadáno, pane,“ řekl vrátný. „Čekal jsem toho pána a jeho přítele právě, když jste zazvonil.“

„Pozdní ptáci, co?“ usmíval se Amber.

„Byl už doma dnes v noci, asi před hodinou – ale byl nucen opět vyjít za svými záležitostmi.“

V třetím patře byl Amberovi vykázan veliký průčelní pokoj, s nímž byl úplně spokojen – neboť to, že bylo možno dostat takový pokoj, ukazovalo, že je v celém patře sám.

Vrátný zanítil oheň, k němuž bylo dříví připraveno v krbu.

„Přejete si ještě něčeho, pane?“

„Nikoli – děkuji vám!“

Amber šel za mužem na chodbu a stál tam, když vrátný sestupoval.

Vrátný se zastavil v polou schodech, zastaven nerozhodným chováním hostovým.

„Opravdu už si nepřejete ničeho, pane? Šálek čaje či něco jiného?“

„Ne – nic – děkuji vám!“ řekl Amber a pomalu svlékal kabát.

Trochu zaražen šel vrátný dolů.

Amber si přál něco velmi snažně – ale nestál o to, aby to vrátnému řekl. Přál si zvědět, zdali schody praskají, a byl velmi potěšen přesvědčiv se, že nikoli.

Čekal chvíli, až slyšel šelest kroků ve střevících dole na dlažbě hlavní síně.

Nebylo času k maření. Shodil střevíce a beze zvuku sestoupil do druhého patra.

Byly tu tři pokoje – Běláskův byt – a Amber soudil, že jsou spojeny vnitřními dveřmi. Jeden pokoj byl uzavřen. Vstoupil do dvou druhých – první byl obyčejným návštěvním pokojem a z něho vedly dveře do malé ložnice.

Podle holícího náčiní na toaletním stole a různých součástek visících ve skříni usoudil, že toto je Běláskova ložnice. Byly tu dveře vedoucí do pokoje v průčelí hotelu, ale ty byly zamčeny.

Vystoupil tiše na chodbu a naslouchal.

Nebylo zvuku vyjma vzdálené tiché pohvizdování, jež svědčilo o portýrově přítomnosti v některé vzdálené části budovy – nejspíše ve sklepě.

Otevřítí dveře, jež vedly na chodbu, mohlo znamenati prozrazení. Rozhodl se zkusití dveře z vnitřních pokojů.

Z vnitřku byl ve dveřích klíč – jeho konec vyčníval trochu ze zámku do ložnice.

Amber vytáhl z kapsy svého kabátu plochou tobolku a otevřel ji. Byla plna drobných nástrojů. Vyndal silné kleště a sevřel jimi konec klíče. Byly to podivně utvářené kleště, neboť jejich rukojeť byla ze strany v pravém úhlu k svěracím zubům. Skýtalo to neobyčejně mocnou páku.

Otáčel opatrně kleštěmi.

Klap!

Dveře byly odemčeny.

Opět vyšel na chodbu a naslouchal. Nikde zvuku.

Složil své náčiní, otevřel dveře a vstoupil do pokoje. Byla to původně ložnice. Usoudil tak ze dvou starodávných táhel ke zvonci, jež dosud visely na zdi na místech, kde asi bývaly postele. Uprostřed pokoje byl veliký stůl a na něm několik časopisů. Pohlédl na data a usmál se – byly staré dva dny. Bělásek tu nebyl dva dny – Amber

o něm dobře věděl, že je zakouslým čtenářem novin. Bylo tu půl tuctu dopisů a Amber prohlédl razítka. Potvrdily jeho názor – tři z listů byly doručeny přede dvěma dny.

Chvatná prohlídka pokoje neskýtala náznaků, že by ukradené papíry byly uloženy zde. Vsunul ruku mezi peřinu a žíněnku, nahlédl do obsahu krabice s poštou, jež ku podivu byla nechána nezamčena.

Pokoj byl zařízen pohodlně, ale přesto tu bylo málo místa, kde by mohly papíry býti skryty.

Bělásek je má jistě u sebe. Amber příliš nedoufal, že by je našel tak snadnině. Zdvihl rohy koberce před krbem, a chtěl právě prohlížeti kupu starých novin, když z venku z ulice zaslechl kroky.

Šly ulicí sem – a teď stanuly před hotelem. Slyšel vzdálený cinkot zvonku a byl okamžitě z pokoje venku. Nepokoušel se zamknouti dveře za sebou a spokojil se tím, že je zavřel na kliku.

Ze síně dole zněly tiché hlasy, hovor mezi vrátným a novými příchozími a Amber tichounce vystoupil do svého patra, když slyšel kroky na schodech.

Byl to Bělásek s Lambairem. – Amber slyšel cvaknutí zámku, jak Bělásek za sebou zavřel.

Slyšel to vše z chodby svého patra, a když opět zavládlo ticho, sestoupil opět níže.

Bez zvuku otevřel dveře ložnice a beze zvuku je zase za sebou zavřel.

Spojovací dveře byly z obvyklého dnes dříví – prkénka! – a ač oba muži mluvili tiše, neměl obtíží, aby rozuměl, co mluví.

Mluvil Bělásek.

„Překvapilo mne to... ten starý!... myslil jsem, že je mrtev!“ slyšel Lambairovo zabručení. „Šťastná náhoda... v zahradě – postrašen na smrt...“

Amber se skrčil těsněji ke dveřím. Trvalo mu chvíli, nežli si přizpůsobil sluch, ale pak slyšel každé slovo. A na štěstí v tu dobu mluvili o věcech, jež proň nebyly příliš naléhavě nutny.

„A teď,“ řekl Bělásek, „teď se musíme do toho pustit.“

„Coals není v nebezpečí?“ ptal se Lambaire.

„Ne! Malá rána v noze... to prase Amber...“

Amber se šklebil ve tmě.

„Tuhle je prospekt, jež připravovali.“

Naslouchající Amber slyšel šelest papíru a pak dlouhé ticho. Oba muži patrně četli spolu.

„Hm – m!“ To bylo Lambairovo spokojené zabručení. „Opravdu myslím, že to je vše, co potřebujeme vědět. Musíme to okopírovat ihned. Nebude mnoho obtíží s nalezením místa – oh! tuhle je ta mapa!“

Opět dlouhá přestávka.

Amberovi bylo jednati, a to jednati rychle. Teď se jim dostávalo informací, která by jim umožnila popsati doly, i kdyby se jim nepodařilo udělati si kopii malé mapy, jež provázela prospekt.

Soudil z neurčitěho tónu jejich hlasů, že oba sedí zády ke dveřím, za nimiž se krčil. –

Lambaire a Bělásek byli opravdu v této posici.

Seděli těsně vedle sebe pod jedinou elektrickou lampou, kterou pokoj měl, hltajíce obsah ukradených listů.

„Budeme to musit porovnat s větší mapou,“ řekl Bělásek. „Nepoznávám některá z těchto míst – mají domorodá jména.“

„Já mám doma velmi dobrou mapu,“ řekl Lambaire. „Přineste ty věci ke mně. Nejde jenom o to, abychom podali přesnou kopii tohoto plánu – musíme míti ve svých vlastních hlavách přesně místo, kde ta kapsa leží!“

„Máte pravdu,“ řekl druhý váhavě. „Musí to býti vykonáno hned. Amber nás bude podezřívát, a my se budeme zítra pohybovat uprostřed celého mraku detektivů.“

Složil dokumenty a vložil je do dlouhé obálky. A pak stál, rozmýšleje. „Lammy,“ řekl náhle. „Slyšel jste, že portýr říkal, že v noci přišel nový host?“

„Ano – ale to je něco obyčejného, přece –“

Bělásek potřásl hlavou.

„Neobyčejného, proklatě neobyčejného.“

„Myslíte –“

„Nevíme! – Já jsem trochu nervosní, vím,“ řekl Bělásek, „ale ten host mi leží v hlavě po celou tu dobu, co jsem sem přišel. Půjdu se podívat nahoru na jeho boty.“

„Proč?“

„Nebud'te hlupák a neklad'te hloupé otázky,“ vrčel Bělásek. „Hosté kladou boty přede dveře – ne? A vy můžete říci velmi mnoho podle páru bot!“

Podal obálku s ukradenými dokumenty svému druhovi.

„Vezměte si to – a počkejte, až se vrátím!“

Odemkl dveře a stoupal tiše po schodech.

Lambaire čekal. –

„Lambaire!“ zasyčel hlas z otevřených dveří.

„Ano!“

„Tiše! – Dejte mi tu obálku! Rychle!“

Ruka – rychlá ruka, sáhla pootevřenými dveřmi.

„Nehýbejte se mnoho – dejte mi to – a honem!“

Lambaire rychle poslechl. Ruka chopila obálku – druhá zavřela rychle dveře a bylo ticho.

„Co zas u čerta je v nepořádku?“ mumlal znepokojený Lambaire. Cítil, že zbledl a srdce mu dosud bilo úlekem. V naléhavém sykotu Běláskovu byl chraptivý náznak hrozícího nebezpečí. Snad nezahlédl policii...

Čekal napjatě, všechny smysly vzrušeny, pln strachu. Pak slyšel na schodech rychlé a neskrývavé kroky – a do pokoje vrazil Bělásek.

„Není tam nikdo,“ vyrazil bez dechu. „Na chodbě je pár bot pokrytých hlínou a pár rukavic. – Je to Amber!“

„Amber!“

„Sledoval nás! Musíme rychle odtud! Hned! – Dejte mi tu obálku!“

Lambaire zbledl.

„Vždyť – vždyť jsem vám ji dal!“ koktal a zuby mu zajektaly.

„Vy lháři!“ Bělásek byl náhle do běla rozpálenou výhňí vzteku.

„Nic jste mi nedal! – Dejte sem tu obálku!“

„Dal jsem ji vám, Bělásku.“ Lambaire téměř kňoural. „Přece – sotva jste odešel, vrátil jste se a chtěl jste ji ode mne!“

„Já? Tady v pokoji? – Rychle!“

„Ne, ne!“ Rozčilení tlustého muže bylo ubohé. „Vstrčil jste ruku dveřmi a šeptal jste –“

„Amber! Amber!“ řval druhý. Vypukl v proud kleteb. „Pojďte, vy blázne – nemůže býti daleko!“

Sletěl dolů ze schodů, sledován Lambairem.

Síň byla prázdná – dveře byly dokořán.

„Tam je!“

Ve světle uliční lampy zahlédli prchající postavu a vyrazili úprkem za ní.

Bylo málo lidí v dohledu, když muž v punčochách běžel rychle z Northumberlandské třídy k nábřeží.

„Stůj! Zloděj!“ hulákal Bělásek.

Amberův vůz byl dále na nábřeží, nežli měl býti, ale byl v snadném dosahu.

„Stůj! Zloděj!“ houkl Bělásek znovu.

Amber byl u vozu, když se objevil policista – odnikud. –

„Stůjte ihned!“ řekl a chopil Ambera za paži.

Oba pronásledovatelé byli okamžitě u nich.

„Tenhle muž ukradl něco, co patří mně!“ řekl Bělásek, a hlas se mu třásl námahou běhu.

„Vy se nadobro mýlíte!“ Amber byl zdvořilejší a méně zmaten nežli většina polapených zlodějů.

„Prohledejte ho! Strážníku, prohledejte ho!“ řádil Bělásek.

Amber se dal do smíchu.

„Můj drahý pane, strážník mne nemůže prohledávat na ulici – což nemáte ani nejprimitivnější znalosti zákonů?“

Malý dav nočních chodců shromáždil se jakoby přikouzlen magicky. A důležitější bylo, že dva další strážníci chvátali ke kupícímu se shluku. Amber viděl to vše a smál se v nitru, neboť věci vypadaly lépe, nežli čekal.

„Pronášíte obvinění proti tomuto muži –?“ řekl strážník úředně.

„Chci zpátky svůj majetek,“ zuřil Bělásek. „Je to zloděj! Podívejte se na něj! Je jenom v punčochách! – Dejte mi tu obálku, kterou jste ukradl...“

Oba policisté, kteří přišli, prorazili si cestu malým zástupem, a Běláskovi náhle bylo velmi nevolno – mdlo!

„Jsem ochoten jít s vámi na komisařství,“ řekl Amber úsměšně. „A navzájem obviňuji tyto dva muže z vloupání a z vyloupení uzavřené pokladny.“

„Odvedte ho,“ řekl Bělásek. „Můj přítel a já půjdeme za vámi a zapíšeme obvinění.“

„Pojedeme vozem,“ řekl Amber. „Ale já trvám na tom, aby oba tito lidé šli ihned s námi. Obviňuji je z lupičství.“

To byla situace, kterou Bělásek ve své horlivosti nepředvídal.

Byli chyceni v pasti, nezachrání-li jich nějaký zázrak.

„Vrátíme se do našeho hotelu a vezmeme si kabáty,“ řekl Bělásek s lhostejnou tváří.

Strážník váhal, neboť žádost byla rozumná.

„Jeden z vás dvou, hoši, půjde s těmito dvěma pány,“ řekl nakonec. „A vy –,“ k Amberovi – „uděláte lépe, půjdete-li se mnou. Zdá se mi, že vás znám.“

„To bych řekl,“ odpověděl Amber a vstoupil do vozu. „A jestliže ti dva muži vašim nepřiliš duchaplným přátelům uniknou, pak mne poznáte mnohem lépe, nežli si kdy můžete přát!“

„Žádné řeči!“ okřikl ho strážník a usedl vedle něho.

XX. Kapitola poslední

„... A,“ řekl inspektor zuřivě, „kdybyste byl znal i jenom první písmenko abecedy své povinnosti, strážníku, byl byste přivedl oba žalobce sem zároveň!“

Amber se ohříval před velkým ohněm hořícím v jednacím pokoji. Zrudlý mladý policista se ohříval před inspektorovým psacím stolem.

„Teď už tomu nepomůžeme, inspektore,“ řekl Amber vesele. „Nevím, ale kdybych byl na strážníkově místě, snad bych se byl zachoval stejně. Zloděj v punčochách – a prchá o život – he? – Ctihodní pánové ženou se za ním. Co byste byl udělal vy?“

Inspektor se usmál.

„Dobrá, pane,“ přiznával. „Myslím, že vaše punčochy by mne byly přesvědčily!“

Amber přikývl a odpověděl na strážníkův vděčný pohled úsměvem.

„Myslím, že není mnoho k získání, budeme-li čekat,“ řekl Amber. „Naši přátelé oběma strážníkům ufrnkli. Hotel má zadní vchod a nepochybují, že ho použili. Vaši lidé nemohli mít moc, aby je prostě zatkli?“

Inspektor zavrtěl hlavou.

„Obvinění zní na spiknutí a lupičství, že ano? – To by vyžadovalo zatykače. Strážník by ovšem mohl provést zatčení z opatrnosti – ale kolik jich by se toho odvážilo?“

Posel přinesl Amberův kabát a stěevíce a Amber se chystal odejít.

„Dodám Scotland Yardu potřebné hlášení,“ řekl. „Přišel čas, kdy musíme udělat generální zametání. Víím dosti, abych je nechal pověsit, aniž bych se příliš zdržoval jejich posledním kouskem.“

Jejich spletné podvody, táhnoucí se po celá léta, postačí úplně. Jsou rozšiřovateli, když ne přímými výrobci, falešných bankovek – to je to nejhorší z hlediska poroty. Porotci rozumějí rozšiřování – pocítili to.“

Poslal auto nazpět do Maidstone, aby přivezlo Suttona. Nebyl překvapen, když přišel k snídani do svého hotelu a našel tam nejen Francise Suttona, ale i jeho sestru. – Velmi stručně jim vypověděl svá dobrodružství z této noci.

„Ted' s nimi skončíme,“ řekl. „Přestali býti zábavnými. Dnes bude vydán zatykač a s trochou štěstí je večer máme.“

* * *

Lambaire a Bělásek zatím dostihli dočasného úkrytu, jež jim skýtal „obývací hotel“, kde Lambaire bydlel. Bělásek byl odevždy vládnoucím duchem ve chvílích krise a i ted' převzal vedení záležitosti.

Nalezl v City krám, jenž otevíral časně, a koupil kufry k nastávající cestě. Jiný krám ho opatřil šatstvem a prádlem, jež bylo možno ihned vyměnit. Neodvažoval se vrátit se do svého hotelu pro nechaná tam zavazadla. A Bělásek si najal v hotelu byt. –

Lambaire nebyl skorem k ničemu. Seděl v pokoji, jež Bělásek najal, hryzal si nehty a klel bezmocně.

„Klení nepřináší užitku, Lambaire,“ řekl Bělásek. „Jsme v tom – dobrá! Jsme peleli – jak říkají Zulukaří. Sražení na břicho! – Vezměte svou šekovní knížku.“

„Nemohli bychom tomu čelit?“ ptal se tučný muž hádavě. „Nemohli bychom zkusit – s trochou drzosti.“

„Čelit! Drzostí!“ poškleboval se Bělásek. „Vy jste proklatě obratný čelíč v drzosti! Vy! Jen zkuste čelit porotě! – Kde je bankovní knížka?“

Neochotně ji Lambaire vyndal a Bělásek ji chvatně prohlédl.

„Šest tisíc tři sta – to je dosti!“ řekl s úlevou. „Docela pěkný obnos. Vydáme všechno až na sto liber. Znamenalo by to průtah, kdybychom účet vybrali a skončili.“

Vzal šekovní knížku a napsal svým pravidelným krasopisem rozkaz k výplatě šesti tisíc dvou set liber doručiteli šeku. Proti slovu „Ředitel“ napsal svoje jméno a posunul šek k Lambairovi. Lambaire okamžik váhal – pak podepsal.

„Počkejte trochu,“ řekl, když jeho přítel sahal po šeku. „Kdo to půjde vyzvednout?“

„Já!“ řekl Bělásek.

Lambaire naň pohlédl podezřivě.

„Proč ne já?“ ptal se. „Banka mne zná!“

„Vy – vy zloději!“ zaječel Bělásek. „Vy pse mizerná! – Nevěřil jsem já kdy vám?“

„Tohle je veliká věc!“ řekl Lambaire umíněně.

S námahou potlačil Bělásek svoji zlost.

„Jděte – a vyzvedněte to!“ řekl. „Já se nebojím, že utečete – jenom jděte rychle – banky zrovna otevírají.“

„Já nemám – já nemám žádné podezření vůči vám, Bělásku!“ řekl Lambaire s těžkopádnou vlídností. „Obchod je obchod.“

„Nežvaňte – a jděte!“ řekl jeho soudruh ostře. Má-li býti pověděna pravda, Bělásek znal nebezpečí, spojené s návštěvou banky. Bylo velmi možno, že není-li i dosud vydán zatykač, je přece banka hlídána. Ale přece jen byla možnost, že se vše dosud zdrželo – úřední aparát pracuje někdy pomalu – a Bělásek chtěl ve své rytířskosti vzít si riziko na sebe.

Lambaire šel před odchodem do svého bytu a byl celkem půl hodiny pryč. –

Nalezl Bělásku stojícího zády k ohni a pohrouženého v přemýšlení.

„Tady jsem – vidíte!“ Lambairův hlas zněl mírným úsměškem. „Neutekl jsem vám.“

„Ne,“ přiznával Bělásek. „Já vám věřím více, nežli vy věříte mně. Ačkoliv jste byl napolo rozhodnut utéci s lupem, když jste vycházel z banky.“

Lambairova tvář prudce zrudla.

„Jak – jak to víte – co tím chcete říci?“ ptal se hřmotně.

„Nemusíte hlučet,“ řekl Bělásek klidně. „Šel jsem za vámi. V taxi.“

„A to je, čemu vy říkáte důvěra?“ ptal se Lambaire s trochou trpkosti.

„Ne,“ řekl Bělásek beze studu, „to je, čemu říkám učiniti rozumná opatření.“

Lambaire se zasmál – skorem vesele, což bylo u něho něčím neobvyklým.

Vytáhl ze svých náprsních kapes dva tlusté svazky bankovek.

„Tu je váš podíl – a tu je můj,“ řekl. „Je to v padesátkách – budu vám je počítat –“

S obratnou hbitostí bankovního pokladníka čítal bankovky, ob-raceje je a čítaje nahlas. Bylo jich dvaadesát.

Bělásek je přeložil a vstrčil do kapsy.

„A teď, jaký je váš plán?“ ptal se.

„Pevnina,“ řekl Lambaire. „Pojedu cestou přes Harwich do Holandska – bude lépe, když se rozdělíme.“

Bělásek přikývl.

„Já pojedu cestou přes Irsko,“ lhal. Pohlédl na hodinky. Bylo téměř deset hodin. – „Bude lépe, pospíšíme-li si.“ –

„Uvidím vás někdy,“ řekl, když vycházel z pokoje, a Lambaire přikývl. Když se Bělásek vrátil, byl velký muž již pryč.

Jeden vlak k pevnině vyjíždí z Viktorie o jedenácté hodině – velmi nebezpečný vlak, jak Bělásek věděl, neboť je velmi dobře hlídán. Jest jiný vlak, jenž vyjíždí v tutéž dobu z Holbornu – a staví v Herne Hill.

Bělásek se rozhodl koupiti si turistický lístek v kanceláři na Ludgate Hill a jeti autodrožkou na Herne Hill.

Koupil si lístek a vycházel z kanceláře, když měl myšlenku.

Přešel k oknu, kde je výměna peněz.

„Dejte mi za sto liber francouzských peněz,“ řekl a vyndal z kapsy dvě padesátilibrové bankovky a prostrčil je mříží.

Pokladník na ně pohlédl, mačkal je v rukou a pohlédl na Běláska.

„Něco zvláštního na nich jste nepozoroval?“ ptal se.

„Ne!“

Bělásek cítil příšerně klesavý pocit u srdce.

„Mají obě totéž číslo a jsou to padělky!“ řekl úředník.

Mechanicky vyndal Bělásek balíček bankovek z kapsy a prohlížel je. – Nesly všechny totéž číslo.

Jeho příliš patrně opravdové vzrušení zachránilo ho od horšího.

„Byl jste napálen?“

„Byl!“ mumlal podvedený muž. „Snad ho chytím!“ Vzal bankovky, jež mu účastný úředník vrátil a vyšel skorem potácivě.

Autodrožka, jež jela mimo, zastavila, když zdvihl ruku. Udal adresu Lambairova bytu.

Lambaire byl pryč, když Bělásek přišel – nejspíše odejel před Běláskem. Harwich byl jenom zástěrou – to věděl Bělásek předem.

Šel do Lambairova bytu. Při útěku zanechal po sobě Lambaire mnoho věcí. Do jednoho z kufrů takto opuštěných vstrčil Bělásek balík padělků. Bude-li chycen, nechtěl býti chycen s těmito nebezpečnými svědky v kapse. První prohlídka neposkytla nijakého klíče k Lambairově odjezdu, až přišel na turistickou příručku. Otevřela se sama při jedné stránce, což snad znamenalo, že byla tato stránka častěji prohlížena nežli jiné.

„Zimní výlety do Holandska?“ – řekl si Bělásek. „To by nebylo špatné, Lammy! Žádný tajný nehlídá výletní vlaky.“

Vlak vyjížděl z Holbornu v tři čtvrti na jedenáct z Anensborough-Flushing. Pohlédl na hodinky – chybělo pět minut do tří čtvrtí na jedenáct a chytiti tento vlak zdálo se nemožností. Pak měl nápad. V síni hotelu byl telefon, obyčejně velmi oblíbený. Měl štěs-

tí, že jej našel ve chvíli, kdy nebyl obsazen. A větším štěstím bylo, že se dostal spojovací stanicí na Viktorii bez dlouhého průtahu.

„Přeji si zvědět,“ ptal se rychle, „zdali výletní vlak z Holbornu o desáté čtyřicet pět staví na některé londýnské stanici.“

„Na každé z nich,“ zněla okamžitá odpověď, „až do Penge. Přibírá ve všech předměstích.“

„V kolik hodin má vyjeti z Penge?“

Čekal v zoufalém napětí, nežli si úředník prohlédl řád.

„Jedenáct osmnáct,“ zněla odpověď.

Byl tedy čas. Zrovna něco přes půl hodiny. Vylétl z domu. Nikde žádné taxi v dohledu. Ale nedaleko bylo seřadiště. Ale nedošel tak daleko a byl dohoněn vracejícím se prázdným vozem.

„Na nádraží v Penge!“ řekl. „Dám vám libru přes vaši taxu, dojeďte-li tam před půl hodinou! Honím někoho!“

Šoférova tvář vyjadřovala pochybnost.

„Zkusím to!“ řekl.

Toho dne ujížděla Londýnem autodrožka, jež velmi citelně překročovala dovolenou rychlost. Když se dostali z lidnatého provozu West Endu, byla cesta téměř volná, ale bylo už sedmnáct minut přes jedenáct, když vůz stanul před nádražím v Penge.

Bělásek stál u dvířek – hodil šoferovi dvě libry a vlétl do nádraží.

Vlak stál již v nádraží a Bělásek vylétl bera dva schody najednou.

„Lístek!“ žádal výběřčí.

„Nemám – zaplatím ve vlaku!“

„Nemůžete dále bez lístku, pane!“ řekl muž. „A už se hýbe!“

Vlak byl několik kroků od něho a začínal se pomalu rozjíždět, a Bělásek skočil – ale silná ruka jej chytila a vstrčila zpět a branka mu zacvakla před nosem.

Stál opíraje se o zeď, s tváří bílou, s prsty šhubajícími se nervosně. Jeho vzezření dojmulo zřízence.

„Žádná pomoc, pane –,“ řekl soucitně. „Moje po –“

Zarazil se a hleděl za odjíždějícím vlakem.

Rychle se sehnul a otevřel branku.

„Zde – rychle,“ řekl, „zastavil před stanicí – má signál proti sobě – chytíte ho ještě!“

Zadní vozy nebyly ještě za nástupištěm, a Bělásek letem vyskočil a byl ve vagonu hlídačově právě, když se vlak hnul znovu.

Sklesl do sedadla hlídačova. – Bělásek byl mužem veliké životní síly. Obyčejně námaha, kterou prodělal, nebyla by mu způsobila vůbec nesnázi – ale teď trpěl něčím více, nežli tělesným otřesem.

„Mně!“ opakoval si opět a opět. „Dáti je mně! Mně!“

Nebyla to ztráta peněz, která ho bolela – nebyla to Lambairova zrada starého spojení – znal Lambaira příliš dobře. Byl to ošklivý kousek, jež mu provedl tím, že mu dal padělký bez jeho vědomí a že ho vědomě uvedl do strašlivého nebezpečí, v němž by byl za obyčejných okolností ztracen.

Po svém chladném způsobu Bělásek byl rozhodnut. Měl svůj vlastní zákoník. –

Proti Amberovi neměl vůbec hněvu. Všechny posudky, které mu věnoval, byly velmi lichotivé povahy. Uznával mistrovskou převahu jeho ducha – klaněl se obratnosti a bystrosti muže, který ho porazil v jeho vlastní hře.

Ani proti zákonu, jenž jej pronásledoval, neměl hněvu – a věděl, že od Ambera se teď nemůže nadáti žádné milosti. –

Ale všechna jeho zuřivost a nenávisť soustředila se proti Lambairovi. – Lambaire, jehož byl pravou rukou, jemuž pomáhal v desítkách zločinných podniků, jemuž pomáhal bohatnout, jež vytrhl z tuctů nejnebezpečnějších situací, kdy tento velký slaboch by byl býval beznadějně ztracen. –

Byli spolu v podvodných společnostech. Obchodovali společně „Španělským stříbrem“. Byli účastni ve většině velkých soustav penězokazectví. I ty bankovky, kterých Lambaire užil, aby ho napálil, byly částí staré zásoby. – Tiskař udělal hrubou chybu a dal všem výtiskům totéž číslo. – Byly zničeny – měly býti. –

„Nebyly dosti dobré pro publikum – byly dosti dobré pro mne!“ pomyslí si Bělásek a zaťal zuby.

Strážník se pokusil o rozhovor, ale jeho pasažér sotva byl s to, aby odpověděl ano a ne. –

Pršelo hustě, když vlak zastavil v Chathamu a Bělásek s límcem kabátu vytaženým na uši, s kloboukem hluboko do očí a s kapesníkem u úst, vyšel z hlídačova vozu a šel rychle podél vlaku.

Vozy třetí třídy byly řídce osazeny. Zdálo se, že „zimní výlety“ nedocházely valné přízně.

Bělásek věnoval třetím třídám málo pozornosti. Jeho oči upíraly se na vozy první třídy, jež byly skorem prázdné. A našel svého muže uprostřed vlaku – samotného. Podíval se na jediným bystrým pohledem a šel dále. Píšťalka zazněla – vlak se hnul a Bělásek se otočil, otevřel dveře vozu a vstoupil.

* * *

Byli i jiní lidé, kteří věděli, že je Lambaire ve vlaku. Amber projel Kentem tak rychle, jak ho devadesáte koní jeho vozu mohlo vézt. Byl by mohl chytit vlak v Penge, kdyby byl věděl. A bylo by bývalo lépe pro dva lidi, kdyby jej byl chytil.

S ním byl klidný inspektor Scotland Yardu – náš známý Fells.

„Myslím, že to zrovna uděláme,“ řekl Amber hledě na hodinky. „Ale ať je jak chce – vaši lidé tam budou čekat?“

Inspektor přikývl. Mluvití znamenalo námahu při rychlosti, s kterou vůz jel.

Ale vzmožil se tak, že vyjádřil svoje podivení nad tím, že se Amber podjal námahy, aby jel s sebou.

Ale Amber, jenž viděl počátek tohoto dobrodružství, nebyl mužem, jenž by se ochotně spokojil ponechat jiným, aby mu vypravovali konec. Bylo na něm, aby ukončil záležitost, anebo aspoň, aby viděl konec.

Dostihli pobřežní stanice, když výletní vlak ujížděl, a chvátali po kluzkém nábreží. Cestující již počínali vstupovat na loď. – A u každého mostku stáli dva hlídající muži –.

Poslední cestující byl na lodi.

„Tedy nepřišli –,“ řekl Amber zklamaně. „Jestliže –“

V tom okamžiku k nim úprkem přiběhl železniční úředník.

„Jste vy, pánové, od policie?“ ptal se. „Je něco divného v jednom voze!“ Šel před nimi, podáváje nesouvisle informaci. „Jeden pán nechce vystoupit.“

Dostihli vozu a byl to Amber, jenž otevřel dveře oddělení.

„Pojďte, Bělásku!“ řekl pokojně.

Ale muž, jenž seděl v koutě vozu počítaje pomalu dva tlusté balíčky bankovek, vůbec si ho nepovšiml.

„Ta je dobrá – ta je také dobrá – eh? Lamby? Tyhle jsou dobré, ale ten druhý balík byl špatný. Jaký blázen – jaký blázen – blázen! Můj Bože, Lamby! Jakým jste byl vždy hlupákem!“

Zachrčel tato slova jakoby v bolestném vzdechu a kymácel sebou ze strany na stranu, jako by měl bolesti.

„Pojďte ven!“ velel Amber ostře.

Bělásek se obrátil, uzřel jej, poznal – a vstal ze svého sedadla.

„Halo, Ambere!“ řekl a usmál se spokojeně. „Už jdu – co je s tou řeckou Hvězd, eh? Tohle je dobrý obchod – to jsou peníze – podívejte se!“

Podával mu hrst bankovek a Amber ucouvl – bankovky byly postříkány a potřísněny krví.

„Tyhle jsou dobré – správné, Ambere, právě!“ řekl Bělásek. Rty se mu třásl a v jeho bezbarvých očích bylo světlo, jaké v nich nikdo nikdy neviděl. „Ty druhé byly falešné. Musil jsem zabít starého Lambyho – nudil mne doopravdy.“

A zasmál se příšerně.

Pod sedadlem našli Lambaira – byl střelen do srdce.

Edgar Wallace

Řeka Diamantů

Edice Detektivka

Překlad Miloš Maixner

Ilustrace na obálce kotyplastic/Shutterstock.com

Redakce Markéta Teuchnerová

Vydala Městská knihovna v Praze
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. elektronické vydání
Verze 1.0 z 18. 9. 2020

ISBN 978-80-274-0986-0 (epub)

ISBN 978-80-274-0987-7 (pdf)

ISBN 978-80-274-0988-4 (prc)